

Partea a 2-a: Împăcare generală (continuare 2)

Cuprinsul

Împăcare generală	3
Învață Biblia despre o împăcare generală?	3
Dreptatea, sfințenia și dragostea lui Dumnezeu.....	4
Reprezentanți ai împăcării generale	7
Geyer/Schumacher	7
Karl Barth	8
Rob Bell.....	10
Ar trebui să căutăm adevărul despre eternitate numai la Pavel?	15
Este judecata doar o pedeapsă temporală?.....	18
Ce înseamnă „etern”?	20
Înseamnă „etern” cu adevărat „fără sfârșit”?	20
Există excepții de la sensul de bază?	22
Legătura dintre pedeapsa eternă și focul de nestins.....	23
Mânia lui Dumnezeu <i>rămâne</i>	25
Contrastul dintre pedeapsa (chin) eternă și viața eternă	26
Ce înseamnă cuvântul „chin”?	29
Ce înseamnă cuvintele „a chinui” și „chin”?.....	30
Dar ce este cu diavolul și demonii?	31
Cum trebuie evaluată chestiunea împăcării generale?	33
Cum ar trebui să ne comportăm cu adepții împăcării generale?	35
Pasaje biblice citate de adepții împăcării generale	36
Geneza 2.17: „vei muri negreșit”	37
Geneza 6.3: „nu Se va lupta întotdeauna cu omul”	38
Plângerile lui Ieremia 3.31-33: „nu va respinge pentru totdeauna”	39
Matei 5.44: „Iubiți pe vrăjmașii voștri”	39
Matei 12.32: „nu i se va ierta”	40

Matei 19.28: „veți ședea și voi pe douăsprezece tronuri”	41
Faptele apostolilor 3.21: „restabilirea tuturor lucrurilor”	41
Romani 5.18,19: „către toți oamenii spre îndreptățire”	41
Romani 8.19-22: „și creația însăși va fi eliberată”	43
Romani 11.11-15: „împăcarea lumii”	44
Romani 11.25-32: „tot Israelul va fi mântuit”	45
1 Corinteni 15,22: „toți vor fi făcuți vii”	47
1 Corinteni 15.24-27: „moartea va fi desființată”	48
1 Corinteni 15.28: „Dumnezeu totul în toți”	49
2 Corinteni 5.19,20: „împăcând lumea”	51
Efeseni 1.9,10: „Adunarea împreună a toate sub un singur Cap”	54
Filipeni 2.9-11: „orice limbă să mărturisească”	58
Filipeni 3.19 și Amos 8.2: „al căror sfârșit este pieirea”	63
Coloseni 1.19,20: „să împăce toate lucrurile cu Sine”	63
Coloseni 1.21-23: „v-a împăcat acum”	66
1 Timotei 2.1,2: „mulțumiri pentru toți oamenii”	68
1 Timotei 2.3,4: „ca toți oamenii să fie mântuiți”	69
1 Timotei 2.6: „preț de răscumpărare pentru toți”	72
1 Timotei 4.10: „Păstrător al tuturor oamenilor”	73
1 Timotei 6.16: „care singur are nemurirea”	74
1 Petru 3.18-21: „prin care ... a predicat duhurilor”	75
1 Petru 4.6: „S-a vestit Evanghelia și celor morți”	77
Iuda 7 în legătură cu Ezechiel 16.53: „Sodoma și Gomora”	78
Apocalipsa 22.1,2: „vindecarea națiunilor”	79
Damnarea eternă este o realitate	80
Și acum cu privire la noi!.....	82

Împăcare generală

Învață Biblia despre o împăcare generală?

Toți adepții împăcării generale sunt de acord cu adepții nimicirii generale că cuvântul „etern” nu înseamnă întotdeauna nelimitat în timp.¹ Cu toate acestea, ei nu împărtășesc ideea acelora că sufletul va fi nimicit la sfârșit. Suntem de acord cu adepții împăcării generale, că sufletul există veșnic. Întrebarea este: vor merge toți oamenii în rai la sfârșit?

Și aici este vorba despre modul în care o lectură nepărtinitoare și lipsită de prejudecăți a Bibliei ne poate face să credem că totul va fi bine în cele din urmă pentru cei care au murit fără credință. Anumite versete, luate din context sau privite superficial, ar putea duce cu siguranță la presupuneri false. Mă voi ocupa mai târziu în detaliu cu acest subiect.² Cu toate acestea, oricine citește Noul Testament fără o opinie preconcepută nu va avea impresia că Biblia învață o împăcare a tuturor oamenilor - chiar dacă este voința evidentă a lui Dumnezeu „ca toți oamenii să fie mântuiți” (1 Timotei 2.4), iar iadul nu a fost pregătit inițial pentru oameni, ci pentru diavol și îngerii lui (Matei 25.41).

Afirmațiile Bibliei sunt lipsite de ambiguitate; este mai degrabă o chestiune de a ști dacă cineva dorește să accepte necondiționat afirmațiile clare ale Bibliei. Învățătura despre chinul veșnic nu este greu de înțeles pentru *minte*, ci greu de acceptat pentru *sentimente*. Ne putem dori foarte mult ca toți oamenii să fie salvați în cele din urmă - dar numai pentru că am înțeles prea puțin din măreția, sfințenia și dreptatea lui Dumnezeu. Dacă gândurile noastre ar fi în concordanță cu gândurile lui Dumnezeu și am împărtăși sentimentele lui Dumnezeu în judecarea păcatului, gândul damnării veșnice cu siguranță nu ar mai fi atât de inimaginabil pentru noi. Teologul evanghelic Paul Le Seur (1877-1963) scrie pe bună dreptate:

Doctrina împăcării generale spune că în cele din urmă toți vor fi salvați, chiar și satan și slujitorii săi. [...] Această viziune apare minții ca victoria desăvârșită a dragostei lui Dumnezeu și face bine inimii. Dar nu este vorba despre ceea ce noi, oamenii mici, gândim și simțim, ci despre ceea ce este revelat.³

Putem înțelege gândurile și sentimentele lui Dumnezeu cu privire la păcat doar dacă dobândim o mai bună înțelegere a lucrării de pe Golgota, când un Dumnezeu sfânt Și-a sacrificat Fiul Preaiubit. Acolo, Dumnezeu L-a pedepsit pe Cel care L-a glorificat în mod suprem de-a lungul vieții Sale pământești. Fiecare pas, fiecare acțiune, fiecare

¹ Cu privire la acest argument ne-am preocupat în capitolul anterior „Nimicire generală”.

² Vezi capitolul „Pasaje biblice citate de adepții împăcării generale”.

³ Le Seur, Die Zukunft der Toten nach dem Sterben, pag. 113.

gest, fiecare afecțiune pe care Domnul Isus a simțit-o a fost în conformitate cu voința Tatălui Său. El a spus numai lucrurile pe care le-a auzit de la Tatăl și a făcut întotdeauna numai ceea ce Tatăl Îi spusese să facă: „Cel care M-a trimis este cu Mine; El nu M-a lăsat singur, pentru că Eu *fac întotdeauna cele plăcute Lui*” (Ioan 8.29).

Dumnezeu L-a pedepsit pe Fiul Său, pentru că El a fost împovărat pe cruce cu păcatele celor care vor crede în El (1 Petru 2.24⁴). Când ne gândim la cât de teribilă trebuie să fi fost această pedeapsă pentru Domnul Isus, ne dăm seama cât de teribil este păcatul în ochii lui Dumnezeu. Să citim ce a însemnat pentru Domnul Isus doar pregustarea acestei suferințe în Ghetsimani (compară cu Psalmul 69) și ce a însemnat Golgota pentru El în final (Psalmul 22; Isaia 53). Dacă cineva nu vrea să pună în concordanță damnarea veșnică cu un Dumnezeu iubitor, cum poate pune în concordanță Golgota, unde Dumnezeu a pedepsit păcatul în propriul său Fiu, cu Dumnezeu? De altfel, acest gând îi determină pe unii, în consecință, să nu vrea să știe nimic despre împăcarea numai prin sângele lui Isus.

Dreptatea, sfințenia și dragostea lui Dumnezeu

Să examinăm mai întâi întrebarea de ce doctrina împăcării universale afectează dreptatea și sfințenia lui Dumnezeu și, în cele din urmă, prezintă o imagine falsă a dragostei lui Dumnezeu. Însuși faptul damnării *eterne* dezvăluie natura lui Dumnezeu ca Dumnezeu sfânt și drept și, de asemenea, arată întreaga amploare a păcatului și natura păcatului în ochii lui Dumnezeu. Pe de altă parte, arată și dragostea lui Dumnezeu, care a iubit lumea atât de mult „încât L-a dat pe singurul Său Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața eternă” (Ioan 3.16).

Adeptii împăcării generale văd că însuși dreptatea lui Dumnezeu este pusă sub semnul întrebării, dacă ar trebui să presupună că păcatele finite ar putea duce la o pedeapsă infinită. O pedeapsă infinită pentru păcate finite nu este dreaptă. Cu toate acestea, tocmai acest argument arată clar că adeptii împăcării generale nu iau în considerare dreptatea lui Dumnezeu. Ei folosesc argumente umane, pur și simplu pentru că nu își pot *imagina* anumite lucruri. Teologul evanghelic Ernst Ferdinand Ströter (1846-1922) recunoaște aceasta:

Nici un adevăr scriptural nu devine credibil prin faptul că se recomandă judecății umane.

Dar el adaugă imediat:

Și la fel nici nu este necesar ca orice adevăr al revelației să lovească în fața tuturor sentimentelor și gândirii umane sănătoase.

⁴ »El Însuși a purtat păcatele noastre în trupul Său pe lemn« (1 Petru 2.24).

Dar aceasta este ceea ce face doctrina damnării la nesfârșit. Să presupunem că Dumnezeu ar fi lăsat în seama judecății noastre umane să stabilească dacă toți oamenii ar trebui să fie salvați în cele din urmă sau dacă cei neevlavioși ar trebui să fie lăsați să sufere chinuri fără sfârșit. Îndrăznim să spunem cu încredere că aproape nici un om, dacă ar fi rău și depravat fără margini, nu ar judeca că, după o reflecție calmă, ar prefera ultima variantă.⁵

De fapt, obiecția adepților împăcării generale, că un Dumnezeu drept nu poate impune o pedeapsă infinită pentru păcate finite, poate fi pusă la îndoială la început. După cum am menționat mai sus, singurul motiv pentru care nu ne putem imagina o pedeapsă infinită este pentru că avem o înțelegere redusă a adevăratei naturi a păcatului.

Dacă am fi mai preocupați de ceea ce este cu adevărat păcatul în ochii lui Dumnezeu, ne-am da seama ce judecată grea a purtat Domnul Isus în cele trei ore de întuneric. A fost complet în concordanță cu dreptatea, sfințenia și dragostea lui Dumnezeu să-L părăsească pe Cel care Îl slujise fără încetare de-a lungul vieții Sale și care fusese plăcerea lui Dumnezeu în fiecare secundă, dar care a fost făcut păcat pentru noi pe cruce (2 Corinteni 5.21)! Ne putem *imagina* că Dumnezeu a trebuit să-L abandoneze pe Fiul Său iubit din această cauză? Aceasta depășește mult puterea noastră de imaginație și totuși este complet adevărat.

De ce nu ne putem imagina că păcatele finite au consecințe infinite? Învățătorul biblic Charles Henry Mackintosh (1820-1896) scrie:

Nu acordăm nici cea mai mică importanță întrebării cu privire la presupusa lipsă de cuviință între câțiva ani de păcat și o eternitate de pedeapsă și nenorocire. Pentru că nu avem convingerea că acesta este adevăratul mod de a cântări această chestiune. Singurul standard, care ne poate dezvălui întregul adevăr, este doar crucea. Și noi avem convingerea că cei care neagă doctrina damnării veșnice fac dezonoare, chiar rușine, crucii prin degradarea ei la un mijloc de eliberare de o judecată care nu este eternă.⁶

Nu trebuie uneori să suportăm toată viața consecințele unei mici greșeli? O mică greșală în traficul rutier poate duce la cele mai grave răni cu dizabilități pe viață sau chiar să pună capăt vieții pe pământ și să aibă astfel consecințe inimaginabile, ireparabile. Sau să ne gândim la pedeapsa cu moartea, care încheie irevocabil viața unei persoane pentru o singură abatere. Chiar și căderea în păcat a lui Adam sau crucea lui Hristos sunt evenimente limitate în timp și totuși au consecințe nesfârșite (compară cu Romani 5.17-19). De ce păcatele finite nu ar avea consecințe eterne, dacă

⁵ Ströter, »Die endliche Errettung aller Menschen« în *Das Prophetische Wort*, Anul 5, Nr. 6/7, pag. 162-180; Nr. 10/12, pag. 307-343. Ströter era începând din 1911 reprezentantul de frunte al doctrinei împăcării generale.

⁶ Mackintosh, »Die ewige Verdammnis« în *Hilfe und Nahrung*, pag. 339.

putem observa un principiu similar peste tot? Indiferent dacă se pot înțelege sau nu aceste explicații umane, atunci când Scriptura vorbește despre pedeapsa eternă, nu ar trebui să numim această pedeapsă „temporară și limitată în timp”. J. N. Darby comentează:

Este la fel de clar, că judecata lui Dumnezeu va fi dreaptă. Atunci când Dumnezeu aplică pedeapsa, El știe cum să aplice măsura corectă a pedepsei și să determine corect cine va primi multe și cine va primi „puține lovituri” (Luca 12.47,48). Și El va face, de asemenea, o distincție corectă între cei care sunt judecați conform Legii și cei care pier fără să fi fost sub Legea mozaică. Cu toate acestea, toți vor fi alungați din prezența lui Dumnezeu (Psalmul 68.2; Matei 25.41) în judecata „care va mistui pe cei împotriviți” (Evrei 10.27).

Dar este de asemenea clar, că Dumnezeu, care în harul Său gratuit i-a chemat pe mulți la glorie (Evrei 2.10; 1 Petru 5.10), știe de asemenea când și cum le va da un loc la dreapta sau la stânga Fiului Său în Împărăția Sa, și anume, așa *cum le-a pregătit-o* (Matei 20.23). Fiecare își primește apoi răsplata conform faptelor sale. Ceea ce au toți în comun este mântuirea veșnică și fericirea veșnică la Isus; într-adevăr, ei vor fi ca Isus (Romani 8.29; 1 Ioan 3.2). [...]

A te referi la dragostea Sa și să ai părerea că, prin urmare, este și datoria Sa inevitabilă de a acționa în consecință într-un mod foarte specific, pe care El nu-l poate evita nicidecum, astfel încât nu este posibil să existe damnare eternă, această idee nu este doar greșită și nebiblică, ci și absurdă. El este dragoste, da, dar mai presus de toate El este Dumnezeu și nu acționează în dragostea Sa prin forță, ci liber și în conformitate cu sfințenia Sa. Desigur: Dumnezeu este dragoste, dar Cel care este dragoste este DUMNEZEU. Dragostea este o caracteristică a lui Dumnezeu și ne spune *ce* este El. Dar prima întrebare nu este: „*Ce* este El?”, ci: „*Cine* este El?”. El este *Dumnezeu* și, prin urmare, poate acționa așa cum dorește în nelimitarea Sa. „El face tot ce-I este plăcut” (Psalmul 115.3).⁷

Cât de repede ne mâniem noi, oamenii, atunci când onoarea noastră este atacată; cât de repede ne apărăm. Dar nu ar trebui să fim mai preocupați de onoarea lui Dumnezeu, care a fost atinsă și pângărită de păcat, decât să spunem că nu ne putem *imagina* că un Dumnezeu al dragostei ar putea permite un iad etern? Adeptul împăcării generale Heinz Schumacher (1928-2015) este de părere într-adevăr că:

Doctrina oribilă a chinului fără sfârșit în iad pentru păcatele temporale a fost și este pentru mulți oameni gânditori un obstacol mult mai mare pentru a veni la

⁷ Darby, *Es gibt eine ewige Verdammnis*, pag. 29-31 (cuvintele subliniate sunt conform cu originalul).

Isus decât învățătura că Dumnezeu va avea într-o zi milă de toată lumea după judecăți severe!⁸

Dar, în realitate, obstacolul nu constă în amenințarea lui Dumnezeu cu judecata, ci în voința rea a omului, care nu vrea să se pună sub declarațiile lui Dumnezeu.

Pastorul și autorul american Rob Bell (* 1970) este și mai îndrăzneț. El îndrăznește să-L judece pe Dumnezeu. El îndrăznește să se ridice și să spună cum ar trebui să fie Dumnezeu. Dar dacă Dumnezeu nu este așa, atunci în ochii lui Bell El este diabolic:

Milioane de oameni au auzit că dacă nu cred, dacă nu-L acceptă pe Isus în modul corect - nu în modul în care o face persoana care le spune Evanghelia - și apoi sunt loviți de o mașină și mor în aceeași zi, Dumnezeu nu va avea de ales decât să-i condamne să experimenteze în mod conștient chinul infernal pentru totdeauna. Deci, Dumnezeu ar deveni o ființă fundamental diferită pentru ei în momentul morții lor, pentru totdeauna. De la un moment la altul, Tatăl ceresc iubitor, care Își asumă lucruri extraordinare pentru a avea o relație cu ei, ar deveni cel puțin un ignorant indiferent, a cărui dragoste a atins o limită și, în cel mai rău caz, un răzbunător crud, care S-ar asigura că nu va exista nicio scăpare dintr-un viitor nesfârșit de chinuri. [...]

Dacă Dumnezeu Și-ar putea schimba comportamentul, așa cum schimbi o pârghie, dacă Și-ar putea schimba atât de brusc întreaga natură a ființei Sale, ar ridica mii de întrebări cu privire la modul în care o astfel de ființă ar putea fi vreodată de încredere. Ca să nu mai vorbim de întrebarea dacă această ființă este bună.

Într-o clipă plin de dragoste, în următoarea diabolic. [...] Un astfel de Dumnezeu este pur și simplu devastator. Devastator din punct de vedere psihologic. Noi nu-L putem suporta. Nimeni nu poate.⁹

Reprezentanți ai împăcării generale

Împăcarea generală are diverse orientări. Principalii săi învățători sunt influenți în diverse cercuri creștine, astfel încât această învățătură falsă a câștigat acum influență în întregul spectru al creștinismului. De aceea, în acest capitol ne vom preocupa cu trei curente ale împăcării generale.

Geyer/Schumacher

Un curent al împăcării generale este asociat cu editura Paulus din Heilbronn și cu centrul de conferințe Langensteinbacher Höhe (LaHö) din Karlsbad. Doi dintre cei mai

⁸ Schumacher, Gott wird sein alles in allem, pag. 36.

⁹ Bell, Das letzte Wort der Liebe, pag. 172-174.

proeminenți reprezentanți ai acestei mișcări sunt Karl Geyer (1893-1955) și Heinz Schumacher (1928-2015).

Punctele de vedere ale lui Geyer/Schumacher, care în scrierile lor susțin amândoi că sunt foarte fideli Bibliei, au un potențial de seducție deosebit pentru credincioșii care sunt asociați cu așa-numita mișcare a fraților: aceasta se datorează faptului că unele dintre gândurile lor - în alte domenii doctrinare - coincid parțial cu comentariile comentatorilor mișcării fraților; în afară de aceasta, ei folosesc o terminologie similară.

Schumacher își folosește cunoștințele despre scrierile așa-numiților frați deschiși din Germania, cu scopul de a invalida argumentele împotriva împăcării generale. În cartea sa ... *und Gott wird sein alles in allen*, de exemplu, apare un susținător al fraților deschiși într-un dialog fictiv. El vrea să combată argumentele acestui „frate judecător” printr-un învățător al împăcării generale, „fratele mântuire”.¹⁰ Cartea lui Schumacher nu poate fi descrisă decât ca o lucrare periculoasă, sugestiv-manipulatoare; este un mare pericol pentru credincioșii care nu au „un model de cuvinte sănătoase” (2 Timotei 1.13). Multe argumente din cartea lui Schumacher sunt tratate în capitolul „Pasaje biblice citate de adepții împăcării generale” (vezi mai departe).

Karl Barth

Karl Barth (1886-1968) este considerat unul dintre cei mai importanți, dacă nu chiar cel mai important teolog evanghelic al secolului XX. Deși se afirmă că el „a respins în mod clar”¹¹ o „împăcare generală în sensul unui principiu de sistem”, Barth a contribuit, cred eu, în mod semnificativ la faptul că împăcarea generală este vestită astăzi de mulți pastori evanghelici.¹² Teologul Matthias Mangold (* 1986) scrie despre Barth:

Pe lângă teologii care, precum [profesorul de teologie britanic John] Hick [1922-2012], încearcă să justifice teologic și să formuleze dogmatic doctrina împăcării generale, au existat și există și alții care, din diverse motive, nu urmează acest pas, chiar dacă resping doctrina tradițională a „dublului rezultat” al istoriei lumii (fie raiul, fie iadul) la fel de mult ca britanicul.

În prima jumătate a secolului al XX-lea, cei mai cunoscuți doi reprezentanți ai așa-numitei „teologii dialectice” Karl Barth (1886-1968) și Emil Brunner (1889-1966) au

¹⁰ În funcție de vorbitor, citatele din această carte sunt prevăzute uneori cu un R. (fratele judecător - Richter, fratele deschis) respectiv cu un H. (fratele mântuire - Heil, reprezentantul împăcării generale). Citatele care nu sunt prevăzute cu litere la început descind de la reprezentantul împăcării generale.

¹¹ »Karl Barth als Lehrer der Versöhnung. Interview cu Prof. Dr. Michael Beintker, Münster«.

¹² Compară Gerlach »Allversöhnung oder Hölle?«. Cu privire la istoria influenței împăcării generale vezi, între altele, Ebertshäuser, *Zerstörerisches Wachstum*, pag. 80-81, 192-193, 195, 201, 269.

făcut parte din acest grup. Conform opiniei lor, împăcarea generală nu poate și nu trebuie să fie susținută doctrinar. Dar ar trebui să i se acorde un loc în canonul doctrinar creștin ca o posibilitate și o speranță.¹³

Într-o predică duminicală despre Romani 11.32, pe care a predicat-o în închisoarea din Basel, Barth a spus, printre altele, următoarele:

În toată gândirea și trăirea noastră nu putem începe niciodată decât cu El [adică Isus Hristos], cu El [...] (ca și cu litera A ca început al alfabetului): că Dumnezeu a avut milă de toți, are milă de toți și va avea milă de toți, că voința și acțiunea lui Dumnezeu sunt determinate și guvernate de mila Sa. [...]

Dar, în contrast cu mila chiar și a celor mai buni oameni, este o milă atotputernică, o milă atotputernică salvatoare, ajutătoare, o milă care aduce lumină, pace și bucurie. Este un DA, în care nu există întuneric, de care nu trebuie să ne temem că va redeveni brusc un NU.

[...] Dumnezeu ne-a închis pe toți în neascultare. Ce fel de îngrădire este aceasta? Dumnezeu știe și spune, și aceasta este „îngrădirea” Lui, că noi suntem neascultători în fața Lui și împotriva Lui [...], care spunem în adâncul inimii noastre și apoi și cu viața noastră: Nu există Dumnezeu. Aceasta este neascultare [...]

El nu face aceasta, pentru a ne umili, a ne subestima și a ne expune. Încă o dată: Dumnezeu nu este împotriva noastră, ci pentru noi. Mântuitorul, așa cum spunea pe bună dreptate un mare om al lui Dumnezeu, nu este un distrugător. Sunt, dacă pot spune așa, brațele dragostei Sale eterne, pe care El le întinde spre noi, prin includerea noastră în neascultare. Aceasta este exact ceea ce face El, pentru a avea milă de noi toți. Pentru că, incluzându-ne pe toți în neascultare, El ne ține pe toți împreună ca un păstor turma sa, ne ține în ordine, în frâu și în linie, ne plasează chiar în locul în care acționează mila Sa.¹⁴

În altă parte, Barth afirmă că Hristos a devenit Reprezentantul tuturor oamenilor „luând locul tuturor celorlalți oameni în omnipotența voinței milostive a lui Dumnezeu”.¹⁵

¹³ Mangold, »Die Lehre von Allversöhnung und ihre Aufnahme im postmodernen Evangelismus« în *Bekennende Kirche*, pag. 27-36.

¹⁴ Barth, »... um sich aller zu erbarmen! Römer 11.32« în *Gnade und Herrlichkeit*, pag. 230-233. Citat în Schumacher, *Versöhnung des Alls – Gottes Wille*, pag. 34-35.

¹⁵ Barth, *Die Kirchliche Dogmatik. Die Lehre von der Versöhnung*, pag. 439-440. Citat în Kim, *Karl Barths Lehre von der Sünde in seinem dogmatischen Früh- und Spätwerk*, pag. 100.

Rob Bell

Pastorul și autorul american Robert Holmes „Rob” Bell (* 1970) este un reprezentant al evangheliismului modern. În 1999, el a fondat Mars Hill Bible Church în Grandville. Doar șase ani mai târziu, aproximativ 11.000 de persoane participau la cele două întâlniri duminicale. Traducerea germană a uneia dintre cărțile sale se intitulează *Das letzte Wort hat die Liebe* și are ca subtitlu *Himmel und Hölle und das Schicksal jedes Mensch, der je gelebt hat*. Aceasta a fost publicată de editura Brunnen-Verlag în 2013 și este prezentată acolo cu cuvintele:

Cum pot fi înțelese conceptele biblice de mântuire, damnare, pocăință, cer și iad? Această carte prezintă perspective neobișnuite asupra acestor întrebări, care duc la descoperirea: „Vestea bună” este chiar mai bună decât am crezut până acum.¹⁶

Vestea bună este chiar mai bună? Chiar mai bună decât ceea ce Biblia ne spune în mod explicit despre mântuire? În opinia editorului, da, iar el citează comentariul la carte al teologului Dr. Peter Aschoff (* 1965):

Rob Bell prezintă o credință plină de speranță pentru lumea noastră. O imagine a lui Dumnezeu, care este complet non-violentă. Într-o perioadă în care mulți oameni se tem că religia aduce inevitabil cu sine tendințe violente și, prin urmare, păstrează o distanță de siguranță față de orice fel de credință, acest lucru ne face să ne ridicăm și să luăm aminte.¹⁷

Cu stilul său narativ relaxat și cu o structură a textului abilă din punct de vedere retoric, Bell se adresează în special tinerilor. Bell îi „scutește” pe aceștia de a „trebui” să se preocupe cu învățăturile Scripturii și cu pasajele biblice; în schimb, ei urmează propria poveste a lui Bell despre Dumnezeu.¹⁸ În povestea sa, Bell le dă cititorilor săi impresia că există, ba chiar trebuie să existe, o împăcare a tuturor, dar fără a susține explicit aceasta. În această poveste, el exclude „capitolul conform căruia [...] restul omenirii va suferi chinuri și pedepse eterne în iad” (pag. 2), deoarece „o poveste despre un Dumnezeu care [...] aplică neîncetat pedepse oamenilor” nu este „o poveste deosebit de bună” (pag. 117).

În consecință, el îi dictează lui Dumnezeu, ca să spunem așa, cum ar trebui să fie, dacă oamenii trebuie să creadă în El. Un Dumnezeu, care astăzi îi oferă omului împăcarea ca Dumnezeu-Salvator, dar mâine pronunță judecata de condamnare definitivă ca

¹⁶ Prezentare de carte pe <https://brunnen-verlag.de/das-letzte-wort-hat-die-liebe.html#>> [accesat: 22.11.2019].

¹⁷ Idem

¹⁸ Puținele pasaje biblice, pe care Bell le citează, sunt deseori preluate din traduceri care sunt mai mult interpretări decât traduceri. El sunt răstălmăcite și sprijină gândurile false transmise de Bell.

Judecător drept, dacă omul a respins oferta Sa, este „diabolic”.¹⁹ Dumnezeu nu ar trebui să pretindă că este un Dumnezeu al dragostei, dacă apare o dată ca Salvator și altă dată ca Judecător: „Poate Dumnezeu să facă un astfel de lucru sau cel puțin să permită aceasta și să continue să pretindă că este un Dumnezeu al dragostei?” (pag. 16).

Pentru Bell, cerul și iadul au loc pe pământ, „aici și acum”, nu în viața de apoi. Astfel, capitolul său despre cer se încheie cu aceste cuvinte:

Și apoi există invitația, pe care Isus o face: invitația la cer, aici și acum, în acest moment, în acest loc. Așa că acum încercați să pictați asta (pag. 72-73).

La începutul capitolului său despre iad, Bell pune cititorului întrebări menite să sugereze cu abilitate că, până la urmă, nu există o pedeapsă eternă:

Păcătuiește, refuză să te pocăiești, împietrește-ți inima, respinge-L pe Isus - și atunci când mori, totul se termină. Sau mai bine spus: tortura, agonia și chinul etern încep abia atunci.

Așa pare - pentru că așa lucrează Dumnezeu, nu-i așa? [...] Acesta este mesajul pe care l-a adus Isus? (pag. 75).

Răspunsul culminează apoi cu afirmația:

Gheena, groapa de gunoi urbană. Așa că atunci. Asta a fost. Acestea sunt toate locurile în care „iadul” este menționat în Biblie (pag. 79).

Într-un mod teribil, Bell prezintă consecințele păcatului, ale lipsei de interes pentru a te pocăi și ale împietririi ca fiind ne semnificative; el vrea să convingă cititorul că iadul, care este anunțat păcătosului, celui care nu vrea să se pocăiască și celui împietrit nu ar fi de fapt atât de rău; el nu ar fi nimic mai mult decât o groapă de gunoi.

După ce Bell relatează în continuare despre macabra mutilare a copiilor din Ruanda, el pune întrebarea: „Cred într-un iad în adevăratul sens al cuvântului?”, la care răspunde cu afirmația: „Desigur. Acele brațe și picioare nu lipseau în sens figurat” (pag. 81). Rob Bell sugerează astfel cititorului că există într-adevăr un iad, dar că acesta există doar pe pământ și nu pentru eternitate.

El nu este singurul care are aceste păreri, după cum scrie el:

Mulți au refuzat să creadă că cineva ar putea să bată la ușa lui Dumnezeu, să-și ceară iertare, să se pocăiască și să-I ceară lui Dumnezeu să-l lase să intre, și apoi să-L audă pe Dumnezeu spunând prin gaura cheii: „Ușa este închisă. Îmi pare rău. Ar fi trebuit să vii mai devreme, atunci aș fi putut face ceva. Dar acum este prea târziu” (pag. 115).

¹⁹ Vezi capitolul din această carte »Dreptatea, sfințenia și dragostea lui Dumnezeu«.

Bell refuză deci să creadă că odată este prea târziu pentru mântuire. Și totuși, este surprinzător faptul că el are curajul să folosească chiar imaginea ușii închise, pe care Domnul Isus o folosește pentru a exprima exact opusul a ceea ce Bell susține: că este odată prea târziu. În parabola celor zece fecioare, Îl auzim pe Domnul spunând: „Dar, pe când mergeau ele să cumpere, a venit mirele; și cele care erau gata au intrat cu el la nuntă și ușa a fost închisă. După aceea au venit și celelalte fecioare, spunând: «Doamne, Doamne, deschide-ne!» Dar el, răspunzând, a zis: «Adevărat vă spun, nu vă cunosc». Vegheați deci, pentru că nu știți ziua, nici ceasul.” (Matei 25.10-13). Conform Cuvântului lui Dumnezeu, există un prea târziu!

Dacă sunteți unul dintre cei care au cedat rătăcirii lui Bell, că nu există un prea târziu, atunci aș dori să vă avertizez. Dumnezeu spune de patru ori în Cuvântul Său: „Astăzi, dacă auziți glasul Lui, nu vă împietriți inimile” (de exemplu, Evrei 4.7). Oferta lui Dumnezeu este valabilă *astăzi!* Mâine s-ar putea să fie deja prea târziu. Ce groaznic ar fi dacă v-ați da seama cândva că ați greșit cu prețul sufletului dumneavoastră (Ieremia 42.20²⁰)!

Ce părere are Bell despre mântuirea numai prin Domnul Isus? Cu privire la întrebarea dacă și musulmanii, hindușii și budiștii posedă mântuirea, el scrie:

Isus declară că El, și numai El, îi salvează pe toți. Și apoi lasă ușa larg, larg deschisă. El deschide un câmp larg de posibilități. Acesta variază de la „doar El” la „la fel de larg ca universul” (pag. 157).

Este destul de îndrăzneț modul în care Bell își născoceste „povestea”: el recunoaște că mântuirea are loc numai prin Domnul Isus, dar apoi adaugă că „Isus” (în mod remarcabil, el nu folosește cuvântul *Domn*) a deschis „un câmp larg de posibilități” dincolo de „numai El”. Și cu privire la mântuire, Bell spune propria sa poveste:

Mulți au auzit Evanghelia ca pe o poveste a salvării: Dumnezeu trebuie să pedepsească păcătoșii, pentru că Dumnezeu este sfânt, dar Isus a plătit prețul pentru păcatele noastre și, prin urmare, putem avea viața eternă. Oricât de corect sau greșit ar fi aceasta din punct de vedere „tehnic” sau teologic, el poate transmite în subconștient mesajul că Isus ne-a salvat de Dumnezeu.

Vrem să fim foarte clari în acest punct: noi nu avem nevoie să fim salvați de Dumnezeu (pag. 181-182).

Nu, Evanghelia nu ne transmite „în subconștient” mesajul care este fals în ochii lui Bell, ci foarte clar, că trebuie să fim salvați, dacă vrem să nu ajungem în judecata lui Dumnezeu și să pierim. Bell, dimpotrivă, dorește să ne transmită aici „foarte clar” exact opusul: că noi nu ar trebui să fim salvați de judecata lui Dumnezeu. Însă, aceasta este o denaturare completă a veștii bune.

²⁰ »V-ați înșelat singuri în sufletele voastre [sau cu prețul sufletului]« (Ieremia 42.20).

Partea a 2-a: Împăcare generală (continuare 2) – Împăcare generală

Pe de o parte, Evanghelia vorbește foarte clar despre mânia sfântă a lui Dumnezeu împotriva păcatului, dar, pe de altă parte, vorbește și despre dragostea Sa pentru lume, pentru toți oamenii: „Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât L-a dat pe singurul Său Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață eternă” (Ioan 3.16).

Când Dumnezeu a ucis în Egipt pe întâii-născuți ai egiptenilor, și întâii-născuți ai israeliților ar fi fost uciși, dacă israeliții nu ar fi stropit sângele unui miel sacrificat pe pragul de sus și pe ușorii ușilor lor. Și pentru ei a fost atunci o veste bună, care îi va scăpa de judecata lui Dumnezeu, doar dacă ei o acceptau.

Lor li s-a spus foarte clar: „Și DOMNUL va trece ca să-i lovească pe egipteni; și va vedea sângele pe pragul de sus și pe cei doi ușori ai ușii și DOMNUL va trece pe lângă intrare și nu-l va lăsa pe nimicitor să intre în casele voastre, ca să lovească” (Exodul 12.23).

Dacă Bell este de părere că noi nu avem nevoie să fim salvați de judecata lui Dumnezeu, nu este surprinzător faptul că termenul *jertfă* nu se mai potrivește în povestea sa:

Nu este nimic greșit în a-l folosi [termenul *jertfă*] [...] Dar noi nu mai trăim într-o cultură în care oamenii oferă sacrificii de animale zeilor lor. Oamenii au făcut asta timp de milenii [...] Dar pentru majoritatea dintre noi, aceasta nu mai este valabil. Primii creștini [...] au spus povestea lui Isus în limba pe care ascultătorii lor o puteau înțelege (pag. 133).

În relatarea lui Bell despre povestea despre Dumnezeu, putem vedea implicațiile teribile pe care le are în cele din urmă doctrina împăcării generale:

- Dacă împăcarea generală îl prezintă pe Dumnezeu doar ca un Dumnezeu iubitor, care nu ar putea fi mânios și nu ar putea pedepsi, pentru că El este dragoste, atunci acest Dumnezeu nu este Dumnezeul Bibliei. Dumnezeul Bibliei nu este doar dragoste, așa cum scrie Ioan în prima sa epistolă în capitolul 4 (1 Ioan 4.8²¹), ci și lumină, așa cum scrie cu trei capitole mai devreme (1 Ioan 1.5²²), o lumină care dezvăluie tot ceea ce este păcătos și trebuie să condamne.
- *Salvarea* nu mai este salvarea de la judecată.
- Nu mai trebuie să vorbim de o *jertfă* în timpul nostru.
- *Domnul Isus* nu mai este necesar „*numai El*» pentru mântuire; există »un câmp larg” în afară de El.
- Nu mai există o *ușă*, care rămâne *închisă* (Matei 25.10-12).
- *Iadul* este „groapa de gunoi” sau suferința oamenilor nevinovați de pe pământ.

²¹ »Dumnezeu este dragoste« (1 Ioan 4.8).

²² »Dumnezeu este lumină și în El nu este nicidecum întuneric« (1 Ioan 1.5).

- Cerul este „aici și acum”.

Este surprinzător și în același timp înspăimântător faptul că acest om este atât de apreciat în creștinătatea evanghelică și că tocmai această carte este atât de celebrată. Bell este foarte lăudat de diverse edituri creștine. În editura Gerth Medien se citește:

Rob Bell a scris deja numeroase cărți, dintre care unele au devenit bestseller. În afară de aceasta, el este un pastor și un vorbitor căutat la conferințe din întreaga lume. În 2011, revista *TIME* l-a enumerat printre cei mai influenți 100 de oameni din lume²³.

Iar în descrierea articolului despre cartea lui Bell *Die Bibel - faszinierend, einzigartig und voller Geheimnisse* se afirmă:

Rob Bell a scris o carte fascinantă despre motivul pentru care Biblia este la fel de relevantă în secolul XXI cum a fost acum 2000 de ani. El oferă o perspectivă uimitoare asupra modului în care Biblia poate servi ca sursă de credință și ca răspuns la întrebările vieții. El oferă, de asemenea, un mod complet nou de a citi textele ei. Biblia are puterea de a schimba viața. Rob Bell arată cum puteți aduce această putere în viața dumneavoastră.²⁴

Editura Brunnen-Verlag, care a publicat și alte cărți ale lui Rob Bell, îl recomandă pe Bell în special pentru tinerii creștini:

Rob Bell, născut în 1971, locuiește împreună cu familia sa în Grand Rapids / Michigan (SUA), unde a fondat ca pastor biserica Mars Hill Bible Church, pe care o conduce în prezent²⁵. El este cunoscut în afara SUA ca autor și vorbitor. El este considerat vocea unei generații tinere de creștini, care își pun întrebări referitoare la credința tradițională și care așteaptă totuși un răspuns din partea acestei credințe. Revista *Christianity Today* îl numește pe Bell o voce profetică.²⁶

Da, el este o „voce profetică”, dar este vocea unui profet fals. În cele din urmă, nu trebuie să fim surprinși că Bell este atât de lăudat. Istoria sa din cartea *Das letzte Wort hat die Liebe* este o fabulă modernă (*mythos* grecesc) care este bine-venită pentru cititorii

²³ Prezentare de autori pe

<https://www.gerth.de/index.php?id=autor&substringFilterParticipants=1143316> [accesat: 22.11.2019].

²⁴ Prezentare de autori pe <https://www.gerth.de/index.php?id=201&sku=817516> [accesat: 22.11.2019].

²⁵ Remarca lui DS: Robert Bell a condus Mars Hill Bible Church numai până în anul 2012 (https://de.wikipedia.org/wiki/Rob_Bell) [accesat: 22.11.2019].

²⁶ Prezentare de autori pe <https://brunnen-verlag.de/autor/271/Rob%20Bell.html> [accesat: 22.11.2019].

care „se îndepărtează de adevăr”. Trăim astăzi într-o perioadă pe care Pavel o descrie ca fiind „un timp când nu vor suporta învățătura sănătoasă, ci, dorind să-și desfășeze urechile, își vor strânge o mulțime de învățători după poftele lor; și își vor întoarce urechea de la adevăr și se vor abate spre basme [sau: mituri]” (2 Timotei 4.3,4). Acest mit povestit de Bell satisface dorințele („după poftele lor”) despre un Dumnezeu așa cum Îl vor ei să fie, și „ne defătează urechile” să ascultăm o astfel de poveste (adică ne face plăcere să auzim și să citim așa ceva). De aceea, nu este surprinzător faptul că ediția în limba engleză a cărții, *Love wins*, a fost patru săptămâni pe locul al doilea pe lista bestsellerurilor *New York Times* în aprilie/mai 2011. Aceasta dă o idee despre potențialul de seducție al cărții.

Ar trebui să căutăm adevărul despre eternitate numai la Pavel?

După părerea multor adepți ai împăcării generale, împăcarea generală face parte din finalul revelației voinței lui Dumnezeu. Având în vedere că apostolul Pavel era chiar acel scriitor al Noului Testament care trebuia să „întregească Cuvântul lui Dumnezeu” (Coloseni 1.25), nu este surprinzător faptul că noi găsim împăcarea generală, respectiv revelația lui Dumnezeu despre eternitate doar în scrisorile sale. Însă, noi nu găsim referiri la eternitate doar în scrisorile lui Pavel: deja în Evanghelii, Domnul Isus Însuși vorbește foarte clar despre un chin *etern* respectiv despre un foc *etern* (Matei 25.46²⁷; compară și cu Matei 18.8²⁸; 25.41²⁹). Cu toate acestea, Schumacher răpește sensul și acuitatea acestor cuvinte atunci când spune:

H.³⁰: Am observat acum, frate Richter (judecător), că toate cuvintele teribile de judecată, pe care mi le-ai menționat săptămâna trecută, nu provin din scrisorile apostolului Pavel, nu de la „învățătorul nostru al națiunilor” - cu excepția unui singur pasaj (din 2 Tesaloniceni 1) [...] În toate celelalte locuri citezi din cele patru Evanghelii sau din Apocalipsă sau din scrisori ne-paulinice.

Dar dacă este adevărat că *Pavel* a întregit Cuvântul lui Dumnezeu și că el „a făcut cunoscut tot planul lui Dumnezeu” (Faptele apostolilor 20.27), în timp ce Isus în trup a reținut multe lucruri pe care ar mai fi putut să le spună (Ioan 16.12) - dacă, prin urmare, Duhul lui Dumnezeu luminează abia la Pavel cu toată claritatea până în depărtarea cea mai mare, în timp ce „telescopul profeției” la ceilalți scriitori biblici privește de cele mai multe ori doar la două eoni, cel prezent și cel al

²⁷ »Aceștia vor merge la pedeapsă eternă« (Matei 25.46).

²⁸ »... decât ... să fii aruncat în focul etern« (Matei 18.8).

²⁹ »Plecați de la Mine, blestemaților, în focul etern« (Matei 25.41).

³⁰ Așa cum am remarcat, în funcție de vorbitor, în citatele din cartea lui Schumacher *Gott wird sein alles in allen* se folosește uneori la începutul citatului litera R (fratele Richter – judecător -, fratele deschis) respectiv H. (fratele Heil – mântuire, adeptul împăcării generale).

Împărăției lui Mesia - atunci un lucru este clar: când vine vorba de problema împăcării generale, trebuie să ne orientăm în cele din urmă după *Pavel!* El are cea mai clară perspectivă, cea mai largă viziune! Ultimele taine ale dragostei lui Dumnezeu i-au fost revelate lui. De asemenea, viziunea sa merge mult mai departe decât finalul Apocalipsei.³¹

Într-adevăr, abia Pavel a vestit „tot planul lui Dumnezeu” (Faptele apostolilor 20.27³²), iar slujirea sa merge mai departe în multe privințe decât slujirea celorlalți scriitori ai Noului Testament. Și, bineînțeles, Domnul Isus nu a vestit toate părțile adevărului pe pământ; numai când a venit Duhul Sfânt, Acesta i-a călăuzit pe credincioși în tot adevărul (Ioan 16.13³³). Și totuși, a ne face să credem că Evangheliile și scrierile ne-paulinice, precum și Apocalipsa ne conduc la ipoteze false cu privire la viitor nu este, în cele din urmă, altceva decât critică biblică.

Să luăm un alt aspect: numai Pavel a prezentat pe deplin natura Bisericii lui Dumnezeu, dar acest fapt nu îndepărtează nimic din ceea ce Domnul Isus ne-a spus pe această temă în Evanghelia după Matei, și Petru în prima sa scrisoare. Nu există nici un indiciu de contradicție aici - dimpotrivă.

Dacă Schumacher ar avea dreptate, atunci Domnul Isus și scriitorii Noului Testament nu ar fi exprimat ceea ce au vrut să spună de fapt, iar noi ar trebui să credem următoarele:

- Ca răspuns la întrebarea retorică a lui Petru: „Care va fi sfârșitul acelor care nu ascultă de Evanghelia lui Dumnezeu?” (1 Petru 4.17), atunci ar trebui să răspundem: Ah, Petru, dacă ai fi avut clarviziunea lui Pavel, atunci ai fi știut că „sfârșitul” nu este „sfârșitul” și că adevăratul sfârșit va fi minunat.
- Domnul Isus le-a spus ucenicilor: „Cine va crede și va fi botezat va fi mântuit; și cine nu va crede va fi condamnat” (Marcu 16.16). În acel moment, ucenicii nu erau încă capabili să înțeleagă mai mult decât atât, dar El a vrut de fapt să spună: Cel care nu crede va fi mântuit la fel de mult ca cel care crede - dar mai întâi va fi pedepsit pentru o vreme.
- Domnul Isus spune în Ioan 3.36: „Cine crede în Fiul are viață eternă; și cine nu crede în Fiul nu va vedea viața”; în realitate, însă, El a vrut să spună: Cine crede în Fiul are viață eternă; dar cine nu crede în Fiul, *la început* nu va vedea viața.

³¹ Schumacher, *Gott wird sein alles in allen*, pag. 23 (sublinierea în original).

³² »Nu m-am ferit să vă fac cunoscut tot planul lui Dumnezeu« (Faptele apostolilor 20.27).

³³ »Dar, când va veni Acela, Duhul adevărului, El vă va călăuzi în tot adevărul« (Ioan 16.13).

- Când Hristos spune că anumiți oameni „nu va avea iertare niciodată” (Marcu 3.29³⁴), aceasta ar trebui să însemne, de fapt, că *pentru început* ei nu au iertare.
- Și, prin urmare, și Pavel trebuie să se fi exprimat într-un mod foarte înșelător, atunci când scrie despre oamenii „al căror sfârșit este pieirea” (Filipeni 3.19). Dar dacă prin „sfârșit” el nu s-ar fi referit la starea finală, ar fi fost mai potrivit să scrie despre o „stare intermediară” sau ceva similar. Sau ar fi trebuit să scrie că sfârșitul real este la fel de fericit ca cel al celor care cred astăzi - doar că după o perioadă de așteptare mai lungă.

Ne dăm noi seama că această învățătură ne distruge încrederea în cuvintele Domnului nostru și ale apostolilor? Dacă dăm crezare învățăturii despre împăcarea generală, cum putem fi siguri că o frază din Evanghelii și din așa-numitele epistole catolice³⁵ sau chiar la Pavel înseamnă ceea ce citim acolo?

De asemenea, este revelator modul în care Schumacher tratează următorul verset din Epistola a doua către Tesaloniceni. „Cu excepția unui singur pasaj (din 2 Tesaloniceni 1)”, în opinia sa „toate cuvintele teribile ale judecății [...] nu provin din scrisorile apostolului Pavel [...]”. Textul se citește în traducerea Elberfelder (ediția CSV Hückeswagen):

2 Tesaloniceni 1.9: Ei vor suferi pedeapsă, pieirea eternă de la fața Domnului și de la gloria puterii Sale.

Schumacher traduce versetul în traducerea sa proprie *Neues Testament mit Anmerkungen* [Noul Testament cu adnotări]³⁶ după cum urmează:

Ei vor primi pedeapsa [lor]: pieirea timpului lumii [viitoare] departe de fața Domnului și departe de gloria puterii Sale.

Astfel, cu ajutorul unei traducerii distorsionate și al unor cuvinte adăugate (între paranteze pătrate), el elimină și acuitatea acestui verset, nepermițând ca durata pedepsei, a „pieirii”, să fie eternă, ci limitând-o la un anumit „timp al lumii”!

³⁴ »Dar oricine va huli împotriva Duhului Sfânt nu va avea iertare niciodată, ci este vinovat de un păcat etern« (Marcu 3.29).

³⁵ În Noul Testament sunt șapte epistole (epistola lui Iacov; 1 Petru; 2 Petru; 1 Ioan; 2 Ioan; 3 Ioan; Iuda) adresate creștinătății generale (în greacă: *katholikos*), și nu numai la anumite adunări sau persoane; acestea sunt numite epistole catolice.

³⁶ Editura Hänssler (Holzgerlingen: astăzi SCM Hänssler) a publicat în 2002 un Noul Testament cu traducerea făcută de Heinz Schumacher. Această traducere a primit multă laudă și recunoaștere. Eu însă doresc insistent să atenționez cu privire la această traducere, deoarece ea, așa cum se vede din exemplul acesta, a introdus învățătura împăcării generale nu numai în adnotări ci și în textul biblic. Vezi în privința aceasta articolul »Anmerkungen zu Bibelübersetzungen« de Arhelger: <http://www.martin-arhelger.de/schumacher.pdf>

Ar trebui să ne întrebăm serios dacă doctrina împăcării generale nu face din Dumnezeu un mincinos: pentru că, dacă judecata temporală, pe care se presupune că trebuie să o îndure necredincioșii, este doar o *purificare*, care ar trebui să-i aducă la înțelegere, atunci este evident că Dumnezeu nu spune adevărul, atunci când vorbește în Cuvântul Său că unii „vor suferi *pedeapsă*, pieirea eternă de la fața Domnului” (2 Tesaloniceni 1.9) și că unii „vor suferi *chinul judecății* unui foc etern” (Iuda 7).

Este judecata doar o pedeapsă temporală?

Dar poate că dumneavoastră credeți și că judecata temporală ar fi *mai mult* decât o curățire, care ar trebui să-l aducă pe păcătos la pocăință; ar fi și o pedeapsă. Care sunt consecințele acestei afirmații? Există doar două posibilități:

- Omul își ispășește singur toată pedeapsa, sau o parte din ea. În acest caz mântuirea ar fi posibilă fără lucrarea lui Hristos; prin urmare, am putea adăuga ceva la lucrarea lui Hristos. Însă aceasta este o desconsiderare a lucrării lui Hristos. Dacă ar fi posibil să ne preluăm pedeapsa pentru propria mântuire, atunci omul ar putea contribui cu ceva la propria mântuire. Dar Cuvântul lui Dumnezeu spune: „Prin har sunteți mântuiți ... și aceasta *nu de la voi*, este *darul lui Dumnezeu; nu din fapte*, ca să nu se laude nimeni” (Efeseni 2.8,9).
- Hristos a purtat pedeapsa într-adevăr, dar cine merge în iad trebuie s-o suporte încă o dată, cel puțin în parte. Dar prin aceasta Dumnezeu este făcut un judecător nedrept: Dumnezeu ar cere atunci pedeapsa pentru păcat de două ori: o dată de la Hristos și apoi din nou de la păcătosul însuși. Chiar în viața de zi cu zi este de neconceput ca o datorie să fie plătită de două ori; toți ar considera această practică nedreaptă. Vrem să-L acuzăm pe Dumnezeu de această nedreptate? Și noi, ca credincioși, am mai putea să știm cu siguranță dacă Dumnezeu nu ne va imputa totuși din nou păcatele? Dacă Dumnezeu cere pedeapsa pentru păcate de două ori - ce ne face să fim siguri astăzi că El nu va cere aceasta și de la noi, credincioșii? Certitudinea mântuirii nu este posibilă cu această învățătură!

Ne dăm noi seama că, dacă acceptăm această doctrină, suntem prinși într-o dilemă irezolvabilă de contradicții?

Doresc să citez aici câteva exemple din Scriptură, care arată că răstălmăcim Cuvântul lui Dumnezeu dacă presupunem că și cei care au fost *pierduți* vor fi *găsiți* în cele din urmă (oricât de mult ne-am dori noi aceasta):

- Domnul Isus spune că asupra celor care nu au crezut „*mânia* lui Dumnezeu *rămâne* peste ei” (Ioan 3.36). Putem atunci să spunem pur și simplu contrariul și să spunem că *mânia* lui Dumnezeu nu rămâne?
- În același verset, El spune: „Cine nu crede în Fiul *nu* va vedea viața”. Putem noi spune simplu: el va vedea viața până la urmă?

Partea a 2-a: Împăcare generală (continuare 2) – Împăcare generală

- Domnul spune despre cei care au hulit împotriva Duhului Sfânt că *nu vor avea „iertare niciodată”* (Marcu 3.29). Putem noi totuși afirma că ei vor fi iertați după un timp mai lung sau mai puțin lung? Cine ne dă autoritatea de a face aceasta? Suntem noi mai mari decât Dumnezeu?
- Domnul Isus spune: „Ce i-ar folosi unui om dacă ar câștiga toată lumea și și-ar pierde sufletul?” (Marcu 8.36). Putem noi spune atunci: el își va câștiga sufletul în cele din urmă?
- Domnul Isus spune: „Intrați pe poarta cea strâmtă! pentru că lată este poarta și largă este calea care duce la pierire și mulți sunt cei care intră pe ea. ... Și atunci le voi spune deschis: «Niciodată nu v-am cunoscut; plecați de la Mine, lucrători ai fărădelegii»” (Matei 7.13,23). Putem noi afirma atunci că El îi cunoaște, până la urmă, pe acești oameni, astfel încât calea largă să ducă totuși în cele din urmă la fericirea cerului?
- Epistola către Evrei spune că „Pentru că este imposibil ca cei odată luminați, și care au gustat darul ceresc, și s-au făcut părtași ai Duhului Sfânt, și au gustat Cuvântul bun al lui Dumnezeu și lucrările de putere ale veacului viitor, și au căzut, să fie reînnoiți, spre pocăință” (Evrei 6.4-6). Dacă, potrivit Scripturii, este imposibil (pentru anumite persoane) să ajungă la pocăință - putem noi pur și simplu să ignorăm aceasta și să susținem contrariul: este *totuși posibil* cândva?

Aș dori să reamintesc încă o dată: dacă afirmăm că Hristos ne-a răscumpărat în cele din urmă doar dintr-o pedeapsă *temporală*, prin aceasta diminuăm lucrarea Domnului Isus, care, în realitate, nu ne-a răscumpărat dintr-o pedeapsă temporală, ci dintr-o pedeapsă eternă. Severitatea și durata pedepsei arată clar cât de serios gândește Dumnezeu despre păcat.

Cu cât Dumnezeu ne-a atins mai profund conștiința, cu cât ne-am recunoscut mai mult păcătoșenia și stricăciunea în lumina sfințeniei lui Dumnezeu, cu atât mai mult vom înțelege că merităm să fim excluși din prezența lui Dumnezeu pentru totdeauna și să suferim mânia și pedeapsa Sa eternă. Dacă simțim puțin păcătoșenia noastră, este probabil pentru că nu ne dăm seama cât de rău este cu adevărat păcatul în ochii lui Dumnezeu cel sfânt.

Așadar, întrebarea este: *Ce merită păcatul?* Dacă răspunsul nostru este: să fim despărțiți etern de Dumnezeu, atunci înțelegem și mai bine ce a luat Hristos asupra Sa, atunci când a împlinit lucrarea de ispășire. Căci El însuși a purtat păcatele noastre, chiar mai mult: El a fost „făcut păcat pentru noi” (2 Corinteni 5.21)! El a îndurat pentru noi îndepărtarea eternă de Dumnezeu când a strigat: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?” (Matei 27.46).

Doctrina împăcării generale este în cele din urmă o mutare de șah a diavolului de a diminua lucrarea Domnului Isus. Deoarece el nu mai poate revoca sau anula lucrarea de ispășire făcută de Domnul, el vrea cel puțin să o minimalizeze.

Ce înseamnă „etern”?

Înseamnă „etern” cu adevărat „fără sfârșit”?

Pentru adepții împăcării generale, etern (în greacă *aionios*) nu înseamnă neapărat fără sfârșit și cu siguranță nu în legătură cu pedeapsa. Așa scrie Schumacher:

Nici nu merg atât de departe încât să iau cuvântul „etern” (în greacă *aionios*) drept dovadă pentru caracterul finit. *Acest cuvânt nu dovedește nici caracterul nesfârșit, nici caracterul finit al unei stări.* Mai degrabă, „etern” (*aionios*) înseamnă - similar expresiei „în veacurile veacurilor” - care durează veacuri, se întinde pe o perioadă lungă de timp, prin veacurile lui Dumnezeu, incomensurabil, incalculabil de lung! Aceasta este pentru a exprima o perioadă lungă de timp; chiar și aionul rău actual se întinde pe milenii; *dacă el este nesfârșit sau se termină, este lăsat deschis; contextul decide!*

„Dumnezeul etern” este Dumnezeul care trăiește continuu în *aionios*, nu un timp scurt ca noi.

„Viața *aionios*” este viața care durează timp de *aionios*.

„Chinul *aionios*” este un chin care durează timp de *aionios*.

De fiecare dată este subliniată durata incomensurabil de mare, incalculabil de lungă a timpului după standardele umane - dar noțiunea de nesfârșit nu este în niciun caz neapărat legată de acestea.

[...] De fapt, există exemple în Noul Testament în care cuvântul „*aionios*” apare în una și aceeași frază într-un context limitat temporal și nelimitat. Acesta este cazul, de exemplu, în Romani 16.25,26, care vorbește despre „timp de veacuri”, în care a fost ascunsă o taină care a fost dezvăluită acum și care, prin urmare, au expirat, și despre „Dumnezeul etern”, care este etern prin natura Sa (și nu pentru că este numit „*aionios*”). Și în Tit 1.2 se vorbește, de asemenea, despre „viața eternă” și „timpurile eterne” în aceeași frază. Timpurile [...] *aionice* sunt limitate, deoarece *aionen* au un început și un sfârșit; a existat un „timp” înainte de *aionen* (1 Corinteni 2.7) și va exista într-o zi o „încheiere a *aionilor*” (Evrei 9.26); viața eternă, însă - în măsura în care aceasta se referă la viața lui Dumnezeu care ne este dată lăuntric și nu la Împărăția mesianică - este nesfârșită prin natura sa. Astfel, în Matei 25.46, cuvântul „*aionios*” este legat și de „viață”, pe de o parte, și de „chin”, pe de altă parte. Ambele continuă un timp de *aionios*, dar în timp ce „viața eternă este eternă în sine, chinul etern își are originea în cădere, care nu este eternă” (Oetinger³⁷).³⁸

³⁷ Friedrich Christoph Oetinger (1702-1782) a fost prelat în Württemberg.

³⁸ Schumacher, *Gott wird sein alles in allen*, pag.25-26 (sublinierea în original).

Dacă ceva are fie doar un punct de început, fie doar un punct final în timp, atunci nu este niciodată limitat în timp, deoarece o direcție este întotdeauna deschisă. Dacă viața eternă este „nesfârșită prin însăși natura sa”, așa cum scrie Schumacher, atunci s-ar putea întreba: De ce este cuvântul „etern” în text? Aceasta ar fi de fapt inutil.

Schumacher continuă să afirme, că Evrei 9.26³⁹ arată că va exista cândva un sfârșit al aionilor. Dar și aceasta este greșit: „sfârșitul veacurilor”, despre care citim în acest verset, este deja de 2000 de ani în trecut, deoarece Hristos a fost revelat de mult timp, pentru a oferi jertfa, care este menționată aici. Nu este vorba despre „toate veacurile” ca atare, ci despre veacurile (perioadele de timp) în care omul a fost testat pentru a se vedea dacă poate fi restaurat, adică dacă poate redeveni așa cum a vrut Dumnezeu să fie omul⁴⁰.

Vom examina mai detaliat celelalte argumente în pasajele următoare.

Sensul de bază al cuvântului *aionios*

Sensul de bază al cuvântului *aionios* ne este dat în mod clar în 2 Corinteni 4.18. Acolo cuvântul „etern” este pus în contrast cu cel temporal ca un contrast direct:

2 Corinteni 4.18: Noi privind nu la cele văzute, ci la cele nevăzute; pentru că cele văzute sunt trecătoare, dar cele nevăzute sunt *eterne*.

Găsim un alt exemplu în 2 Corinteni 5.1:

2 Corinteni 5.1: Pentru că știm că, dacă ar fi desfăcută casa noastră pământească a cortului acestuia, avem o clădire de la Dumnezeu, o casă nefăcută de mâini, eternă, în ceruri.

Casa pământească temporară este pusă în contrast cu casa eternă, care nu are sfârșit.

Găsim același lucru în scrisoarea lui Pavel către Filimon. Pavel scrie despre sclavul fugar Onisim:

Filimon 15: Pentru că, poate pentru aceasta s-a despărțit de tine *pentru un timp*, ca să-l ai pentru *totdeauna [aionios]*.

Și aici găsim contrastul explicit între „limitat în timp” și „etern” în sensul de „totdeauna”.

Acum, cineva ar putea obiecta că cuvântul „totdeauna” din acest verset nu are cum să însemne „etern”, deoarece Filimon și Onisim au murit. Dar chiar acest pasaj este o dovadă potrivită că și aici cuvântul *aionios* are sensul de „etern”. Poate că acesta este

³⁹ »Dar acum, la sfârșitul veacurilor, S-a arătat o singură dată, pentru desființarea păcatului prin jertfa Sa« (Evrei 9.26).

⁴⁰ Vezi articolul »Cât este omul de stricat?« https://www.mesagerul-crestin.net/intrebari/Cat_este_omul_de_stricat.htm

chiar unul dintre punctele centrale ale acestei scurte scrisori. Apostolul Pavel spune: Filimon, gândește-te, ai suferit o mică pierdere, pentru că sclavul tău nu a fost disponibil pentru tine pentru o anumită perioadă. Dar - și acum trebuie să luăm în considerare cum continuă versetul: „de acum nu ca rob, ci mai presus de rob, *ca frate preaiubit*” (Filimon 16) - acum ai făcut un câștig enorm: tu ai primit o posesiune eternă, și, pe lângă aceasta, la un nivel mult mai intim, pentru că tu nu mai ai doar un *sclav*, ci ai câștigat un *frate* pentru eternitate. - Relațiile sclav/stăpân, soț/soție etc. se aplică doar pe pământ, dar relațiile pe care le avem ca frați și surori (de credință) sunt pentru eternitate; ele nu vor înceta niciodată.

Dacă cuvântul *etern* chiar și în această excepție aparentă înseamnă „literalmente etern, fără sfârșit, nelimitat în timp” - de ce nu ar avea acest sens în pasajele biblice unde este asociat cu judecata eternă, focul etern și pedeapsa eternă?

Cuvântul folosit pentru „etern” în textul grecesc de bază nu exprimă doar în Biblie o perioadă de timp nedeterminată. Și scriitorii seculari din greaca elenistică (în care a fost scris și Noul Testament) au înțeles cuvântul *etern* în acest sens. Exemple în acest sens pot fi găsite la filosoful și teologul evreu Filon din Alexandria (aproximativ 15 î.Hr. - 40 d.Hr.).

Există excepții de la sensul de bază?

În unele pasaje, cuvântul „etern” nu înseamnă de fapt „pentru eternitate”, ci exprimă faptul că ceva durează neschimbător și neîntrerupt, atâta timp cât o anumită circumstanță sau o stare durează sau există. De exemplu, citim:

Exodul 27.21: Aaron și fiii săi le vor pregăti [candelele] de seara până dimineața înaintea DOMNULUI, în cortul întâlnirii, în afara perdelei care este înaintea chivotului mărturiei; va fi o rânduială pentru totdeauna [*aionios* în Septuaginta⁴¹], pentru generațiile lor, din partea fiilor lui Israel.

Este de la sine înțeles că „rânduiala pentru totdeauna” de aici era limitată la perioada în care exista „cortul întâlnirii”. Prin urmare, candelele din cort erau pregătite și luminau doar atâta timp cât exista cortul în care se aflau. Și în alte pasaje biblice cuvântul „etern” a durat neschimbat doar atât timp cât sistemul iudaic a fost valabil în temeiul primului legământ sau atât timp cât a existat un popor al lui Israel pe pământ. Iar focul

⁴¹ Desigur, Septuaginta nu are inspirația divină, ci este numai o traducere (relativ inexactă) a Vechiului Testament, care a fost scrisă începând din anul 250 î.H. până aproximativ în anul 100 d.H. Ea este interesantă mai ales pentru faptul că ea ne oferă o privire a felului în care cuvintele ebraice au fost traduse în limba greacă și folosite în Noul Testament.

de pe altar în Leviticul 6.13⁴² poate, desigur, să ardă doar atât timp cât altarul există, adică să *nu se stingă*.

Există doar trei pasaje de acest fel în Noul Testament, și acestea sunt cele trei pasaje în care cuvântul „etern” este în legătură cu cuvântul „timpuri”:

Romani 16.25: Taina a fost ținută ascunsă timp de veacuri.

2 Timotei 1.9: Harul ne-a fost dat în Hristos Isus înainte de timpurile veacurilor.

Tit 1.2: ... vieții eterne pe care Dumnezeu, care nu poate să mintă, a promis-o mai înainte de timpurile veacurilor.

„Timpurile veacurilor” din aceste versete nu au sensul de a fi absolut nelimitate în timp, deoarece cuvântul grecesc pentru «timp» (*chronos*) se referă la un interval de timp măsurabil. Cu toate acestea, „timpurile veacurilor” se extind în eternitatea dinaintea timpului. Oricât de mult ar fi durat un „timp” - atât timp cât au existat „timpuri”, taina a fost ținută ascunsă. Oricât de multe timpuri ne-am putea imagina și oricât de mult ar fi durat acestea - harul lui Dumnezeu a fost întotdeauna prezent pentru noi și viața eternă ne-a fost promisă chiar înainte de aceste „timpuri”. Deci, în cele din urmă, aceste trei pasaje (Romani 16.25; 2 Timotei 1.9; Tit 1.2) se referă, de asemenea, la eternitatea trecută și nu la un punct de plecare temporal.

Legătura dintre pedeapsa eternă și focul de nestins

Scriptura leagă pedeapsa eternă și cu expresiile „focul de nestins” (Matei 3.12) sau „unde viermele *nu moare*” (Marcu 9.43-49). Prin aceasta devine clar că pedeapsa eternă va fi fără sfârșit. Pentru Schumacher, totuși, aceasta este departe de a fi clar:

H.: V-ați referit, frate Richter [judecător], la cuvântul foarte sever din Marcu 9.43-48, unde se spune de trei ori: „Unde viermele lor nu moare și focul nu se stingă”. [...] În afară de aceasta, în Marcu 9.43-48 se are ca bază imaginea „Văii Hinom” din afara Ierusalimului - de unde și termenul de „Gheenă” -, precum și în Isaia 66.24. Era un loc unde se jupoaie vitele (ecarisaj)⁴³ și unde se aruncau hoituri și trupurile celor executați. Viermii le rodeau și un foc era ținut în permanență arzând cadavrele. În Împărăția Milenară, despre care vorbește Isaia 66.23-24 (pentru că

⁴² »Focul să ardă mereu pe altar: să nu se stingă« (Leviticul 6.13). În traducerea Schlachter 2000 se spune: »Să nu se stingă *niciodată!*« Deși cuvântul „etern” nu se întâlnește exprimat categoric, adepții împăcării generale vor să arate cu acest pasaj că referirile la timp aparent nelimitat nu trebuie interpretate ca fiind timp nelimitat (vezi citatul lui Schumacher în capitolul următor «Legătura dintre pedeapsa eternă și focul de nestins»).

⁴³ Ecarisaj: Loc într-un sat sau într-un oraș; imasă unde se jupuiău animalele moarte și cadavrele lor erau îngropate superficial sau erau lăsate mânătorilor de hoituri. Pentru înlăturarea cadavrelor de animale răspundea un așa-numit hingher.

încă mai sunt luni noi și sabbate), acest loc pământesc de pedeapsă va fi instituit din nou. Astăzi, focul din Valea Hinom s-a stins de mult și, chiar și în Împărăția pământescă a lui Isus Hristos, viermii nu vor face decât să roadă acolo, iar focul nu va arde decât atât timp cât vor găsi hrană! [...]

În primul rând, este foarte posibil ca în Marcu 9.43-48, precum și, de exemplu, în Matei 13.42, Domnul să Se gândească la Gheena pământescă a acestei lumi - la Valea Hinom din afara Ierusalimului în vremea Împărăției Milenare, despre care vorbește și Isaia 66.23-24. Căci privirea profetică referitoare la profețiile viitorului conform lui Matei, Marcu și Luca se concentrează în mod constant asupra Împărăției viitoare a lui Hristos, Împărăția cerurilor pe pământ.

Dar, desigur, nu neg că există și judecăți prin foc în lumea de dincolo, în primul rând în Hades și mai târziu în iazul de foc. În orice caz, nu puteți dovedi cu Marcu 9.43-48 durata nesfârșită a pedepsei de ispășire care va fi executată acolo, deoarece imaginea de bază nu permite aceasta. – Și în Leviticul 6.13; 2 Împărați 22.17; 2 Cronici 34.25; Isaia 34.10; Ieremia 7.20; 17.27; 21.12 și Ezechiel 20.47 este vorba despre focul sau mânia „de nestins”. Din aceste pasaje reiese clar că „de nestins” are sensul: de nestins *până când* toată lucrarea este făcută, până când scopul respectiv al judecății este atins.⁴⁴

Vrem să studiem mai întâi ce este scris în Marcu 9.43-48:

Marcu 9.43-48: Și dacă mâna ta te face să te poticnești, taie-o; este mai bine pentru tine să intri în viață ciung, decât, având cele două mâini, să te duci în gheena, în focul nestins, unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge. Și dacă piciorul tău te face să te poticnești, taie-l; este mai bine pentru tine să intri în viață șchiop, decât, având cele două picioare, să fii aruncat în gheena, în focul nestins, unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge. Și dacă ochiul tău te face să te poticnești, scoate-l; este mai bine pentru tine să intri în Împărăția lui Dumnezeu cu un singur ochi, decât, având doi ochi, să fii aruncat în gheena focului, unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

Tema acestor versete este *intrarea în viață* respectiv în *Împărăția lui Dumnezeu*. Este această viață limitată în timp? Aceasta ar însemna inevitabil moartea. *Împărăția lui Dumnezeu* va exista și atunci când *Împărăția Fiului Omului*, *Împărăția milenară*, se va fi încheiat (1 Corinteni 15.24⁴⁵). Așadar, tema din acest pasaj nu este în niciun caz „*Împărăția viitoare a lui Hristos, Împărăția cerurilor pe pământ*”, așa cum crede Schumacher.

În afară de aceasta, în acest pasaj, Domnul vorbește despre oameni și nu despre cadavre sau gunoaie. Astfel, niciunul dintre ascultătorii Săi nu va fi crezut că El spune

⁴⁴ Schumacher, Gott wird sein alles in allen, pag. 28-29.

⁴⁵ «Atunci va fi sfârșitul, când El va da Împărăția Celui care este Dumnezeu și Tată, când va fi desființat orice stăpânire și orice autoritate și putere» (1 Corinteni 15.24).

că vor ajunge la un presupus „cimitir” sau la o groapă de gunoi din valea Hinom. Ce vrea de fapt să spună Domnul Isus prin limbajul său figurat?

El vorbește despre destinul final viitor al omului: fie în viață, respectiv în Împărăția lui Dumnezeu, fie în iad, respectiv în focul de nestins. Chiar dacă cuvântul „de nestins” nu ar sta explicit acolo, aceasta nu ar fi un motiv pentru a presupune că focul nu ar fi de nestins, deoarece contextul se referă la destinația finală a omului - cu excepția cazului în care cineva neagă că intrarea în viață și în Împărăția lui Dumnezeu duce la destinația finală. Viermii mor pe un câmp de ecarisaj, iar focul unei gropi de gunoi se stinge din când în când, motiv pentru care este aprins mereu. Dar iadul, însă, este un loc unde „viermele lor nu moare”, iar focul este „de nestins” și „nu se stinge”. Cu mare seriozitate, Domnul Isus repetă caracteristicile iadului, pentru a-i face pe ucenicii Săi să realizeze: acest loc este un loc de chin fără sfârșit și este exact opusul „vieții”.

Un pasaj paralel pe această temă este și Matei 25.46:

Matei 25.46: Și aceștia vor merge la pedeapsă eternă, iar cei dreپți la viață eternă.

Și aici, unii vor să lege „pedeapsa eternă” de durata Împărăției milenare a păcii și s-o limiteze la această perioadă. În privința aceasta J. N. Darby a avut dreptate să remarce:

Să observăm ce este scris în Apocalipsa 20, unde citim în versetul 15: „Și dacă cineva nu a fost găsit scris în cartea vieții, a fost aruncat în iazul de foc”. Aceasta are loc după Împărăția milenară (Apocalipsa 20.7-10), când totul s-a terminat, când se spune: „S-a împlinit!” (Apocalipsa 21.6) și: »Dumnezeu va fi totul în toți ” (1 Corinteni 15.28).⁴⁶

Și chiar dacă am plasa intrarea în „pedeapsa eternă” înaintea Împărăției milenare, dar ea nu ar fi fără sfârșit, ce înseamnă de fapt această juxtapunere între „pedeapsa eternă” și „viața eternă”? Ea își pierde orice semnificație. Cei nedreپți vor ajunge la viața eternă doar mai târziu. Darby întreabă:

Dumnezeu a vorbit despre faptul că lor „nu li se va ierta” și că „viermele lor nu va muri”. Ce ar mai fi putut spune El, pentru a ne lămuri ce înseamnă cu adevărat damnarea eternă?⁴⁷

Mânia lui Dumnezeu rămâne

Să ne uităm la un alt pasaj din capitolul al treilea al Evangheliei după Ioan:

Ioan 3.36: Cine crede în Fiul are viață eternă; și cine nu se supune Fiului nu va vedea viața, ci mânia lui Dumnezeu rămâne peste el.

⁴⁶ Darby, *Es gibt eine ewige Verdammnis*, pag. 16 (sublinierile conform cu originalul).

⁴⁷ Ibidem, pag. 15-16.

Cuvinte clare, gândește cititorul nepărtinitor. Nu și Schumacher:

Desigur, cine Îl respinge pentru început pe Isus rămâne sub mânia, este pierdut, adică subiectiv neîmpăcat merge în întâmpinarea judecății lui Dumnezeu, chiar dacă, obiectiv vorbind, a fost deja împăcat prin Dumnezeu.⁴⁸

La câte trucuri mentale trebuie să recurgem, dacă vrem să devalorizăm puterea unor astfel de pasaje biblice: se merge „subiectiv neîmpăcat în întâmpinarea judecății”, în timp ce „obiectiv” ai fi deja împăcat.

Ioan 3.36 spune foarte clar: Oricine nu crede în Isus Hristos, Fiul, *nu* va vedea viața. Această afirmație este în deplină concordanță cu ceea ce citim în Apocalipsa 20.12-15⁴⁹ despre destinația finală a acestor oameni: că vor suferi moartea a doua. Mânia lui Dumnezeu este peste ei și „rămâne” asupra celor care nu cred în Domnul Isus. Și totuși, el ar trebui să fie împăcat deja? Ce fel de împăcare este aceasta?

Dacă ați citit capitolul despre împăcare din această carte, v-ați dat seama că împăcarea conform gândurilor lui Dumnezeu este exact opusul a ceea ce se pretinde aici a fi.

Contrastul dintre pedeapsa (chin) eternă și viața eternă

Într-o serie de pasaje biblice, „pedeapsa eternă” se află în contrast cu „viața eternă”. Aș dori să citez câteva exemple:

- După cum am menționat mai sus: în Matei 25.46, este „pedeapsa eternă” *limitată în timp*, dar „viața eternă” nelimitată în timp? „Aceștia vor merge la pedeapsă eternă, iar cei dreți la viață eternă.”
- În Apocalipsa 4.10 se spune despre bătrâni că „se închină Celui care este viu în vecii vecilor”; evident, Dumnezeu respectiv Domnul Isus este Cel veșnic.
- În Apocalipsa 14.11 se spune: „Fumul chinului lor se înalță în vecii vecilor” (a se vedea și Apocalipsa 20.10: „Ei vor fi chinuiți zi și noapte, în vecii vecilor”).

Într-un caz, expresia „în vecii vecilor” înseamnă de fapt „etern”, iar în celălalt caz aceeași expresie trebuie înțeleasă ca fiind „limitată în timp”? Ce gambit [Sacrificare a unei piese sau a unui pion la începutul unei partide de șah pentru a obține un avantaj în atac: n.tr.] exegetic poate fi folosit pentru a justifica această interpretare? De

⁴⁸ Schumacher, Gott wird sein alles in allen, pag. 41.

⁴⁹ «Și i-am văzut pe cei morți, mari și mici, stând în picioare înaintea tronului; și au fost deschise niște cărți. Și a fost deschisă altă carte, care este a vieții. Și morții au fost judecați după cele scrise în cărți, potrivit faptelor lor. Și marea a dat înapoi pe morții care erau în ea; și Moartea și Locuința morților au dat pe morții care erau în ele; și au fost judecați fiecare potrivit faptelor lor. Și Moartea și Locuința morților au fost aruncate în iazul de foc. Aceasta este a doua moarte: iazul de foc. Și dacă cineva nu a fost găsit scris în cartea vieții, a fost aruncat în iazul de foc» (Apocalipsa 20.12-15).

neconceput! În Apocalipsa găsim descrisă o durată care durează „în vecii vecilor”: o dată descrie existența lui Dumnezeu (Apocalipsa 4.9⁵⁰), altă dată durata pedepsei (Apocalipsa 14.11⁵¹). Ar fi putut Dumnezeu să aleagă o expresie mai clară pentru a ne vorbi despre durata nesfârșită a unei pedepse? El o compară cu durata propriei Sale vieți! Și nu este o adevărată îndrăzneală să înțelegi „viața eternă” din Iuda 21⁵² ca fiind nesfârșită, dar „focul etern” din Iuda 7⁵³, pe care locuitorii Sodomei și Gomorei trebuiau să-l îndure ca pedeapsă, ar urma să se stingă după un timp?⁵⁴

Învățătorul biblic Roger Liebi (* 1958) scrie despre expresia „în vecii vecilor”:

Expresia „în vecii vecilor” (greacă *eis aionas ton aionon*) este o expresie tipic semitică. Ea este preluată din ebraica *le-olmei olamim*. *Olam* poate însemna, printre altele, „eră, epocă”, „vârsta umană” sau „eternitate”. Această expresie nu este lipsită de ambiguitate. Dar dacă se dorește să se obțină o exprimare lipsită de ambiguitate în ebraică, atunci se spune pur și simplu *le-olmei olamim* și aceasta înseamnă în mod necesar „în vecii vecilor”. Fiecare limbă are propriile modalități de a crea claritate deplină. Dacă cineva spune că *le-olmei olamim* este limitat în timp, el se descalifică în ceea ce privește cunoștințele sale de ebraică. În Noul Testament, expresia lipsită de ambiguitate *eis aionas ton aionon* este folosită în mod repetat pentru a se referi la damnarea celor care resping Evanghelia (Apocalipsa 14.11; 19.3; 20.10). Această expresie lipsită de ambiguitate este folosită de mai multe ori în Apocalipsa și pentru a se referi la existența eternă a lui Dumnezeu (Apocalipsa 4.9,10; 10.6; 11.15). Aceste afirmații sunt lipsite de ambiguitate și dincolo de orice îndoială.⁵⁵

Adeptii împăcării generale se referă acum la Tit 1.2⁵⁶; acolo „viața eternă” și „timpurile veacurilor” apar într-un singur verset, iar nici acestea nu ar putea fi eterne, deoarece timpurile sunt limitate. De aceea, ei consideră că argumentele de mai sus nu sunt valabile. Procedând astfel, ei ignoră două lucruri: în primul rând, „înainte de timpurile

⁵⁰ Cel »care ședea pe tron, care este viu în vecii vecilor« (Apocalipsa 4.9).

⁵¹ »Și fumul chinului lor se înalță în vecii vecilor« (Apocalipsa 14.11).

⁵² »... așteptând îndurarea Domnului nostru Isus Hristos pentru viață eternă« (Iuda 21).

⁵³ »După cum Sodoma și Gomora ... sunt puse înainte ca un exemplu, suferind chinul unui foc etern« (Iuda 7).

⁵⁴ Adeptii împăcării generale prezintă aici un alt argument cu care mă voi ocupa în capitolul „Pasaje biblice citate de adeptii împăcării generale”.

⁵⁵ Tradus din: »Betekenis van het woord „eewwigheid”«. Citat în : de Koning, Verzoening, pag. 51-52.

⁵⁶ »... în speranța vieții eterne pe care Dumnezeu, care nu poate să mintă, a promis-o mai înainte de timpurile veacurilor« (Tit 1.2).

veacurilor” se află în „timp”, înainte ca perioadele limitate de timp să fi început să existe și, prin urmare, se află în cele din urmă în eternitatea „trecută”; în al doilea rând, cuvintele „viață”, „Dumnezeu”, „chin”, „agonie” sau „pedeapsă”, spre deosebire de cuvântul „timpuri”, nu poartă în sine nicio limitare.

Probabil că adepții împăcării generale vor susține acum că „etern” în legătură cu chinul, pedeapsa sau altele asemenea este întotdeauna legat și de o stare care este limitată în timp. În privința aceasta ei se gândesc în special la o așa-numită perioadă de purificare. Vom reveni asupra acestui aspect în mod repetat în secțiunile următoare.

Dacă lăsăm loc doctrinei împăcării generale, în cele din urmă nimic nu este sigur. Apar multe întrebări chinuitoare:

- Oare „mântuirea eternă” (Evrei 5.9) nu este deloc eternă? Trebuie să ne facem griji și pentru „răscumpărarea [noastră] eternă” (Evrei 9.12)?
- Nu vom primi totuși „viața eternă” și „mângâierea eternă” (2 Tesaloniceni 2.16)?
- Nu vom avea totuși o „casă eternă în ceruri” (2 Corinteni 5.1)?
- Duhul Sfânt nu este totuși „Duhul etern” (Evrei 9.14) și El nu rămâne cu noi „pentru totdeauna” (Ioan 14.16)?
- În cele din urmă, nu există nicio „Împărăție eternă” (2 Petru 1.11) și nicio „glorie eternă” (2 Timotei 2.10)? Au toate acestea un sfârșit după un anumit timp?
- În cantata lui Bach menționată mai sus se spune: „Căci acest chin se va sfârși când Dumnezeu nu va mai fi etern”. Oare „puterea” și „tăria lui Dumnezeu” nu sunt eterne, până la urmă (1 Timotei 6.16; Romani 1.20)? Și, în cele din urmă, nu este Dumnezeu etern (Romani 16.26)?

C. H. Mackintosh scrie cu privire la întrebarea dacă „etern” nu ar putea însemna „fără sfârșit”:

Ai perfectă dreptate, dragă prietene, să nu discuți subiectul serios al pedepsei eterne, ci pur și simplu să iei Scriptura așa cum este. [...] În ceea ce privește afirmația că cuvântul „etern” în greacă nu ar însemna „etern” [...]: Cuvântul *aionios* apare de aproximativ 70 de ori în Noul Testament grecesc. El se aplică la „viața”, pe care o posedă credincioșii; la „locuințele”, în care vor fi primiți; la Dumnezeu; la Duhul Sfânt; la Împărăția Domnului nostru și la pedeapsa celor păcătoși în iad. Acum, pe ce principiu poate cineva să sorteze 7 sau 8 dintre aceste pasaje din Scriptură și să spună că cuvântul din ele nu ar însemna „pentru totdeauna”, dar în celelalte 62 de pasaje înseamnă? Nu este evident, că trebuie să negăm eternitatea vieții, eternitatea lui Dumnezeu, a Fiului și a Duhului Sfânt, dacă negăm eternitatea pedepsei? Este un lucru grav să falsifici adevărul lui Dumnezeu sau să lezezi veridicitatea Sfintei Scripturi. Adevărul este ca un arc de boltă magnific: dacă atingi cea mai mică piatră din acest arc, strici perfecțiunea întregului. Suntem convinși, dragă prietene, că această întrebare este importantă atât din punct de vedere moral, cât și teologic. *Ne temem foarte mult, că negarea pedepsei eterne indică o*

stare falsă a sufletului. Voința este la lucru; rațiunea nu a fost supusă; inima nu este zdrobită; nu există o supunere adevărată față de autoritatea Cuvântului. Este mai mult „Eu cred” decât „Așa zice Domnul”. Toate acestea sunt extrem de grave și ar trebui să ne conducă la exerciții profunde de suflet și la rugăciune sinceră.⁵⁷

Ce înseamnă cuvântul „chin”?

Cititorul obișnuit are o imagine clară în minte atunci când citește termenii „tortură” sau „chin” în Biblie. Cu toate acestea, lideri ai împăcării generale sunt de părere că aceste traduceri ale cuvintelor grecești corespunzătoare sunt înșelătoare. Termenul „tortură” trebuie înțeles ca o pedeapsă/tortură pentru îndreptare. Dar este pedeapsa, pe care o primesc păcătoșii, cu adevărat o pedeapsă pentru îndreptare? Să citim ce spune 2 Tesaloniceni 1:

2 Tesaloniceni 1.8,9: ... aducând răzbunare peste cei care nu-L cunosc pe Dumnezeu și peste cei care nu ascultă de Evanghelia Domnului nostru Isus Hristos; care vor suferi pedeapsă, pieirea eternă de la fața Domnului și de la gloria puterii Sale.

Chiar dacă aici nu se spune „chin”, ci „pedeapsă”, aceste versete afirmă clar că pedeapsa, pieirea eternă, este pentru *răsplată* și nu pentru *îndreptare*. Argumentul adeptilor împăcării generale, conform căruia sensul original al cuvântului *kolasis* respectiv *kolazein* („pedeapsă pentru îndreptare”) trebuie luat în considerare atunci când se face referire la „chinul etern” (Matei 25,46), este înșelător. Este adevărat că aproape niciun expert în greacă nu va nega că acest cuvânt a însemnat cândva „pedeapsă” în sensul de educație sau corecție.

Dar întrebarea nu este dacă a avut cândva acest sens, ci mai degrabă dacă acesta era sensul cuvântului în momentul în care a fost scris Noul Testament. Într-adevăr, este vorba numai și exclusiv despre aceasta. De altfel, acest principiu se aplică și în alte contexte. De exemplu, multe lucruri false au fost date ca învățătură prin raportarea la sensul original al cuvintelor grecești.

Istoricul romano-iudeu Flavius Josephus și-a scris lucrările în perioada în care se scria Noul Testament. El folosește cuvântul *kolasis* după cum urmează:

De aceea, fiecare dintre ei a ajuns la un sfârșit meritat, în sensul că Dumnezeu le-a aplicat toată pedeapsa pe care o meritau: chinuri [*kolasis*], cum numai natura umană este capabilă să le îndure vreodată, au căzut asupra lor și, de asemenea, au trebuit să îndure ultima dintre toate suferințele, moartea, prin cele mai variate chinuri⁵⁸. Dar, în ciuda tuturor acestora și a nenumăratelor alte forme de moarte

⁵⁷ Tradus din Mackintosh, »Correspondence« în *Things New and Old*, pag. 264 (sublinierile în text făcute de DS).

⁵⁸ Flavius Josephus, *Geschichte des jüdischen Krieges*, pag. 652.

la care au sucombat iudeii, pedeapsa [*kolasis*] pentru rebeli nu li s-a părut romanilor suficient de severă⁵⁹.

Alte pasaje din lucrările lui Flavius Josephus (cca. 37-100 d.Hr.) și ale istoricului grec Polybios (cca. 200-120 î.Hr.) arată că cuvântul *kolasis* era folosit în vremea Noului Testament și chiar cu cel puțin un secol mai devreme pentru „pedeapsa cu moartea” sau „chinul morții” și nu însemna în niciun caz o pedeapsă pentru corecție. Prin urmare, în momentul în care a fost scris Noul Testament, cuvintele grecești nu mai aveau sensul pe care ar dori să li-l atribuie adepții împăcării generale.

Un anumit punct doctrinar face imposibilă de la bun început ideea unei pedepse pentru corectarea și educarea omului: omul nu poate fi nicidecum îmbunătățit, ceea ce adepții împăcării generale neagă. Chiar și în afara taberei adepților împăcării generale, mulți creștini cred că omul poate fi totuși îmbunătățit.⁶⁰

Ce înseamnă cuvintele „a chinui” și „chin”?

Când vine vorba de termenul „chin”, adepții împăcării generale argumentează cu sensul original al acestui cuvânt în limba greacă; potrivit acestuia, cuvântul înseamnă „test de autenticitate”, „piatră de încercare”:

Astfel, de exemplu, sensul „chinului” în cazul bogatului din Hades din Luca 16 este acela de a constata „ce bine s-ar putea găsi încă în el”⁶¹.

Același lucru se aplică aici, așa cum am văzut deja la cuvântul *kolasis*: în timpul Noului Testament, cuvântul grecesc pentru „chin” avea un sens diferit de cel pe care îl avea inițial. O extindere sau o schimbare de sens nu este nimic neobișnuit. Chiar și în limba germană, unele cuvinte înseamnă astăzi ceva diferit față de acum 500 sau chiar doar 100 de ani. Aruncați doar o privire la utilizarea cuvântului *chin* cu ajutorul unei concordanțe. Este nevoie de multă imaginație pentru a te gândi că acest cuvânt înseamnă un test pentru a dovedi ceva bun (la o persoană). În Apocalipsa 14.11, de exemplu, se spune: „Fumul chinului lor se înalță în vecii vecilor; și nu vor avea nicidecum odihnă, nici zi, nici noapte”. Aici vedem exact opusul ideii că cuvântul grecesc pentru „chin” ar fi sfârșitul unui test, al unei încercări.

Există un alt motiv pentru care ideea că „ceva bun s-ar mai putea găsi în omul bogat” este complet de neconceput: și anume, potrivit învățăturii Scripturii, nu există nimic

⁵⁹ Ibidem, pag. 623.

⁶⁰ Vezi și articolul »Cât este omul de stricat?« https://www.mesagerul-crestin.net/intrebari/Cat_este_omul_de_stricat.htm

⁶¹ Kingsley, citat în Schumacher, *Gott wird sein alles in allen*, pag. 32.

bun în omul natural.⁶² El nu are o viață nouă din Dumnezeu, ci doar carnea, iar mărturia clară a Scripturii este că în carne „nu locuiește nimic bun” (Romani 7.18). Oricine gândește că există bine în om, arată doar că nu știe sau nu vrea să recunoască stricăciunea completă a omului natural.

Dar ce este cu diavolul și demonii?

Unii adepți ai împăcării generale sunt cu adevărat consecvenți în această chestiune: în opinia lor, diavolul și toți îngerii căzuți vor fi, de asemenea, împăcați. Această concluzie este de asemenea imperativă, dacă ei insistă că împăcarea „tuturor lucrurilor” din Coloseni 1.20 îi include și pe cei care merg în iad, adică pe cei de sub pământ.⁶³

Când în Evrei 2.16 se spune: „Pentru că, în adevăr, nu de îngeri Se îngrijește El, ci de sămânța lui Avraam Se îngrijește”, ei afirmă:

Evrei 2.16 ar fi mai bine tradus: „Într-adevăr, El nu apucă pe îngeri, ci apucă pe urmașii lui Avraam”. Nu este vorba despre întrebarea dacă și lumea îngerilor va fi acceptată de Dumnezeu într-o zi, adică răscumpărată, ci despre o preocupare în sensul alegerii (pentru comparație, a se vedea Isaia 41.8.9). Dumnezeu nu a ales îngerii pentru a-și duce la îndeplinire gândurile de mântuire, ci sămânța lui Avraam. Alegerea, totuși, este o preferință pentru mântuire, nu o limitare a mântuirii. Sensul din Evrei 2.16 nu este nicidecum acela că Dumnezeu salvează doar sămânța lui Avraam și nicio altă creatură.⁶⁴

Schumacher scrie mai târziu:

*Dumnezeu în Hristos împacă [...] universul [...] În aceasta, se vorbește de fiecare dată despre toate ființele create [...], inclusiv despre toți îngerii și demonii.*⁶⁵

Pentru a-și susține punctul de vedere, el dorește să traducă cuvântul grecesc *epilambanomai* din Evrei 2.16 prin „a apuca [pe cineva]” în loc de „a se preocupa; a se îngriji”. În comparație cu Isaia 41.8,9⁶⁶, acest lucru este menit să creeze impresia că „a apuca” are legătură cu alegerea, pur și simplu pentru că în Isaia robul apucat este și

⁶² Vezi și articolul »Cât este omul de stricat?« https://www.mesagerul-crestin.net/intrebari/Cat_este_omul_de_stricat.htm

⁶³ Cu privire la această chestiune vezi în continuare și pasajul referitor la „Coloseni 1.19-23: Să împace toate lucrurile cu Sine”.

⁶⁴ Schumacher, Gott wird sein alles in allen, pag. 35.

⁶⁵ Ibidem, pag. 66-67 (sublinierea în original).

⁶⁶ »Dar tu, Israele, robul Meu, Iacove, pe care te-am ales, ... tu, pe care te-am luat de la capătul pământului ... și ți-am zis: „Tu ești robul Meu”; te am ales« (Isaia 41.8,9).

ales. Dar acest lucru este înșelător. Dacă se studiază multe alte pasaje (în jur de 60, inclusiv aparițiile din Vechiul Testament în Septuaginta), în care apare și *epilambanomai*, se vede că legătura „a apuca | predestinarea” este o excepție și pur întâmplătoare. Sensul acestui cuvânt poate fi văzut clar în Faptele apostolilor 9.27: „Dar Barnaba l-a luat cu el și l-a adus la apostoli și le-a istorisit cum pe drum Îl văzuse pe Domnul”.

Dar chiar dacă ar fi adevărat că Evrei 2.16 se referă la o preferință pentru mântuire, care ar fi consecința? Cineva a scris pe bună dreptate:

Nu sunt diavolul și îngerii lui creaturi ale lui Dumnezeu? Dar unde găsim o jertfă pentru păcat pentru iad și pentru satan și îngerii lui?

Hristos a trebuit să devină Om, pentru a-L glorifica ca om pe Dumnezeul care a fost dezonorat de oameni și pentru a lua pe cruce locul omului încărcat de păcate. Dacă a trebuit să devină Om pentru a-i salva pe oameni, ce a trebuit să devină pentru a-i salva pe diavol și pe îngerii lui? Hristos a murit ca Om și pentru om. Dar cine a devenit ispășire pentru diavol și îngerii lui?

Există vreo altă ispășire decât cea pe care a făcut-o Hristos? Dacă toate creaturile sunt răscumpărate, atunci sunt forțat să ajung la această concluzie [că există o altă ispășire], iar atunci Evanghelia este lipsită de valoare și fără temei. Aceasta este consecința îngrozitoare a acestei doctrine îngrozitoare a „restaurării tuturor lucrurilor”.⁶⁷

Pe baza lui Isaia 24.21,22, Geyer ar dori să demonstreze că și îngerii căzuți vor fi împăcați. În acest scop, el recurge la o traducere a Bibliei care sugerează această idee prin adăugarea arbitrară de cuvinte care nu sunt prezente în textul ebraic de bază:

Astfel, și lumile îngerilor împărtășesc și ele soarta omului în ceea ce privește judecata și mântuirea. În Isaia 24.21,22, Scriptura spune: „Și în ziua aceea, Iahve va pedepsi armatele înălțimilor pe înălțimi și pe împărații pământului pe pământ; așa cum sunt închiși prizonierii, ei vor fi închiși într-o groapă și puși sub cheie, și numai după mult timp vor fi pedepsiți în har” (Textbibel⁶⁸ de Kautzsch-Weizsäcker).⁶⁹

⁶⁷ Tradus din: Anon., »Everlasting Punishment« în *The Bible Treasury*, pag. 125-128, 134-144 (aici: pag. 143).

⁶⁸ Textbibel a fost tradusă de teologul Emil Kautzsch (1841-1919) și Carl von Weizsäcker (1822-1899) și a apărut prima dată în anul 1899. Adresa Online: <<https://archive.org/details/textbibeldesalte00kaut/page/n6>> [acces: 21.11.2019].

⁶⁹ Geyer, *Ewiges Gericht und Allversöhnung*, pag. 31.

Nu este în mod deliberat înșelător, când Geyer citează versetele din Isaia în acest fel, pentru a „dovedi” că și îngerii căzuți vor fi salvați? Versetul se citește în traducerea foarte exactă revizuită Elberfelder (Edition CSV Hückeswagen):

Isaia 24.21,22: Și va fi așa: în ziua aceea, DOMNUL va pedepsi oștirea celor de sus, din înalt, și pe împărații pământului, de pe pământ. Și vor fi strânși ca adunare a celor întemnițați pentru groapă și vor fi puși în închisoare și *după multe zile vor fi pedepsiți.*

În acest verset nu există niciun „numai” și cu siguranță niciun „har”. Geyer a inserat aceste cuvinte aici folosindu-se de Textbibel. Chiar dacă ai vrea să susții că „pedepsirea” este întotdeauna „în har”, atunci nu trebuie decât să te uiți la alte pasaje din Isaia în care apare încă cuvântul *pedepsire* (de exemplu, în Isaia 10.3,12; 13.11; 26.14; 27.1,3; 29.6). Acolo, pedepsirea nu are loc niciodată în har, ci întotdeauna în judecată: acești împărați vor fi loviți de judecata lui Dumnezeu înainte, respectiv la începutul Împărăției milenare, dar își primesc judecata finală abia după Împărăția milenară. Aceasta este valabil în același fel și pentru diavolul (Apocalipsa 20.2-10).

Cum trebuie evaluată chestiunea împăcării generale?

Doctrina împăcării generale este așa de periculoasă, deoarece este distrugătoare de credință prin consecințele sale. Lucrarea Domnului pe cruce este atacată în multe feluri. Majoritatea adeptilor acestei doctrine doresc să asocieze mântuirea finală chiar și a celor fără Dumnezeu cu lucrarea ispășitoare a lui Hristos, la care acești oameni recurg după o presupusă evanghelizare în iad. Cu toate acestea, ei cred că există și altceva: nu numai că mântuirea prin Hristos salvează, dar omul ar putea să obțină propria lui mântuire și prin aceea că el își poartă judecata păcatelor sale și le ispășește prin judecată. Așa scrie Geyer:

Dumnezeu dezvăluie inițial doar scopuri parțiale. Prin faptul că se împotrivesc acestora, creatura îndeplinește scopurile mult mai largi, care nu au fost încă dezvăluite. Prin gândirea sa rea, creatura își asumă astfel responsabilitatea pentru acțiunile sale și trebuie să ispășească în cadrul judecății pentru *motivele* sale rele. Dar, după ce și-a ispășit vina, Dumnezeu o poate totuși justifica pentru că, în cele din urmă, a îndeplinit voința tainică a lui Dumnezeu prin acțiunile sale.⁷⁰

Conform părerii lui Schumacher și Geyer, Hristos a ispășit păcatele în sine, dar nu „pentru motivele rele” ale unor oameni. Omul ar putea să contribuie la ispășirea lor după moartea lui, suportând pedeapsa pentru ele. Însă, aceasta nu mai este Evanghelia pe care o propovăduia Pavel. El spune despre oamenii care vestesc o astfel de evanghelie: „Dar chiar dacă noi sau un înger din cer vă va vesti altă evanghelie decât Evanghelia pe care v-am vestit-o noi, să fie anatema” (Galateni 1.8).

⁷⁰ Geyer, *Ewiges Gericht und Allversöhnung*, pag. 40. Citat și în Schumacher, *Gott wird sein alles in allen*, pag. 49 (sublinierea aparține lui Schumacher).

Partea a 2-a: Împăcare generală (continuare 2) – Împăcare generală

Învățătorii falși din Galatia voiau să completeze Evanghelia, prin adăugarea circumciziei, pe care Dumnezeu o dăduse cândva israeliților. Cât de sever a reacționat Pavel chiar și numai la acest fapt: „Iată, eu, Pavel, vă spun că, dacă veți fi circumciși, *Hristos nu vă va folosi la nimic*. Și mărturisesc din nou oricărui om circumcis că este dator să împlinească toată legea. Voi, cei care vă îndreptățiți prin lege, *sunteți lipsiți de orice folos de la Hristos; ați căzut din har*.” (Galateni 5.2-4). Orice se adaugă la jertfa lui Hristos - înseamnă nimic mai puțin decât că jertfa Sa este complet devalorizată.

În cele din urmă, această învățătură falsă atacă sfințenia și dreptatea lui Dumnezeu și pictează o imagine unilaterală a lui Dumnezeu, ca și cum El ar fi doar „Dumnezeul iubitor” și nu și un Dumnezeu sfânt. În calitate de Dumnezeu sfânt, însă, El nu poate avea nicio părtașie cu păcatul și trebuie, pe bună dreptate, să îndepărteze păcătosul de Sine pentru totdeauna.

Se mai adaugă ceva foarte grav - elemente importante ale Cuvântului lui Dumnezeu sunt golite de sens sau distorsionate:

- *Pedeapsa eternă* nu mai înseamnă pedeapsă fără sfârșit ca răsplată pentru păcate - înseamnă doar suferință de lungă durată pentru ca omul să fie îmbunătățit prin educație.
- *Chinul* nu mai înseamnă chin - ci testarea autenticității.⁷¹
- *Chinul* nu mai înseamnă chin - ci pedeapsă în scopul corectării.
- *Împăcarea* nu mai înseamnă împăcare - mânia lui Dumnezeu mai poate fi încă asupra cuiva.
- *Moartea a doua* nu mai înseamnă moarte (nu mai înseamnă „a nu vedea viața”) – ea este doar o etapă de tranziție către viață.
- *De nestins* nu mai înseamnă de nestins - ci doar ardere atâta timp cât există material de ardere.
- *Sfârșit* (la Petru) nu mai înseamnă sfârșit - ci doar sfârșitul cunoașterii presupus limitate a lui Petru.

Prin aceasta este subminată și relativizează credibilitatea Cuvântului lui Dumnezeu și distruge încrederea noastră în ceea ce a spus Dumnezeu.

Este clar: o învățătură distruge credința dacă ea

- atacă natura lui Dumnezeu în esența sa,
- diminuează lucrarea Domnului Isus Hristos,
- proclamă o evanghelie falsă,
- atacă cuvântul lui Dumnezeu.

Toate aceste puncte se aplică doctrinei împăcării generale. De aceea ea este o doctrină care distruge credința.

⁷¹ Vezi capitolul „Ce înseamnă cuvintele >a chinui< și <chin>?”.

Cum ar trebui să ne comportăm cu adepții împăcării generale?

În conformitate cu 2 Timotei 2.20,21⁷², ei sunt oameni care vestesc o învățătură care distruge credința (compară cu 2 Timotei 2.18⁷³), sunt „vase spre dezonoare”, de care trebuie să ne separăm. O astfel de învățătură nu este „învățătura lui Hristos” (2 Ioan 9).

Noi, creștinii credincioși, putem înțelege diferit unele lucruri din Biblie și trebuie să ne suportăm reciproc în această privință. Dar trebuie să ne îndepărtăm în mod consecvent de o evanghelie falsă și de o învățătură care atacă lucrarea Domnului, precum și sfințenia, dreptatea și onoarea lui Dumnezeu, și care ne răpește încrederea în afirmațiile Cuvântului lui Dumnezeu. În Epistola către Galateni, în a doua Epistolă către Timotei, capitolul 2, și în a doua epistolă a lui Ioan, Scriptura ne dă o înțelegere clară a modului în care trebuie să ne comportăm cu învățătorii care aduc astfel de învățături: trebuie să ne despărțim în mod consecvent de ei. În toate întrebările despre cum să ne ocupăm de rău în Biserica lui Dumnezeu, există cu siguranță diferențe; un învățător fals, de exemplu, este mai responsabil decât cineva care a fost înșelat de un învățător fals.

Uneori, oamenii din Biserică vor să se ajute pe ei înșiși, interzicându-i unui adept al împăcării generale să vorbească despre viziunea sa asupra mântuirii. I se permite să predice și să scrie, dar i se cere să nu spună niciun cuvânt despre împăcarea generală. Wilder-Smith scrie:

Ei sunt înghesuiți, săracii dragi, într-o cămașă de forță teribilă. Ei trebuie să joace un rol, pe care nu-l pot juca cu adevărat. [...] Din cauza interdicției, ei nu pot fi niciodată cine sunt, fără să se îngrijoreze, și să proclame ceea ce ei cred că a fost o binecuvântare pentru ei. Acest fapt este perturbator pentru comunitate, deoarece încurajează jocul de-a ascunsele și, de asemenea, distruge încrederea.⁷⁴

Dacă cineva nu se distanțează de un adept al împăcării generale, nu dăunează doar propriei comunități, ci și lui însuși, deoarece comportamentul lejer al comunității îl împiedică să conștientizeze cât de rea este doctrina împăcării generale. Potrivit lui Wilder-Smith, există repercusiuni pentru comunitatea creștină dacă adeptul împăcării generale ține cu tărie la doctrina sa după ce liderii bisericii au vorbit cu el:

Dar dacă el [adeptul împăcării generale] insistă asupra ei în ciuda a ceea ce spun Scripturile, pe care nu le poate răstălmăci, atunci trebuie să i se spună de ce poate

⁷² »Dar într-o casă mare nu sunt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de lut; și unele sunt spre onoare și altele spre dezonoare. Deci, dacă cineva se va curăți pe sine însuși de acestea, va fi un vas spre onoare, sfințit, folositor Stăpânului, pregătit pentru orice lucrare bună« (2 Timotei 2.20,21).

⁷³ »S-au abătut de la adevăr ... și răstoarnă credința unora« (2 Timotei 2.18).

⁷⁴ Wilder-Smith, *Allversöhnung: Ausweg oder Irrweg?*, pag. 42-43.

exista atât de puțină părtășie cu el. Pentru că o bază a părtășiei creștine este umblarea în Cuvânt. Se fac progrese în cunoașterea și trăirea Cuvântului – se umblă. Fără progres în cunoașterea Cuvântului într-o comunitate, părtășia dispare. Această dispariție poate fi întâlnită pretutindeni, acolo unde adepții împăcării generale participă activ în comunitate, dar în secret țin cu tărie la doctrina preferată. Într-o astfel de comunitate, trebuie efectuată o „ventilație” - cum spun francezii - pentru ca aerul spiritual să devină din nou „respirabil”. Adevărul și onestitatea, sinceritatea și deschiderea sunt condițiile de bază pentru un „aer” sănătos în comunitate. Împăcarea generală în Biserică nu-l produce, pentru că ea nu corespunde adevărului Cuvântului - și pentru că este practică „pe ascuns”.⁷⁵

Dar este suficient doar să se „>ventileze< și să se ofere un >aer sănătos<”, dacă este totuși „perturbator pentru comunitate” și „perturbator pentru încredere”, să se impună tăcerea adepților împăcării generale pe această temă? Recomandarea de a „ventila” fără a clarifica ce înseamnă aceasta în practică este oarecum surprinzătoare pentru cititor, mai ales că Wilder-Smith adoptase anterior o poziție atât de clară. Deși nu este clar ce anume ar fi vrut să spună Wilder-Smith prin „ventilare”, am încercat să demonstrez mai sus că împăcarea generală este o evanghelie falsă. Cuvântul lui Dumnezeu spune clar că „puțin aluat dospește toată plămădeala” (Galateni 5.9) și ne îndeamnă: „îndepărtați aluatul vechi, ca să fiți o plămădeală nouă” (1 Corinteni 5.7). Părtășia cu cei care aduc învățături rele ne face părtășii la rău (2 Ioan 11⁷⁶), deoarece suntem indiferenți față de dezonoarea pe care această învățătură o aduce pentru Dumnezeu.

În ceea ce privește modul în care răul este tratat în Biserica lui Dumnezeu, fiecare caz trebuie, desigur, tratat și judecat ca atare. Dar o abordare lașă a acestei probleme este dăunătoare pentru toți cei implicați și, mai presus de toate, Îl dezonoarează pe Domnul nostru. Dacă aluatul nu este măturat, Biserica este un aluat fermentat (compară cu 1 Corinteni 5.7). Răul trebuie atunci să fie imputat Bisericii, deoarece ea a devenit părtășă la rău (2 Ioan 11).

Pasaje biblice citate de adepții împăcării generale

Ce pasaje biblice sunt folosite pentru a justifica doctrina împăcării generale sau a nimicirii generale? Vrem să privim mai atent unele dintre aceste pasaje. De asemenea, ne vom preocupa și cu pasajele biblice care sunt răstălmăcite de adepții împăcării generale, astfel încât acestea să nu depună mărturie împotriva doctrinei lor. Adepții împăcării generale citează și alte pasaje biblice, pe care nu le putem analiza aici.

⁷⁵ Ibidem, pag. 43-44.

⁷⁶ »Pentru că cine-l salută se face părtăș cu lucrările lui rele« (2 Ioan 11).

Atunci când citim Biblia, ar trebui să privim pasajele date în contextul lor și să ne întrebăm dacă ele vorbesc într-adevăr despre o împăcare a tuturor sau dacă cineva dorește să pună această idee în Sfânta Scriptură. Dacă avem acum în minte constatările biblice vaste, nu ne va mai fi greu să punem la locul lor următoarele pasaje biblice aparent dificile. Un principiu al interpretării Bibliei trebuie să fie întotdeauna iluminarea pasajelor mai dificile cu lumina pasajelor biblice clare. Nu trebuie să întunecăm lumina strălucitoare a altor pasaje biblice cu pasajele care sunt greu de înțeles.

Vrem să privim acum pasajele biblice relevante în ordinea cărților biblice.

Geneza 2.17: „vei muri negreșit”

Geneza 2.17: Dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, pentru că, în ziua când vei mânca din el, *vei muri negreșit*.

Acest pasaj biblic este folosit uneori ca argument de către cei care nu cred în nemurirea sufletului. Deoarece Biblia menționează deja pe primele pagini că omul poate muri, aceștia concluzionează că el nu a fost creat niciodată pentru a fi nemuritor. Dar această afirmație nu se încadrează în adevăr. Aș dori să explic aceasta cu un exemplu: Dacă legiuitorul emite o interdicție, care este urmată de pedeapsă dacă nu este respectată, este clar că cetățeanul *nu* va fi pedepsit în toate cazurile, ci doar dacă încalcă legea. În legătură cu versetul nostru biblic, aceasta înseamnă că, dacă omul nu ar fi păcătuit, ar fi fost nemuritor.

Ce spune de fapt acest verset? Omul a fost creat pentru a trăi etern în comuniune cu Dumnezeu. El nu ar fi trebuit să moară, dacă ar fi respectat interdicția lui Dumnezeu; moartea a intrat în creație doar *după* ce omul a fost neascultător. Prin păcatul său, moartea a intrat în lume (compară cu Romani 5.12⁷⁷).

Încetează existența omului odată cu moartea sa? Aceasta nu este posibil, altfel în Evrei 9.27 nu s-ar putea spune: „Oamenilor le este rânduit să moară *o singură dată*, iar după aceea vine judecata”, sau Luca 12.5: „Vă voi arăta însă de cine să vă temeți: Temeți-vă de Acela care, după ce a ucis, are autoritate să arunce în gheenă; da, vă spun, de El temeți-vă!”. Evident, „a muri” în Geneza 2.17 nu înseamnă sfârșitul existenței umane sau moartea sufletului.

Unii adepți ai împăcării generale învață că viața după moarte este posibilă doar „prin Hristos” sau „în Hristos”, pentru că, cum ar fi posibil ca o persoană să continue să trăiască după moarte fără să aibă viața eternă în Hristos? Aceasta ar fi dovada că pentru cei neconvertiți totul se termină după moarte. Dar dacă continuarea existenței

⁷⁷ »De aceea, după cum printr-un singur om păcatul a intrat în lume, și prin păcat moartea, și astfel moartea a trecut asupra tuturor oamenilor, pentru că toți au păcătuit« (Romani 5.12).

după moartea pământească ar fi imposibilă (deoarece aceasta este posibilă doar „în Hristos”, după cum spun ei), cum ar putea necredincioșii să primească judecata după moarte, așa cum spune Cuvântul lui Dumnezeu (Evrei 9.27⁷⁸; 10.27⁷⁹)?

Și aici este important să gândim o doctrină până la capăt și să vedem unde duce.

Geneza 6.3: „nu Se va lupta întotdeauna cu omul”

Geneza 6.3: Și Domnul a zis: „Duhul Meu *nu Se va lupta întotdeauna cu omul*, pentru că, în adevăr, el este carne”.

Cuvântul „etern” sau „întotdeauna” apare în numeroase pasaje biblice similare (vezi, de exemplu, Psalmul 49.11⁸⁰; 103.9⁸¹ și Isaia 57.16⁸²). Adepților împăcării generale le place să folosească aceste pasaje biblice pentru a dovedi că cuvântul „etern” nu înseamnă întotdeauna „fără sfârșit” și că, prin urmare, „damnarea eternă” nu ar fi eternă în sensul de „fără sfârșit”.

Pentru a înțelege corect Biblia, trebuie să privim întotdeauna versetele în context și să nu le scoatem din context. Pasajele biblice menționate nu au nimic de-a face cu subiectul nostru despre *împăcarea tuturor*. Afirmatia din Geneza 6.3 se referă în mod clar la oamenii dinaintea Potopului. Dumnezeu spune că, în îndelunga Sa răbdare, El va pune capăt într-o zi judecății⁸³ omenirii. El a făcut aceasta atunci când, în cele din urmă, i-a șters „de pe fața pământului” (Geneza 6.5-7), dar nu fără să le trimită mai întâi un „propovăduitor al dreptății” (2 Petru 2.5), pe Noe, în îndelunga Sa răbdare. Așadar, ce s-a întâmplat cu oamenii care au respins mântuirea prin arcă și, prin urmare, au pierit în potop? Să citim ce scrie Petru despre aceasta: „Hristos ... fiind omorât în carne, dar făcut viu în duh, prin care, de asemenea, mergând, a predicat duhurilor *care sunt în închisoare*, odinioară neascultătoare, când îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu aștepta în zilele lui Noe, pe când se pregătea corabia, în care puțini, adică opt suflete, au fost salvați prin apă” (1 Petru 3.18-20). Evident, potopul nu a pus capăt existenței oamenilor care trăiau în acea perioadă (așa cum susțin unii adepți ai

⁷⁸ »Oamenilor le este rânduit să moară o singură dată, iar după aceea vine judecata« (Evrei 9.27).

⁷⁹ »... ci o înfricoșătoare așteptare sigură a judecății și văpaie de foc care-i va mistui pe cei împotriviți« (Evrei 10.27).

⁸⁰ »Gândul lor lăuntric este că eterne le sunt casele« (Psalmul 49.11).

⁸¹ »El [DOMNUL] nu va mostra fără încetare, nici nu-Și va ține mânia pentru totdeauna« (Psalmul 103.9).

⁸² »Pentru că nu voi certa pentru totdeauna, nici nu Mă voi mânia mereu« (Isaia 57.16).

⁸³ Judecată = a merge cu oamenii la judecată, adică a-i convinge de păcat. Deoarece oamenii au rămas cu îndărătnicie pe drumul lor egoist, păcătos, Dumnezeu a trimis potopul.

împăcării generale), deoarece oamenii (respectiv, duhurile lor) sunt ținuți „în închisoare”. Cu toate acestea, mulți adepți ai împăcării generale citează în mod deosebit acest pasaj din Biblie, pentru a-și susține punctul de vedere, conform căruia oamenii se pot converti și după moarte; de aceea, vom analiza mai detaliat aceste versete mai târziu.

Plângerile lui Ieremia 3.31-33: „nu va respinge pentru totdeauna”

Plângerile lui Ieremia 3.31-33: Pentru că DOMNUL nu va respinge pentru totdeauna; iar dacă întristează, El va avea milă, după mulțimea îndurărilor Sale. Pentru că El nu necăjește, nici nu întristează cu plăcere pe fiii oamenilor.

Acesta este un argument clar în favoarea faptului că nu poate exista damnare veșnică, nu-i așa? La urma urmei, aici se afirmă în mod clar că Domnul „nu va respinge pentru totdeauna”. Dar ar fi pasibil de pedeapsă să scoatem această propoziție din context. Dacă îi acordăm atenție, vom vedea: aceste versete nu se referă în niciun caz la o afirmație absolută, ci la experiența unei rămășițe credincioase din Israel. Această rămășiță știe că respingerea lui Israel nu este pentru totdeauna, ci că va exista o restabilire. Această idee devine deosebit de clară din versetele 48-50: „Ochiul meu face să curgă râuri de apă din cauza ruinei fiicei poporului meu. Ochiul meu varsă lacrimi și nu încetează, n-are odihnă, până când DOMNUL Se va uita și va vedea din ceruri.” (Plângerile lui Ieremia 3.48-50).

Matei 5.44: „Iubiți pe vrăjmașii voștri”

Matei 5.44: ... dar Eu vă spun: *Iubiți pe vrăjmașii voștri*, ... și rugați-vă pentru cei care ... vă persecută.

Schumacher consideră că acest îndemn face imposibilă condamnarea de către Dumnezeu a vrăjmașilor Săi la iazul de foc pentru totdeauna:

Dumnezeu este dragoste. Dacă El așteaptă de la noi să ne iubim chiar și vrăjmașii, fără să ne lăsăm amărâți sau să le atribuim răul (1 Corinteni 13), nu va face El Însuși aceasta în primul rând? Dacă El ne îndeamnă: „Toate faptele voastre să se facă în dragoste” (1 Corinteni 16.14) - va acționa El Însuși vreodată fără dragoste? Judecata Sa nu are loc atunci tot din dragoste?⁸⁴

Aceasta ar însemna că Dumnezeu ne cere să-i iubim și să-i iertăm pe cei mai răi vrăjmași ai noștri - să îngrămădim cărbuni de foc pe capetele lor *pentru mântuire* (Romani 12.20), dar că El Însuși nu ar fi dispus sau capabil să-și iubească vrăjmașii în acest fel și ar aduce focul judecării asupra lor doar pentru propria lor nimicire;

⁸⁴ Schumacher, Gott wird sein alles in allen, pag. 31.

El ar cere, prin urmare, de la noi o atitudine mai înaltă din punct de vedere etic, decât cea pe care El Însuși o adoptă.⁸⁵

Această concluzie este plauzibilă doar pentru cei care nu recunosc particularitatea a așa-numitului timp de har: acest timp a început cu venirea Domnului Isus pe pământ în har și se încheie cu răpirea, când El Se întoarce pentru a-Și lua Biserica la Sine în cer. Doar în timpul harului suntem chemați să ne iubim vrăjmașii. Când acest timp se va încheia odată cu răpirea, Dumnezeu va aduce judecăți peste oameni, iar credincioșii din acea perioadă vor striga, de asemenea, pentru răzbunare asupra vrăjmașilor lor (Apocalipsa 6.10).

Matei 12.32: „nu i se va ierta”

Matei 12.32: Și oricui va rosti un cuvânt împotriva Fiului Omului, i se va ierta; dar oricui va vorbi împotriva Duhului Sfânt, *nu i se va ierta* nici în veacul acesta, nici în cel viitor.

Schumacher afirmă aici:

Dacă blasfemia împotriva Duhului Sfânt conform Matei 12.32 nu este iertată nici în veacul [aeon] acesta (actual), nici în veacul viitor (Împărăția milenară), astfel de păcătoși se confruntă, prin urmare, cu o perioadă de judecată deosebit de lungă. Cu toate acestea, nu există doar *un* singur veac viitor, ci mai multe (a se vedea Efeseni 2.7; Apocalipsa 22.5). Nu se spune că acest păcat nu va fi iertat în *niciunul* dintre veacurile următoare.⁸⁶

Înseamnă acest verset într-adevăr că vorbirea împotriva Duhului Sfânt nu va fi iertată doar în două veacuri, ci va fi totuși iertată într-un veac ulterior? Să comparăm Matei 12.32 cu pasajul paralel din Marcu 3.29-30, care spune categoric: „Dar oricine va huli împotriva Duhului Sfânt *nu va avea iertare niciodată*, ci este vinovat de un *păcat etern* (pentru că spuneau: »Are duh necurat«)” Așadar, acest păcat nu va fi iertat niciodată în veșnicie.

Dar de ce accentuează Domnul Isus aceste două veacuri aici? Pentru că aici nu este vorba despre iertare ca atare, ci despre vorbirea împotriva Duhului Sfânt, pentru care nu există iertare. Acest păcat nu poate fi comis întotdeauna: acțiunea desăvârșită și unică a Domnului, realizată exclusiv prin Duhul Sfânt, a fost posibilă numai atunci când Domnul Isus era pe pământ și va fi posibilă din nou numai în timpul Împărăției milenare a păcii, când El va fi din nou prezent personal. Oricine atribuie atunci acțiunile Domnului satanei blasfemiază Duhul Sfânt, care se află în spatele acestor acțiuni, și comite păcatul de neiertat. Dacă Domnul Isus este prezent în trup, atunci

⁸⁵ Ibidem, pag. 65 (sublinierea în original).

⁸⁶ Ibidem, pag. 35.

aceasta este ceva foarte deosebit (compară cu Luca 10.24⁸⁷); Duhul lui Dumnezeu se poate dovedi eficient într-un mod incomparabil. Iar blasfemia Duhului este incomparabil de rea.

Matei 19.28: „veți șede și voi pe douăsprezece tronuri”

Matei 19.28: Și Isus le-a spus: „Adevărat vă spun că voi, care M-ați urmat, când Fiul Omului va șede pe tronul Său de glorie, la înnoirea tuturor lucrurilor, *veți șede și voi pe douăsprezece tronuri*, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

Prin acest pasaj, Schumacher vrea să demonstreze că și un Iuda va fi totuși salvat:

În cele din urmă, în ceea ce-l privește pe Iuda, putem aplica promisiunea lui Isus din Matei 19.28, adresată celor doisprezece, și lui, în ciuda tuturor lucrurilor!⁸⁸

În consecință, aceasta ar însemna: (1) Matia, care i-a luat locul lui Iuda (Faptele apostolilor 1.26), își pierde din nou locul; (2) Iuda nu a mers „la locul lui” (Faptele apostolilor 1.25); și (3) Scriptura, care spune: „Slujba lui de supraveghetor s-o ia altul” (Faptele apostolilor 1.20; Psalmul 109.8), este greșită aici.

Faptele apostolilor 3.21: „restabilirea tuturor lucrurilor”

Faptele apostolilor 3.21: [Isus Hristos] ... pe care cerul trebuie, în adevăr, să-L primească, până la timpuri de *restabilire a tuturor lucrurilor*, despre care a vorbit Dumnezeu prin gura sfinților Săi profeți din vechime.

Profeții Vechiului Testament nu au vorbit despre restabilirea *tuturor oamenilor*, ci au profețit despre o Împărăție a păcii în care „toate lucrurile”, adică toate sistemele morale⁸⁹, vor fi organizate conform gândurilor divine. Această restabilire a fost legată în mod specific de pocăința poporului Israel. Chiar presupunând că „toate lucrurile” ar fi într-adevăr „toți oamenii”, aceasta înseamnă totuși doar toți oamenii care s-au pocăit. Căci profeții vorbiseră, de asemenea, foarte clar despre faptul că, înainte de restabilire, judecata va veni asupra celor răi (poporul care nu s-a pocăit) (vezi, de exemplu, Isaia 24.1-13).

Romani 5.18,19: „către toți oamenii spre îndreptățire”

Romani 5.18,19: După cum printr-o *singură* greșală a venit judecată către *toți* oamenii spre condamnare, tot astfel, printr-o *singură* dreptate împlinită, consecințele au fost *către toți*

⁸⁷ »Pentru că vă spun că mulți profeți și împărați au dorit să vadă ceea ce vedeți voi, și n-au văzut; și să audă ceea ce auziți voi, și n-au auzit« (Luca 10.24).

⁸⁸ Schumacher, Gott wird sein alles in allen, pag. 35.

⁸⁹ Vezi și capitolul „Împăcarea tuturor lucrurilor (Coloseni 1.20)”.

oamenii spre o îndreptărire a vieții. Pentru că, după cum prin neascultarea unui singur om cei mulți au fost făcuți păcătoși, tot așa și prin ascultarea Unuia singur, cei mulți vor fi făcuți drepti.

Schumacher vede în aceste versete în mod clar împăcarea generală: deoarece „cei mulți”, care au devenit păcătoși, ar fi toți oamenii, „cei mulți”, care sunt puși în poziția celor drepti, trebuie să includă în mod inevitabil și toți oamenii.⁹⁰

Într-adevăr, toți oamenii au fost afectați de singura nedreptate a lui Adam. Tot așa, toți oamenii pot fi îndreptățiți înaintea lui Dumnezeu prin singura dreptate a Domnului Isus. În textul grecesc de bază, verbul lipsește în versetul 18.⁹¹ Deoarece nu este posibil să se formuleze aceasta în germană fără verb, în traducere a fost introdus „gereichte”. Astfel, este indicată doar direcția în care acționează un act de nedreptate și un act de dreptate: o cale sfârșește în damnare, cealaltă într-o poziție de îndreptărire.

Calea spre îndreptărire este liberă pentru toți oamenii. Dacă toți oamenii se folosesc de oferta lui Dumnezeu, astfel încât să fie îndreptățiți, este o altă chestiune. Și astfel, în versetul 19 (care este o explicație a versetului 18), apostolul Pavel schimbă și el utilizarea cuvântului din „toți oamenii” în „cei mulți”: „după cum prin neascultarea unui singur om cei mulți au fost făcuți păcătoși, tot așa și prin ascultarea Unuia singur, cei mulți vor fi făcuți drepti”.

Termenul „cei mulți” îi poate include într-adevăr pe toți, dar nu trebuie neapărat să o facă. Schumacher trebuie să se întrebe de ce Pavel trece de la „toți” la „mulți” în Romani 5.18,19. Este de-a dreptul uimitor că aici are loc o astfel de schimbare de la un verset la altul. Nu poate exista nicio explicație pentru aceasta în interpretarea lui Schumacher, deoarece la el este numai „toți”.

În primul rând, „cei mulți” înseamnă un număr mare, nespecific. Este pur și simplu o presupunere, când Schumacher afirmă „că cei mulți, care au fost puși în poziția păcătoșilor prin neascultarea lui Adam [...] vor fi puși într-o zi în poziția celor drepti”⁹². Dacă Pavel ar fi vrut să spună aceasta, nu ar fi fost nevoie să repete „cei mulți” în versetul 19b. „Cei mulți” înseamnă pur și simplu că o mare mulțime a fost plasată în poziția păcătoșilor și o mare mulțime în poziția celor drepti. Dacă cineva vrea să insiste asupra unei egalități a „celor mulți”, atunci trebuie să citească, dacă se vrea să se facă dreptate schimbării de la „toți” la „mulți”: Cei mulți, care sunt plasați în poziția celor drepti, au fost odată plasați în poziția păcătoșilor.

⁹⁰ Vezi Schumacher, *Gott wird sein alles in allen*, pag. 53.

⁹¹ În textul biblic din traducerea Elberfelder (Edition CSV Hückeswagen) aceasta este scos în evidență prin cuvântul introdus cu litere mici »gereichte«.

⁹² Schumacher, *Gott wird sein alles in allen*, pag. 53.

O interpretare, care face dreptate Cuvântului lui Dumnezeu, trebuie în orice caz să ia în considerare schimbarea de la „toți” la „mulți”. Și atunci devine un argument împotriva împăcării generale, în loc să fie în favoarea ei.

Romani 8.19-22: „și creația însăși va fi eliberată”

Romani 8.19-22: Pentru că și creația așteaptă cu dorință vie descoperirea fiilor lui Dumnezeu. Deoarece creația a fost supusă deșertăciunii nu de bunăvoie, ci din cauza celui care a supus-o, în speranța că și creația însăși va fi eliberată de robia stricăciunii, pentru a se bucura de libertatea gloriei copiilor lui Dumnezeu. Pentru că știm că toată creația suspină împreună și este împreună în dureri de naștere până acum.

Schumacher scrie despre aceasta:

Luați-vă timp să citiți în liniște câteva pasaje - Marcu 16.15; Romani 1.25; Coloseni 1.15; Evrei 4.13; Apocalipsa 3.14 - și veți constata că cuvântul „creație” (în greacă ktisis) include acolo cu siguranță lumea umană. De ce nu și aici, mai ales că Pavel vorbește în mod explicit despre întreaga creație în versetul 22? - Paul Le Seur⁹³ a comentat odată acest pasaj:

»Pavel știe câte ceva despre suferințele acestui timp al lumii din propria sa experiență dificilă și din slujirea sa pastorală, dar el vede, de asemenea, țelul glorios, care este demn de aceste dureri. Dar ce înțelege el prin „cele create”? De obicei, ne gândim în primul rând la animale. Dar sunt ele „chemate la libertatea gloriei copiilor lui Dumnezeu”? Cu siguranță, aceasta se referă la omenirea nemântuită, adică la toți din afara Bisericii celor răscumparați. Omul încă nemântuit este într-adevăr supus deșertăciunii«. ⁹⁴

Potrivit lui Schumacher, creația ar trebui să includă și pe oameni, dar câteva fraze mai târziu se referă doar la lumea umană, „omenirea nemântuită”? Fără îndoială, aici se înțelege întreaga creație, inclusiv oamenii - tot ceea ce a ajuns sub blestem din cauza căderii omului în păcat („din cauza celui care a supus-o”) (Geneza 3.17), așadar și lumea animală și vegetală, așa cum vedem în Geneza 3 și percepem constant în jurul nostru. Timpul, pe care „creația îl așteaptă”, este începutul Împărăției milenare în legătură cu arătarea lui Hristos pe pământ, când copiii lui Dumnezeu vor fi arătați (2 Tesaloniceni 1.10; 1 Ioan 3.2). Deși acum suntem deja copii ai lui Dumnezeu, abia atunci vom fi descoperiți lumii ca atare.

Astăzi, boala, suferința, moartea, pericolele din partea animalelor veninoase sau a prădătorilor sunt încă o realitate permanentă. Acesta nu va mai fi cazul în Împărăția

⁹³ Schumacher citează din: Le Seur, *Nach dem Sterben*. Vezi și: Le Seur, *Die Zukunft der Toten nach dem Sterben*, pag. 79.

⁹⁴ Schumacher, *Gott wird sein alles in allen*, pag. 58-59 (sublinierea în original).

milenară. Chiar și moartea va fi atunci o excepție și va apărea doar în caz de rebeliune (Psalmul 101.8⁹⁵), dar nu va fi în niciun caz o necesitate, așa cum este astăzi. Chiar și acei oameni care intră vii în Împărăția milenară, sau se nasc în ea, nu trebuie neapărat să moară. Însă, toți cei care mor nemântuiți nu vor beneficia de binecuvântările Împărăției păcii. În contrast cu aceasta, oamenii nenăscuți din nou vor beneficia, de asemenea, de libertatea „gloriei copiilor lui Dumnezeu” în Împărăția milenară pe pământ. Dar dacă nu se vor naște din nou, ei vor pieri în ultima mare rebeliune de la sfârșitul Împărăției milenare (Apocalipsa 20.7-9⁹⁶).

Animalele și plantele sunt, de asemenea, supuse deșertăciunii ca și oamenii, urmare a căderii în păcat. Animalele sunt, de asemenea, afectate de boli, bătrânețe și moarte; iar plantele sunt sufocate de buruieni, invadate de spini (a se vedea Geneza 3.18) sau distruse de grindină. În Împărăția milenară, lumea animalelor și a plantelor va beneficia, de asemenea, de faptul că universul va intra sub binecuvântarea lui Dumnezeu. Aceasta arată, de asemenea, că nu poate fi vorba de binecuvântări spirituale. Animalele și plantele nu pot experimenta „gloria copiilor lui Dumnezeu”, dar vor experimenta eliberarea de consecințele blestemului. Această libertate vine în momentul în care copiii lui Dumnezeu „vor fi arătați în glorie” (Coloseni 3.4).

Romani 11.11-15: „împăcarea lumii”

Romani 11.11-15: Spun deci: s-au poticnit ei ca să cadă? Nicidecum! Ci, prin greșala lor, a venit mântuire pentru națiuni, ca să-i provoace la gelozie. Dacă însă greșala lor este o bogăție a lumii și paguba lor, o bogăție a națiunilor, cu cât mai mult este plinătatea lor? Pentru că vouă vă vorbesc, națiunilor: Întrucât eu sunt apostol al națiunilor, îmi glorific slujba mea; poate, în vreun fel, îi voi provoca la gelozie pe cei care sunt carnea mea și îi voi salva pe unii dintre ei. Pentru că, dacă lepădarea lor este împăcare a lumii, ce va fi primirea lor, decât viață dintre morți?

Unii doresc să citeze versetul 15 ca argument în favoarea împăcării generale; la urma urmei, aici este vorba destul de clar despre „împăcarea lumii”. Ar trebui să fie clar pentru orice cititor al Bibliei, că trebuie să faci o lezare a Bibliei, dacă vrei să folosești acest verset pentru a justifica împăcarea generală. În acest pasaj, Pavel vorbește despre contemporanii săi iudei și despre faptul că vrea să „salveze *pe unii* dintre ei”. Faptul că el dorește să salveze *pe unii* arată în mod evident că *nu toți* vor fi salvați. În afară de aceasta, acest pasaj biblic vorbește despre lepădarea lui *Israel*; cum se poate afirma atunci că *toți oamenii* vor fi salvați? În orice caz, cel puțin cei lepădați din *Israel* sunt pierduți.

⁹⁵ »În fiecare dimineață îi voi nimici pe toți cei răi din țară, ca să stârpesc din cetatea DOMNULUI pe toți lucrătorii nelegiurii« (Psalmul 101.8).

⁹⁶ »Și a coborât foc din cer de la Dumnezeu și i-a mistuit« (Apocalipsa 20.9b).

„Lepădarea” lui Israel, despre care citim în versetul 15, durează deja de secole și se va încheia doar atunci când va veni timpul „primirii”, adică atunci când Domnul va relua relația cu poporul Său pământesc. Până la venirea lui Hristos în lume, Dumnezeu S-a preocupat în principal de Israel. Israel era - din punct de vedere exterior - aproape de Dumnezeu: el avea promisiunile, avea Legea, avea profeții, Hristos a venit din Israel. Dar după ce poporul L-a respins pe Mesia al lor, poziția lor privilegiată în binecuvântarea lui Dumnezeu a fost retrasă; acum Dumnezeu dorea să Se întoarcă spre lume.

„Lumea” din versetul 15 se referă la națiuni, deoarece aici Israel și lumea se află în contrast unul cu celălalt. Dumnezeu lăsase lumea să-și urmeze propria cale pentru o vreme și, într-un fel, nu-I păsa de ea, deși El „nu S-a lăsat fără mărturie” (Faptele apostolilor 14.17). Dumnezeu dorea acum să Se adreseze în special națiunilor, care erau atât de îndepărtate de Dumnezeu („fără Dumnezeu în lume”; Efeseni 2.12), prin cuvântul împăcării. Acum, oamenii din afara lui Israel au intrat în sfera de binecuvântare a lui Dumnezeu. Ei au putut auzi mesajul glorios al Evangheliei. Aceasta înseamnă că ei s-au apropiat acum de Dumnezeu în locul Israel. Însă, aceasta nu înseamnă că prin aceasta ei ar avea o legătură de inimă cu Dumnezeu; nu depășește o împăcare exterioară, o apropiere exterioară în căile lui Dumnezeu cu omenirea. Atunci când „va intra plinătatea națiunilor” (Romani 11.25), adică atunci când ultimul păgân se va converti la Hristos înainte de răpirea credincioșilor, poziția specială, în care Dumnezeu a așezat națiunile, va lua sfârșit și Dumnezeu va relua relația cu Israelul. Dar, până în prezent, El are încă o atitudine de împăcare față de națiuni. În restul celui de-al 11-lea capitol din Epistola către Romani, Pavel ilustrează această schimbare folosind exemplul ramurilor care sunt tăiate sau altoite într-un măslin. Acest măslin nobil reprezintă domeniul de binecuvântare al lui Dumnezeu.

Romani 11.25-32: „tot Israelul va fi mântuit”

Romani 11.25-32: Pentru că nu doresc să nu știți, fraților, taina aceasta, ca să nu fiți înțelepți în voi înșivă: pentru că lui Israel i s-a făcut orbire în parte, până va intra plinătatea națiunilor; și astfel, tot Israelul va fi mântuit, după cum este scris: „Salvatorul va veni din Sion și va îndepărta neevlavia de la Iacov. Și acesta este legământul din partea Mea pentru ei, când voi înlătura păcatele lor“. În ce privește Evanghelia, ei sunt vrăjmași, din cauza voastră; dar, în ce privește alegerea, sunt preaiubiți, datorită părinților. Pentru că darurile de har și chemarea lui Dumnezeu sunt fără părere de rău. Pentru că, după cum și voi odinioară n-ați crezut în Dumnezeu, iar acum, prin necredința acestora, ați primit îndurare, tot așa și aceștia n-au crezut acum în îndurarea dată vouă, ca să primească și ei îndurare. Pentru că Dumnezeu i-a închis împreună pe toți în necredință, ca să arate îndurare tuturor.

Schumacher comentează aceasta astfel:

Și Pavel vede același lucru venind și de aceea poate scrie frazele din mărețul capitol Romani 11: „*Tot Israelul va fi mântuit... Pentru că darurile de har și chemarea lui Dumnezeu sunt fără părere de rău*”. Aceasta se referă la întregul popor ales - cei vii

și cei morți. Domnul îi va salva pe toți - fidel legământelor, pe care El le-a făcut cândva cu Israel și conform tuturor promisiunilor de restabilire ale lui Dumnezeu date prin profeți. [...]

Când Pavel se referă apoi la promisiunea lui Dumnezeu, două versete mai târziu [în Romani 11.26]: „*Tot Israelul va fi mântuit*”, atunci *nu este vorba în niciun caz doar de rămășița* despre care Isaia a vorbit deja. Pavel vorbește din nou aici despre o „taină”, despre ceva, care a fost ascuns, acoperit, ținut sub tăcere până atunci. În acest context, *întregul* Israel include în mod clar atât rămășița sfântă, cât și mulțimile împietrite până atunci. Tocmai aceasta este noutatea, revelația unei taine în Romani 11.25, că împietrirea va ceda, că ramurile rupte vor fi altoite! Atunci, atât ramurile care au fost temporar tăiate din măslinul poporului lui Dumnezeu din cauza necredinței lor, cât și ramurile care nu au fost tăiate, cele credincioase, Îl vor lăuda pe Domnul ca mântuitori!⁹⁷

Permiteți-mi să citez mai întâi Romani 11.30-32, unde Pavel afirmă cu privire la păgâni și iudei: „Pentru că, după cum și voi odinioară n-ați crezut în Dumnezeu, iar acum, prin necredința acestora, ați primit îndurare, tot așa și aceștia n-au crezut acum în îndurarea dată vouă, ca să primească și ei îndurare. *Pentru că Dumnezeu i-a închis împreună pe toți în necredință* (textual: *neascultare, nesupunere*), ca să arate îndurare tuturor.”

Dumnezeu Își asumă responsabilitatea finală pentru toată și fiecare rebeliune din omenire ca întreg (ceea ce, conform gândirii biblice, nu anulează vinovăția individului), iar toată această rebeliune din omenirea iudaică și neiudaică are timpul și scopul ei: *pentru ca El să arate îndurare tuturor*.⁹⁸

Dacă ceea ce scrie Schumacher ar fi adevărat - și anume că *toți* cei care au aparținut vreodată lui Israel vor fi salvați: cei morți și cei vii, credincioși sau nu - atunci Pavel s-ar fi înșelat atunci când l-a citat pe Isaia cu două capitole mai devreme: „Dacă numărul fiilor lui Israel ar fi ca nisipul mării, *doar rămășița va fi mântuită*” (Romani 9.27; Isaia 10.22⁹⁹). După cum citim în Isaia, doar o rămășiță din Israel va fi salvată. Astfel, „tot Israelul” din Romani 11.26 este reprezentativ pentru această mică rămășiță, care va rămâne după nimicirea mării majorității a populației (Isaia 17.4-6; Zaharia 13.8,9) și, prin urmare, Pavel poate spune că „tot Israelul” va fi mântuit.

În afară de aceasta, Schumacher trece cu vederea următoarele: Pavel nu se gândește la indivizi în imaginea măslinului, și nu vrea să spună că a fi altoit indică o relație vie cu

⁹⁷ Schumacher, *Gott wird sein alles in allen*, pag. 45-46 (sublinierea în original).

⁹⁸ Ibidem, pag. 56 (sublinierea în original).

⁹⁹ »Căci chiar dacă poporul tău, Israel, ar fi ca nisipul mării, numai o rămășiță din el se va întoarce« (Isaia 10.22).

Dumnezeu. Nu, imaginea măslinului înseamnă mai degrabă că anumite grupuri de oameni au intrat în sfera binecuvântării speciale a lui Dumnezeu. Când Pavel vorbește despre „voi” și „vouă” în Romani 11.25-32, el se referă la „voi ... națiunile” din capitolul 11.13¹⁰⁰ și nu la „voi” Priscila, Aquila, Maria, Andronic etc. din capitolul 16.

Dumnezeu vrea să „arate îndurare *tuturor*” (Romani 11.32); dar aceasta nu înseamnă nicidecum că toți oamenii sunt efectiv mântuiți, ci că harul Său ajunge la toate grupurile menționate de Pavel, în special la cele două mari grupuri: Israel și națiunile. Duhul lui Dumnezeu vrea să fie foarte clar aici: nu doar națiunile primesc binecuvântarea prin îndurare, ci și Israel și în niciun caz pe baza anumitor drepturi sau a propriului merit. Toate grupurile, oricât de diferite ar fi fost în privilegiile și comportamentul lor, sunt binecuvântate pe aceeași bază a harului.¹⁰¹

1 Corinteni 15,22: „toți vor fi făcuți vii”

1 Corinteni 15.22: Pentru că, după cum în Adam toți mor, așa și în Hristos, toți vor fi făcuți vii.

Vor fi toți oamenii mântuiți pentru că „toți vor fi făcuți vii”? Nu, pentru că este vorba despre cu totul altceva: toți oamenii care sunt „în Adam” sunt supuși inevitabil morții datorită legăturii lor cu Adam, adică datorită descendenței lor din Adam; ei *trebuie să* moară. Însă, *un* Om nu era „în Adam” și, prin urmare, nu era neapărat supus morții: „Omul Hristos Isus” (1 Timotei 2.5) *nu ar fi trebuit* niciodată să moară.

La fel cum există o inevitabilitate pentru toți cei care sunt „în Adam” (vor muri inevitabil), există, de asemenea, o inevitabilitate pentru toți cei care sunt „în Hristos”: și anume, toți vor fi făcuți vii. Expresia „în Hristos” din Epistola către Efeseni 1.13 se referă la poziția creștinilor credincioși: după ce au crezut, ei au fost pecetluiți cu Duhul Sfânt al făgăduinței în Hristos.

Ce înseamnă „în Hristos” în locul acesta este indicat în Efeseni 1.9,10 - și anume „prin persoana lui Hristos”: „Dumnezeu ne-a făcut cunoscut taina voii Sale ... să adune împreună sub un singur cap, toate *în Hristos*, cele din ceruri și cele de pe pământ; în El”. Tot așa, prin Persoana lui Hristos, cei care sunt ai Lui - căci despre ei este vorba, după cum arată clar versetul 23 („cei ai lui Hristos”) - vor fi făcuți vii. Dar chiar dacă

¹⁰⁰ »Pentru că vouă vă vorbesc, națiunilor: Întrucât eu sunt apostol al națiunilor, îmi glorific slujba mea ...« (Romani 11.13).

¹⁰¹ Cine vrea să se preocupe mai îndeaproape cu acest pasaj (Romani 11), îi recomand capitolul »Căile lui Dumnezeu cu Israel – Romani 9-11« din cartea *Der vergessene Reichtum* [Bogăția uitată], Schürmann/Isenberg. Traducerea se găsește la: https://www.mesagerul-crestin.net/ecclesia/PDF/Caile_lui_Dumnezeu_cu_Israel.pdf

vrem să referim „toți” din versetul 22 fără deosebire la toți oamenii, subiectul aici rămâne doar învierea; nu citim nimic despre mântuire.

1 Corinteni 15.24-27: „moartea va fi desființată”

1 Corinteni 15.24-27: Atunci va fi sfârșitul, când El va da Împărăția Celui care este Dumnezeu și Tată, când va fi desființat orice stăpânire și orice autoritate și putere. Pentru că El trebuie să împărățească până va pune pe toți vrăjmașii sub picioarele Sale. Cel din urmă vrăjmaș desființat va fi moartea. Pentru că El „a supus toate sub picioarele Lui“. Dar, când spune că toate au fost supuse, se înțelege că în afară de Cel care I-a supus toate.

Adeptii împăcării generale sunt de părere că Pavel vrea să spună că a doua moarte va fi desființată. Întemeietorul doctrinei împăcării generale Willy Dick [† 1934] justifică aceasta după cum urmează:

Și moartea a doua este un tiran; pentru că este scris, binecuvântat și sfânt este cel care are parte de prima înviere; pentru că asupra acestora a doua moarte nu are nicio putere. Orice stăpânire și orice autoritate trebuie să fie înlăturate. Și moartea a doua este un vrăjmaș, pe care El (Fiul lui Dumnezeu) trebuie să-l pună sub picioarele Sale.¹⁰²

Dick se referă aici la Apocalipsa 20.6¹⁰³. Tocmai acest pasaj dovedește că prima înviere este deja încheiată înainte de începerea Împărăției milenare, deoarece „a doua moarte nu are nicio putere” asupra tuturor celor care participă la prima înviere, deci nu este vrăjmașul lor. Prima moarte, dimpotrivă, este o putere, pe care diavolul o are la dispoziție (Evrei 2.14¹⁰⁴), exercitând autoritatea/puterea asupra păcătosului prin moartea (trupească). Deoarece prima moarte este un „vrăjmaș”, ea trebuie „desființată”, așa cum scrie Pavel mai sus. Această „desființare” are loc atunci când moartea este aruncată în iazul de foc: „Moartea [dintâi] ... a fost aruncată în iazul de foc. Aceasta este a doua moarte, iazul de foc” (Apocalipsa 20.14). Dumnezeu are putere asupra celei de-a doua morți, deoarece El are autoritatea de a arunca pe vrăjmașii Săi în iazul de foc. Deoarece Ioan denumește moartea a doua ca fiind iazul de foc, moartea a doua ar putea fi descrisă și ca localitate de ședere viitoare a diavolului și a îngerilor săi, precum și a oamenilor nemântuiți (Apocalipsa 19.20; 20.14,15). Spre deosebire de prima moarte, moartea a doua nu este un vrăjmaș: ea nu a fost niciodată vrăjmașul celor răscumparați, nici vrăjmașul lui Dumnezeu și nici nu poate fi numită vrăjmaș al celor nemântuiți; mai degrabă, ea este locul de pedeapsă al necredincioșilor, precum

¹⁰² Dick, »Lehrt die Schrift die Allaussöhnung?«.

¹⁰³ »Fericit și sfânt este cel care are parte de cea dintâi înviere: asupra lor, a doua moarte nu are putere; ci ... vor împărăți cu El [Hristos] o mie de ani« (Apocalipsa 20.6).

¹⁰⁴ »Hristos a desființat prin moarte [la cruce] pe cel care are puterea morții, pe diavolul« (Evrei 2.14).

și închisoarea criminalului, unde acesta este deținut și, prin urmare, este la fel de puțin vrăjmașul său.

Odată, Hristos „va fi desființat orice stăpânire și autoritate și putere”, așa cum se spune în versetul 24. Desigur, așa cum se spune în versetul 27, Dumnezeu cu puterea Sa, inclusiv puterea pe care o are asupra păcatului și asupra vrăjmașilor Săi, este exclus de la aceasta. Această putere a Sa se arată și în faptul că El îi duce pe păcătoși în moartea a doua, în iazul de foc.

1 Corinteni 15.28: „Dumnezeu totul în toți”

1 Corinteni 15.28: Dar, când Îi va supune toate, atunci și Fiul Însuși va fi supus Celui care l-a supus toate, pentru ca *Dumnezeu să fie totul în toți*.

Schumacher scrie despre 1 Corinteni 15.28:

Dumnezeu poate locui numai în ființele care au devenit ascultătoare, nu și în cele care sunt rebele lăuntric. Acum, deoarece întregul univers a devenit ascultător față de Fiul lui Dumnezeu și toate ființele Îl recunosc pe Fiul ca fiind Capul lor și I se închină cu laudă ca unii care sunt împăcați (Efeseni 1.10; Filipeni 2.10,11; Coloseni 1.20; Apocalipsa 5.13), Dumnezeu poate locui în toate ființele. El va fi *totul în toți*. Atenție, nu totul *peste* toți, ci totul *în* toți, în același sens în care Hristos este deja astăzi „totul în toți” în Biserica Sa (Coloseni 3.11).¹⁰⁵

Faptul că „Hristos este totul și în toți” (Coloseni 3.11) nu înseamnă că El este în toate ființele; nici nu înseamnă aceasta atunci când în alte pasaje „totul în toți” se referă la Dumnezeu (1 Corinteni 12.6¹⁰⁶).

J. N. Darby arată consecința punctului de vedere al lui Schumacher conform căruia „toate ființele” ar fi împăcate:

Dacă toți ar fi salvați, unii ar fi salvați fără împăcare și fără naștere din nou, deoarece există din aceia care au respins-o pe una și au disprețuit-o pe cealaltă și pentru care, prin urmare, „nu mai rămâne jertfă pentru păcate” (Evrei 10.26,27). Într-adevăr, nimic nu ar putea fi mai clar decât aceasta.

La fel este și cu diavolul și îngerii lui. Cine afirmă că toți vor fi mântuiți trebuie, în consecință, să afirme și că până și diavolul și îngerii lui vor fi mântuiți în cele din urmă. [Schumacher afirmă aceasta.] Dacă în cele din urmă Dumnezeu va fi totul în toți (1 Corinteni 15.28) și Dumnezeu este dragoste, atunci, afirmă ei, nu mai poate exista suferință și chin în cele din urmă. Dacă ar fi așa, atunci chiar și demonii ar trebui să fie salvați în cele din urmă. Dar ei nu-L au pe Hristos, nu au niciun

¹⁰⁵ Schumacher, *Gott wird sein allen in allen*, pag. 74.

¹⁰⁶ »Este același Dumnezeu, care lucrează toate în toți« (1 Corinteni 12.6).

Mântuitor [deoarece Hristos nu a devenit înger, pentru a putea muri pentru îngeri]. Deci, dacă aş spune cuiva că nu poate fi mântuit fără Domnul Isus, atunci, conform acestei învățături, nu i-aş spune adevărul, pentru că, conform acestei învățături, oamenii ar putea fi mântuiți și fără El. Dar prin aceasta ar fi subminată complet întreaga Evanghelie, care este adresată fiecărui individ.¹⁰⁷

Ce înseamnă de fapt aceste versete din 1 Corinteni 15 este foarte frumos exprimat de învățătorul biblic Christian Briem (* 1932) în cartea sa *Der Tod - ein besiegtter Feind*:

1 Corinteni 15.26

„Cel din urmă vrăjmaș desființat va fi moartea”. După ce toate celelalte puteri potrivnice au fost înlăturate prin domnia lui Hristos, ultimul vrăjmaș care rămâne este moartea. Moartea și Hadesul vor înceta să mai existe (Apocalipsa 20.14). Dar aceasta nu înseamnă altceva decât învierea morților - singura referire din capitolul nostru la învierea celor neevlavioși și păcătoși, „învierea judecății” (Ioan 5.29). Toți, cei care nu au avut parte de prima înviere, vor sta înviați în fața marelui tron alb din Apocalipsa 20 și își vor primi judecata eternă. Nici măcar un singur credincios nu va sta acolo.

1 Corinteni 15.27,28

Când se va atinge acel punct, în care întregul univers este complet supus lui Dumnezeu și noua creație a ajuns la finalitate, atunci Fiul va renunța la Împărăția mijlocitoare, pe care El a deținut-o ca Om, și va fi supus din nou „Celui care l-a supus toate” (versetul 28). Aceasta este starea eternă. Deși Domnul Isus este Dumnezeu, Fiul, și absolut una cu Tatăl, ca Om El va fi totuși supus Tatălui Său în eternitate, la fel cum a fost pe pământ. În eternitate, El va ocupa poziția normală de Om, pe care Dumnezeu a prevăzut-o pentru om de la început - locul de subordonare. Domnul Isus va fi întotdeauna Om, astfel încât noi Îl vom putea vedea și ne vom putea bucura de El întotdeauna și pentru totdeauna.

Atunci când Domnul Isus Își va ocupa locul etern de Om, ca și Cap al întregii familii a celor răscumpărați, atunci aceasta va duce la faptul că „Dumnezeu va fi totul în toți”. Atunci se va renunța pentru totdeauna la orice administrație și domnie omenească, iar Dumnezeu ca atare (deși întotdeauna Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt) va avea supremația asupra tuturor - o supremație, precum El a avut-o în veșnicia trecută și împotriva căreia nu va mai exista nicio împotrivire.¹⁰⁸

¹⁰⁷ Darby, *Es gibt eine ewige Verdammnis*, pag. 12-13 (sublinierea în original).

¹⁰⁸ Briem, *Der Tod – ein besiegtter Feind*, pag. 17-18.

2 Corinteni 5.19,20: „împăcând lumea”

2 Corinteni 5.19,20: ... anume că Dumnezeu era în Hristos, *împăcând lumea cu Sine*, nesocotindu-le greșelile lor și punând în noi cuvântul împăcării. Suntem deci ambasadori pentru Hristos; ca și cum Dumnezeu ar îndemna prin noi, vă rugăm, pentru Hristos: Împăcați-vă cu Dumnezeu!

Mulți vor răspunde la întrebarea, dacă Dumnezeu a împăcat deja lumea, cu un da, făcând referire la 2 Corinteni 5.19. Dar apoi se trag concluzii diferite din acest pasaj. Pentru a o exprima oarecum la general și simplist, se poate spune:

- *Toți adepții împăcării generale* susțin: Toți oamenii vor fi mântuiți.
- *Calviniștii* gândesc că „lumea” înseamnă aici lumea credincioșilor.
- *Arminienii* concluzionează că fiecare om este deja împăcat, dar dacă nu se pocăiește, în cele din urmă nu se va putea bucura de împăcare.

Concluzii foarte diferite! Care concluzie este corectă? Sau poate niciuna nu este corectă? Mai există vreo alternativă?

O problemă de traducere

Să citim mai întâi versetele, la care se face referire (2 Corinteni 5.18-20) în diferite traduceri:

Luther 1984:

2 Corinteni 5.18-20: Dar toate acestea de la Dumnezeu, care ne-a împăcat cu Sine Însuși prin Hristos și ne-a dat funcția, care predică împăcarea. Căci Dumnezeu era în Hristos și împăca lumea cu Sine Însuși și nu le punea la socoteală păcatele lor și a întemeiat printre noi cuvântul împăcării. Astfel noi suntem ambasadori în locul lui Hristos, căci Dumnezeu îndeamnă prin noi; așa că vă rugăm în locul lui Hristos: împăcați-vă cu Dumnezeu!

Schlachter 2000:

2 Corinteni 5.18-20: Însă toate acestea [vin] de la Dumnezeu, care ne-a împăcat cu Sine Însuși prin Isus Hristos și ne-a dat slujba împăcării; și anume, pentru că Dumnezeu era în Hristos și împăca lumea cu Sine Însuși, în timp ce El nu le punea la socoteală păcatele lor și a pus în noi cuvântul împăcării. Astfel noi suntem ambasadori pentru Hristos, și anume așa fel, că Dumnezeu Însuși îndeamnă prin noi; astfel noi rugăm ca locțiitori pentru Hristos: împăcați-vă cu Dumnezeu!

Biblia Elberfelder revizuită¹⁰⁹

¹⁰⁹ Cu privire la diferențele în diferite ediții ale Bibliei Elberfelder. „Biblia Elberfelder revizuită” și „Traducerea Elberfelder prelucrată” se bazează ambele pe „vechea Biblie Elberfelder”. Această traducere a Bibliei s-a făcut în cea mai mare parte în Elberfeld (de unde își trage numele), astăzi un oraș suburbie al orașului Wuppertal, și a apărut prima dată în anul 1871. Biblia Elberfelder revizuită (editată de SCM R. Brockhaus) este o *revizuire* temeinică și vastă și începând de la prima ei apariție

Continuare pe pagina următoare.

2 Corinteni 5.18-20: Dar toate de la Dumnezeu, care ne-a împăcat cu Sine Însuși prin Hristos și ne-a dat slujba împăcării, (și anume) că Dumnezeu era în Hristos și a împăcat lumea cu Sine Însuși, nu le-a pus la socoteală greșelile și a pus în noi cuvântul împăcării. Astfel noi suntem trimiși în locul lui Hristos, în timp ce ca și cum Dumnezeu îndeamnă prin noi; noi rugăm pentru Hristos: împăcați-vă cu Dumnezeu.

Aceste traduceri, care sunt în sine literale, au redat ele într-adevăr corect textul în acest pasaj?

Citim acum o **traducere pe cât se poate cuvânt cu cuvânt din greacă:**

2 Corinteni 5.18-20: Însă toate (vin) de la Dumnezeu, care împăcându-ne [participiu aorist] cu Sine prin Hristos și dându-ne slujba împăcării, anume, că Dumnezeu era în Hristos împăcând [participiu prezent] lume(a) (cu) Sine, ne punându-le la socoteală greșelile și punând în noi cuvântul împăcării. Deci noi suntem trimiși pentru Hristos, în timp ce Dumnezeu îndeamnă prin noi; noi rugăm pentru Hristos: împăcați-vă cu Dumnezeu.

În opinia noastră, următoarele traduceri corespund cel mai bine acestei traduceri literale:

Traducerea făcută de W. Kelly:

2 Corinteni 5.18-20: And they all are of God that reconciled us to himself by Christ and gave to us the ministry of the reconciliation: how that it was God in Christ reconciling the world to himself, not reckoning to them their offences, and putting in us the word of the reconciliation. For Christ then we are ambassadors, God as it were beseeching by us, we entreat for Christ, Be reconciled to God ...

Traducerea interlineară Textus Receptus¹¹⁰:

2 Corinteni 5.18-20: 18 The yet all out of-the God the one-conciliating us to-himself through Jesus Christ and giving us the dispensation of-the conciliation. 19 As that God was in Christ world conciliating to-himself no reckoning to-them the offenses of-them and placing in us the word of-the conciliation. 20 For-the-sake-of Christ then we-are-being-ambassadors as of-the God entreating through us: We-are-beseeching for-the-sake-of Christ be-ye-being-conciliated to-the God.

Traducerea Elberfelder (Edition CSV):

2 Corinteni 5.18-20: Și toate sunt de la Dumnezeul care ne-a împăcat cu Sine prin Isus Hristos și ne-a dat slujba împăcării: anume că Dumnezeu era în Hristos, împăcând lumea cu Sine, nesocotindu-le greșelile lor și punând în noi cuvântul împăcării. Suntem deci

în anul 1985 a fost de mai multe ori mai mult sau mai puțin prelucrată. Dimpotrivă, traducerea Elberfelder (Edition Hückeswagen) este o prelucrare rezervată a Bibliei Elberfelder vechi și se aseamănă mai mult cu aceasta din puncte de vedere al limbajului folosit. Spre deosebire de Biblia Elberfelder revizuită, aceasta renunță la titlurile pasajelor și la referiri la locuri paralele.

¹¹⁰ Compară »2Corinthians 5«; online la

<https://www.scripture4all.org/OnlineInterliniar/NTpdf/2co5.pdf> [acces: 22.11.2019].

ambasadori pentru Hristos; ca și cum Dumnezeu ar îndemna prin noi, vă rugăm, pentru Hristos: Împăcați-vă cu Dumnezeu!

Vedem noi principala diferență față de primele traduceri? În aceste ultime traduceri nu citim că Dumnezeu *a împăcat* lumea. Și este corect, pentru că timpul trecut nu se regăsește nici în limba greacă: participiul prezent al verbului „a împăca”, care se regăsește în versetul 19 în limba greacă, este prezentat în toate traduceri biblice actuale ca o acțiune care a avut loc în trecut; este și cazul primelor trei traduceri menționate mai sus (Luther, Schlachter 2000, rev. Elberfelder). Acestea folosesc fie timpul trecut („împăca” – timpul imperfect; descrie o acțiune finalizată în trecut), fie timpul perfect („a împăcat”; descrie o acțiune finalizată în trecut ale cărei efecte se extind în prezent). Aceste timpuri promovează ideea că împăcarea a avut deja loc, pe care o voi combate pe parcursul cărții. Elberfelder revizuit (Edition CSV Hückeswagen) traduce acest verset cu participiul prezent „împăcând”, care exprimă simultaneitatea: Dumnezeu „împăca” atunci *când* „era în Hristos [pe pământ]”.¹¹¹

Pe baza traducerii literale din limba greacă, putem observa diferența semnificativă dintre împăcarea din versetul 18 și cea din versetul 19. Aceasta devine vizibil prin forma diferită de timp, în care este scris participiul (tradus literal în germană s-ar citi: „der versöhnt Habende”; versetul 18). În versetul 18, participiul în greacă este la timpul aorist („a împăcat”). Acest timp indică, în general, că o acțiune a avut loc punctual în trecut și a fost finalizată. În versetul 19, însă, participiul („împăcând”) este la timpul prezent. Acest timp este folosit în greacă pentru a exprima un proces în desfășurare. Deoarece în limba greacă se face o distincție strictă între acțiuni punctuale și acțiuni repetate și de durată, multe timpuri au două forme verbale diferite pentru a exprima aspectul respectiv.

Această formă gramaticală nu este luată în considerare în primele trei traduceri enumerate mai sus (Luther 1984, Schlachter 2000, rev. Elberfelder). Ele nu traduc exact în acest pasaj și, prin urmare, sunt înșelătoare aici.¹¹² Căci concluziile de mai sus presupun că împăcarea lumii a fost deja finalizată. Însă, textul nu redă aceasta într-o traducere exactă. Nici un alt pasaj din Scriptură nu afirmă în mod clar și precis că Dumnezeu ar fi finalizat sau realizat împăcarea lumii la un anumit moment în timp; prin urmare, concluziile de mai sus ale adepților împăcării generale, ale calviniștilor și arminienilor nu sunt întemeiate.

¹¹¹ Și Noul Testament München (1998) traduce cu participiul prezent: »pentru că Hristos era în Hristos împăcând lumea cu Sine, nesocotindu-le greșelile lor și punând în noi cuvântul împăcării«.

¹¹² Biblia Elberfelder revizuită indică în adnotare traducerea textuală corectă prin participiu prezent: »textual: că Dumnezeu era în Hristos, împăcând lumea cu Sine, nesocotindu-le greșelile lor«. Prin aceasta ea traduce în adnotare exact așa ca traducerea Elberfelder prelucrată (Edition Hückeswagen).

Și versetul 20 arată clar că nu toți oamenii au fost deja împăcați: „Împăcați-vă cu Dumnezeu!” Evident, contrar opiniei multor adepți ai împăcării generale, nu toți oamenii sunt încă împăcați - altfel de ce Pavel i-ar ruga pe oameni să se împăce?

Să ne punem acum întrebarea: Cine sau ce este împăcat? În cadrul împăcării, relația omului cu Dumnezeu este pusă în ordine, prin aceea că el dintr-un vrăjmaș al lui Dumnezeu devine un prieten.¹¹³ „Prin Hristos”, Dumnezeu l-a scos din vrăjmășie și „l-a împăcat cu Sine” (2 Corinteni 5.18). Această împăcare a fost finalizată la convertire (la întoarcerea omului la Dumnezeu). Acesta este motivul pentru care în limba greacă în acest verset se folosește participiul aorist și nu timpul prezent. Următorul verset 19 se referă la cu totul altceva: Dumnezeu era în Persoana lui Hristos 33 de ani (împăcând, adică într-o atitudine sau într-un spirit de împăcare) pe pământ, pentru a împăca lumea; El Și-a întins mâna împăciuitoare către ea, ca să spunem așa. Dar lumea nu a vrut să fie împăcată, ci chiar L-a dus pe Hristos pe cruce. Și chiar și astăzi, aproape 2000 de ani mai târziu, încă Îl urăște.

Prin urmare, versetele din 2 Corinteni 5.18-20 nu spun nici

- că toți oamenii sunt deja împăcați (așa cum cred adepții împăcării generale), nici,
- că versetul 19 se referă la „lumea” credincioșilor (așa cum cred calviștii), nici
- că fiecare om este deja împăcat, dar nu se poate bucura de împăcare decât dacă se pocăiește (așa cum cred arminienii).

Acestea nu sunt subterfugii teologice. Aceste gânduri sunt direct legate de imaginea pe care o avem noi despre Dumnezeu: ideea adepților împăcării generale, că toți oamenii vor fi împăcați cândva, diminuează dreptatea lui Dumnezeu, iar ideea calviștilor, că exclusiv „lumea” credincioșilor este cea căreia i se oferă împăcarea, diminuează măreția dragostei lui Dumnezeu. Voi aprofunda problematica modului de gândire arminian în capitolul „împăcare generală”.

Efeseni 1.9,10: „Adunarea împreună a toate sub un singur Cap”

Efeseni 1.9,10: ... făcându-ne cunoscut taina voii Sale, după buna Sa plăcere pe care Și-a propus-o în Sine Însuși, pentru administrarea împlinirii timpurilor, ca să adune împreună, toate în Hristos, cele din ceruri și cele de pe pământ;

Schumacher scrie în privința aceasta:

Așadar, conform Coloseni 1.20 Dumnezeu nostru va împăca în Hristos atâtea ființe câte a creat El. [...] Faptul că Dumnezeu are în vedere aceasta și nimic mai puțin și va realiza într-o zi, este confirmat de cuvântul Scripturii în Efeseni 1.9,10, unde este scris: „...făcându-ne cunoscut taina voii Sale, după buna Sa plăcere, pe care

¹¹³ Vezi capitolul »De ce este necesară împăcarea?»

Și-a propus-o în Sine Însuși, pentru administrarea (sau: gospodăria,) împlinirii timpurilor: să *adune împreună universul sub un singur Cap în Hristos*, cele din ceruri și cele de pe pământ, în El”.

Cuvântul grecesc folosit aici, „*anakephalaiousiai*” = „a aduna sub un singur cap”, mai apare o singură dată în Noul Testament în afară de Efeseni 1.10, și anume în Romani 13.9. Acolo înseamnă că toate poruncile legii sunt rezumate în porunca dragostei, sau mai exact: aduse la un numitor comun, conținutul lor principal este cuprins în ea. În același fel, potrivit cuvintelor de mai sus, universul, care și astăzi este sfâșiat și în dezacord cu sine însuși și cu Dumnezeu, trebuie adus la un numitor comun și adunat împreună în Hristos, astfel încât toate discordiile și contradicțiile să fie rezolvate.

[...] În Efeseni 1.9,10, Pavel nu se gândește la Împărăția milenară, ci la un eveniment mult mai târziu, în care orice împotrivire satanică este efectiv învinsă și întregul univers (oameni și îngeri, cele văzute și cele nevăzute) este unit sub Hristos Capul.¹¹⁴

Împărăția milenară este Împărăția lui Hristos și există *o singură* Împărăție a lui Hristos. Aceasta devine foarte clar atunci când comparăm 1 Corinteni 15.23-28 cu Apocalipsa 20.4-15. Din Efeseni 1.10 aflăm, de asemenea, că există două sfere diferite ale acestei Împărății: o sferă pe pământ și una în cer. Acesta este motivul pentru care nu este potrivit să traducem „toate” aici prin „univers”, așa cum face Schumacher, pentru că atunci ar exista două „universuri”.

Ce ar trebui să înțelegem prin „administrarea împlinirii timpurilor” din Efeseni 1.10? Acest timp va fi împlinit în timpul Împărăției milenare, când Hristos va domni cu putere și glorie. Atunci când Schumacher scrie că Pavel se gândește la „împlinirea timpurilor” „nu la Împărăția milenară, ci la un eveniment mult mai târziu”, aceasta înseamnă în cele din urmă, că el Îl consideră pe Hristos complet incapabil să învingă toate împotrivirile în Împărăția milenară a păcii și să aducă la împlinire diferitele timpuri (epoci) ale umanității (de exemplu, timpul legii, al judecătorilor etc.) (a se vedea mai jos).

Cuvântul folosit aici în greacă pentru „timpuri” este cuvântul *kairos*. Aici, spre deosebire de Galateni 4.4 („împlinirea timpului”), nu este folosit cuvântul *chronos*, care descrie timpul care poate fi măsurat cu un calendar sau un ceas. După cum se poate vedea în Matei 11.25¹¹⁵ sau 2 Corinteni 6.2¹¹⁶, *kairos* are de-a face cu un caracter special

¹¹⁴ Schumacher, *Gott wird sein alles in allen*, pag. 67-68 (sublinierile în original).

¹¹⁵ »În timpul acela, Isus, răspunzând, a spus: „Te laud, Tată, Domn al cerului și al pământului, pentru că ai ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit pruncilor”« (Matei 11.25).

¹¹⁶ »La timp potrivit te-am ascultat ... Iată, acum este timpul potrivit« (2 Corinteni 6.2).

al unui timp; de exemplu, vorbim despre un timp frumos, un timp profesional sau un timp de vară. În Împărăția milenară, Domnul Isus va aduce la plinătate, la desăvârșire, toate timpurile în care oamenii nu au reușit să îndeplinească intențiile lui Dumnezeu pentru acest timp conform voinței Sale, adică le va modela așa cum a intenționat Dumnezeu.

Aș dori să detaliez puțin mai jos această idee, astfel încât să înțelegem de câte glorii este privat Domnul Isus atunci când Schumacher susține că „împlinirea timpurilor” nu se referă la Împărăția milenară, ci la o perioadă ulterioară.

- Primul timp (epocă) din istoria omenirii începe cu timpul lui **Adam**. Dumnezeu îl așezase împreună cu Eva ca și cap peste întregul pământ. Prin căderea în păcat, omul a pierdut acest privilegiu și acum satan este stăpânitorul acestei lumi (Luca 4.6; Ioan 14.30). Doar în Împărăția milenară planul lui Dumnezeu ca omul să fie capul tuturor va fi pe deplin realizat prin cel de-al doilea Om, Hristos.
- Apoi ne gândim la suspinul creației (Romani 8.22), care a fost, de asemenea, afectată de căderea în păcat. Acesta va înceta. De la **căderea în păcat**, de când blestemul a venit asupra pământului, creația suspină. Acesta va înceta în Împărăția milenară.
- Sângele lui **Abel** încă strigă spre cer și sângele nevinovat al multor alora, de exemplu al martirilor, a fost de asemenea vărsat. Se pare că răul triumfă asupra binelui. Aceasta se va termina în Împărăția milenară.
- Să ne amintim de guvernarea lui Noe (Geneza 9.6). Lui **Noe** i s-au dat cheile guvernării, dar s-a dovedit că nu se putea guverna nici măcar pe sine (Geneza 9.21). Prin contrast, atunci când Hristos va lua cheile guvernării în propriile mâini, guvernarea Sa va fi fără slăbiciune sau cusur: o guvernare a dreptății absolute.
- Dumnezeu făcuse un legământ cu **Avraam** cu promisiuni necondiționate. Odată cu Legea de pe Sinai, legământul avraamic a fost suspendat pentru moment, dar el rămâne în vigoare, chiar dacă este întrerupt temporar. În Împărăția milenară, toate promisiunile lui Dumnezeu față de Avraam vor deveni realitate: „Toate familiile pământului vor fi binecuvântate în tine” (Geneza 12.3). Hristos va împlini și această promisiune și o va duce la un sfârșit glorios.
- Israelii nu puteau respecta **Legea**. Nimeni nu putea. În Împărăția milenară, însă, credincioșii vor putea împlini această Lege. Domnul va duce și acest timp al Legii la un final minunat: El va pune Legea în inimile lor (Evrei 10.16).
- În timpul **judcătorilor**, lucrurile au mers din ce în ce mai rău pentru poporul Israel, până la sfârșitul cu Samson, ultimul judecător. El era un om care nu se

putea judeca pe sine, care nu era stăpân pe sine. Domnul va relua acest timp al judecătorilor când Își va judeca poporul în dreptate și va instaura dreptatea și ordinea în întreaga lume.

- Cum s-a încheiat timpul în care **preoții** erau autoritățile decisive ale poporului? Eli și fiii săi au stricat preoția într-o măsură teribilă. Dar va veni unul care va fi Împăratul-Preot, Melhisedec, după un alt fel de preot, și El va exercita preoția, această mediere între Dumnezeu și om, într-o măsură desăvârșită.
- Și timpul **împăraților** s-a încheiat într-un mod atât de teribil, încât Dumnezeu a abolit pentru un timp împărăția în Israel. Dar sfârșitul trebuie să vină; sfârșitul va fi în Hristos. El va aduce și acest timp la un final minunat, când va domni ca Împărat în Împărăția Sa.
- **Profeții** nu vor mai fi necesari. Profețiile vor fi pecetluite, așa cum citim în Daniel 9.24. Odată cu Împărăția milenară, atât profețiile de judecată, cât și profețiile de binecuvântare vor fi toate împlinite și nu va mai fi nevoie de altele noi.
- „**Timpurile națiunilor**” (Luca 21.24) sunt încă în desfășurare, dar ele vor înceta la începutul Împărăției milenare, când piatra despre care vorbește Daniel va zdrobi toate aceste împărății (Daniel 2.34,35).
- **Timpul împrăștierii lui Israel** se va încheia în Împărăția milenară. Hristos va aduna toate semințiile, chiar și pe cele care sunt încă pierdute. El îi va aduce înapoi pe toți iudeii și pe toți israeliții care trăiesc încă împrăștiați sau nerecunoscuți pe pământ, iar împrăștierea va lua sfârșit pentru totdeauna (Ezechiel 39.27).
- Prima **venire a Domnului** pe pământ a fost aparent un eșec. Oare El nu a trebuit să îndure moartea pe cruce și „nu a avut nimic” (Daniel 9.26)? Dar nici măcar timpul Fiului Omului pe pământ nu a ajuns încă la plinătatea sa. Când El va veni pe pământ pentru a doua oară, totul va fi diferit. În acest moment, Împăratul este absent în Împărăția cerurilor. În această Împărăție se întâmplă lucruri îngrozitoare: a pătruns aluatul, păsările cerului își fac cuiburi (Matei 13.32), pentru că au intrat învățături false și lucruri necurate din punct de vedere moral. Când Împăratul va reveni, toate acestea vor dispărea și domnia lui Hristos va fi recunoscută peste tot.
- Să ne gândim la **judecăți**; și acestea vor fi încheiate. Înainte de Împărăția milenară, toți vrăjmașii, care trăiesc pe pământ, vor fi judecați. Oricine se răzvrătește în timpul Împărăției milenare a păcii va fi pedepsit imediat (vezi, de exemplu, Psalmul 101.8). Ultima judecată va fi judecata de la marele tron alb (Apocalipsa 20.11,12).

- Și **Biserica** de pe pământ va avea parte de finalul glorios, atunci când binecuvântarea lui Dumnezeu va veni pe pământ prin intermediul ei, așa cum ne arată Apocalipsa 21.9-22.5.

Ne putem noi imagina ce înseamnă pentru Dumnezeu să aibă un Om care să preia tot ceea ce Dumnezeu a început și ceea ce oamenii au distrus și să le ducă la un sfârșit glorios? Ce trebuie să fie pentru Dumnezeu să aibă un astfel de Om aici pe pământ! Dar toate acestea sunt înlăturate, atunci când Schumacher crede că împlinirea timpurilor din Efeseni 1.9-10 nu s-ar referi la Împărăția milenară a păcii, Împărăția lui Hristos.

Filipeni 2.9-11: „orice limbă să mărturisească”

Filipeni 2.9-11: De aceea și Dumnezeu L-a înălțat foarte sus și I-a dăruit un Nume care este mai presus de orice nume, ca în Numele lui Isus să se plece orice genunchi, al celor cerești și al celor pământești și al celor de sub pământ, și *orice limbă să mărturisească*, spre gloria lui Dumnezeu Tatăl, că Isus Hristos este Domn.

Schumacher interpretează acest pasaj după cum urmează:

Din mai multe motive, mărturisirea fiecărei limbi din Filipeni 2 nu are absolut nimic de-a face cu o mărturisire făcută prin constrângere:

1. Vă rog să comparați pasajul Apocalipsa 5.13, care mărturisește același eveniment: „Și pe orice făptură care este în cer și pe pământ și sub pământ și pe mare și pe toate cele din ele le-am auzit spunând: »A Celui care șade pe tron și a Mielului fie binecuvântarea și onoarea și gloria și puterea, în vecii vecilor!«” La un studiu imparțial, orice cititor al pasajelor din Filipeni 2.9-11 și Apocalipsa 5.13 trebuie să admită că niciunul dintre cele două texte nu dă impresia unei exclusive mărturisiri forțate.

2. Pasajul, care stă la bază din Isaia 45.22-24, are de-a face cu *mântuirea* mondială, așa cum am subliniat deja.

3. Cuvântul exhomologeîn folosit pentru „a mărturisi” în Filipeni 2.11 nu apare nici măcar o dată în tot Noul Testament în sensul unei mărturisiri date prin constrângere, forțată; el este folosit chiar în sensul de „a lăuda” (Matei 11.25); chiar și în gura vrăjmașilor lui Isus nu este lipsit de libertate (Luca 22.6).

4. Plecarea genunchilor și mărturisirea se face „în Numele lui Isus”!

5. Se face spre gloria lui Dumnezeu, Tatăl - Dumnezeu care, atât în Vechiul, cât și în Noul Testament (a se vedea, de exemplu, Matei 15.7-9), respinge în mod clar simpla mărturisire cu buzele din partea unor inimi reci, indiferente sau chiar reticente. Prin urmare, Ströter¹¹⁷ spune pe bună dreptate în privința aceasta: „Este o recunoaștere a sensului riguros al acestor cuvinte, care cuprind întregul univers,

¹¹⁷ Ströter, Das Evangelium von der Allversöhnung in Christus.

faptul că, pentru a le atenua impactul, a fost adoptată ideea de învățătură: Da, ei vor trebui să-I mărturisească Numele, să-și plece genunchiul înaintea Lui, dar numai *forțat*, cu împotrivire interioară, în ostilitate neîntreruptă, fără sfârșit! *Cum ar putea o astfel de mărturisire să servească vreodată »spre gloria lui Dumnezeu, Tatăl« va rămâne pentru totdeauna de dovedit”.*

6 Conform 1 Corinteni 12.3, mărturisirea „Isus Hristos este Domn” (ca mărturisire serioasă, care onorează pe Dumnezeu) poate fi făcută numai în Duhul Sfânt.

7 Dumnezeu i-ar fi putut face pe adversarii Săi din cer, de pe pământ și de sub pământ oricând în trecut să-i facă să-și plece genunchii și i-ar fi determinat să mărturisească puterea și stăpânirea Sa superioară; ceea ce Pavel vrea să spună aici - așa cum arată contextul versetelor [Filipeni 2.]5-11 - este mult mai mult: este rodul morții lui Isus Hristos pe cruce!¹¹⁸

Vrem să analizăm aceste puncte pe rând:

La punctul 1: Versetul Apocalipsa 5.13¹¹⁹ nu are nimic de-a face cu Filipeni 2.9-11. Aceste pasaje au cuvinte complet diferite pentru „sub pământ” (*hypokato he ge*; Apocalipsa 5.13) și „sub pământ [textual: subpământeni]” (*katachthonios*; Filipeni 2.10). „Sub pământ” din Apocalipsa 5 nu se referă la o a treia sferă în plus față de sferile pământești și cerești, ci la locul unde se află animalele care trăiesc sub suprafața pământului, cum ar fi cârțițele, șoarecii și altele asemenea. Acest lucru este clarificat de paralela „pe mare” din același verset. Oricine crede că animalele nu pot rosti lauda lui Dumnezeu în Apocalipsa 5 ar trebui să-și amintească de Luca 19.40, unde se spune că până și „pietrele pot striga”. Contextul versetelor din Apocalipsa 5 arată, de asemenea, clar că aici este vorba de fapt despre animale: În timp ce în versetele 8-10 citim despre lauda oamenilor, iar în versetele 11 și 12 despre lauda îngerilor, versetul 13 se referă în cele din urmă la întreaga creație, care va include și animalele. Ce bucurie va fi atunci când toate creaturile lui Dumnezeu Îl vor lăuda într-un gând!

La punctul 2: În ceea ce privește Isaia 45.22-24, Schumacher confundă *oferta* de mântuire cu mântuirea în sine.

La punctul 3: Sensul lui *exhomologein* este foarte larg. Cuvântul este folosit atât pentru „a lauda”, cât și pentru „a promite” și „a mărturisi”, de exemplu și pentru mărturisirea păcatelor (Iacov 5.16). Și să ne gândim doar cum Haman însuși a descris demnitatea unei persoane ca Mardoheu și apoi a mărturisit public această demnitate (Eстера 6.6-12). Și de ce constrângerea nu poate servi pentru a-L onora pe Dumnezeu? Citim

¹¹⁸ Schumacher, *Gott wird sein alles in allen*, pag. 61-62 (sublinierea în original).

¹¹⁹ »Și pe orice făptură care este în cer și pe pământ și sub pământ și pe mare și pe toate cele din ele le-am auzit spunând: „A Celui care șade pe tron și a Mielului fie binecuvântarea și onoarea și gloria și puterea, în vecii vecilor!“ (Apocalipsa 5.13).

despre Faraon: „Voi fi *glorificat* în Faraon și în toată oștirea lui” (Exodul 14.4), iar această glorificare a avut loc prin „constrângere”, așa cum este anunțată cu câteva capitole mai devreme: „Și Domnul a zis lui Moise: »Acum vei vedea ce voi face lui Faraon: pentru că prin mână tare îi va lăsa să plece și prin mână tare îi va alunga din țara lui«” (Exodul 6.1). Ceea ce Faraon a fost forțat să facă - să îi lase pe israeliți să plece - a fost în întregime pentru gloria lui Dumnezeu: ca israeliții să fie eliberați din Egipt. În 1 Corinteni 15.27¹²⁰ „toate sunt supuse” lui Hristos, nu se spune că „toate au fost împăcate”. Supunerea nu trebuie confundată cu împăcarea. Ceea ce a trebuit să fie supus cu putere, va fi dus în tărâmul de sub pământ, în iazul de foc.

La punctul 4: Ce înseamnă mai exact să te pleci și să mărturisești „în Numele lui Isus”? W. J. Ouweneel¹²¹ exprimă aceasta într-un mod atât de emoționant încât aș dori să-l citez aici pe larg:

Numele Isus este Numele unui Om disprețuit, umilit pe pământ. Aici nu se spune: *Hristos* (acesta este titlul pe care Dumnezeu I l-a dat ca Împărat uns peste Sion; Psalmul 2.6), ci: *Isus*. Și totuși: acest Nume umil este în același timp un Nume care exprimă divinitatea Sa sublimă. Înainte de nașterea Domnului Isus, îngerul i-a spus lui Iosif: „Și-I vei pune Numele Isus; pentru că El va mântui pe poporul Său de păcatele sale” (Matei 1.21). El va salva pe poporul *Său*, adică poporul lui Iehova. Isus înseamnă: Iehova este Mântuitorul (sau: Răscumpărătorul). Iehova Însuși a venit la poporul Său: „Dumnezeu cu noi”, Emanuel (Isaia 7.14). Dumnezeu a venit la poporul Său pentru a-l salva de păcatele sale. Iehova, Mântuitorul poporului Său, și-a luat locul în mijlocul lor ca Isus din Nazaret, umil și disprețuit. Dar în același Nume al lui Isus, orice genunchi se va pleca. Genunchii se vor pleca în fața Lui nu doar pentru ceea ce este El ca Hristos, oricât de adevărat este aceasta, adică pentru că El este uns de Dumnezeu ca Împărat peste Sion (Psalmul 2.6). Genunchii se vor pleca în fața Lui pentru ceea ce El a fost ca Isus, ca acest Om umil, a cărui gândire era atât de desăvârșită, încât a mers în cele din urmă până la moartea de cruce. Acesta era Isus. În acest Nume, care în același timp exprimă faptul că El este Dumnezeu (pentru că dacă nu ar fi fost Dumnezeu, nu S-ar fi putut umili în acest fel), toți genunchii se vor pleca. Cât de minunate sunt cuvintele lui Isaia în acest context. În Isaia 42.8, Dumnezeu spune poporului Său: „Eu sunt DOMNUL [Iehova]; acesta este Numele Meu, și nu voi da altuia gloria Mea” (compară cu [Isaia] 48.11). Dar aici, ce contradicție aparentă! Aici Dumnezeu Își dă onoarea „altuia”. Aici este Dumnezeu, care Se numește pe Sine Mântuitorul etern (Isaia 43.11), și Își dă gloria Celui care este numit „DOMNUL [Iehova] este Mântuitorul”, și anume lui Isus. Cum se poate întâmpla aceasta? Pentru că acest Isus din Nazaret, pe care noi Îl socotim

¹²⁰ »El a supus toate sub picioarele Lui« (1 Corinteni 15.27).

¹²¹ Cu regret, pe parcursul timpului învățătura sănătoasă a lui W.J. Ouweneel s-a schimbat începând de la începutul mileniului atât de mult, că noile sale scrieri nu mai pot fi recomandate.

ca pe un nimic, pentru că nu avea nici o înfățișare ca să-L dorim (Isaia 53.2,3), este Dumnezeu Însuși: Dumnezeu revelat în carne (1 Timotei 3.16). Dumnezeu cu noi. În Isaia 45.21-23, Dumnezeu spune: În fața Mea, singurul Dumnezeu care există, orice genunchi se va pleca. Aici vedem un Om, înălțat și glorificat de Dumnezeu mai presus de toate lucrurile, pentru care Dumnezeu cere ca toți oamenii, toți îngerii și diavolul și demonii lui să-și plece genunchii în fața Lui. Cum este posibil aceasta? Pentru că acest Om este Dumnezeu Însuși, Dumnezeu Fiul, care este în sânul Tatălui, dar în același timp - ce taină! - este glorificat ca Om de Dumnezeul trinitar peste întreaga creație.

El va primi onoarea de la cei ce sunt în ceruri, aceștia sunt credincioșii, care acum sunt în Paradis, și îngerii care înconjoară tronul lui Dumnezeu. Toți Îi aduc închinare, Celui înălțat de Dumnezeu, și o vor face în eternitate. Și toți care sunt pe pământ își vor pleca genunchii. Probabil în această sală este un necredincios care zice: Cât de mult exagerați voi cu privire la Unul care a murit acum două mii de ani! Însă îți spun: tu îți vei pleca genunchii înaintea lui Isus din Nazaret! Dacă în seara aceasta te vei întoarce la Dumnezeu și vei primi pe Domnul Isus ca Mântuitor al tău, atunci vei putea de bună voie să-ți pleci genunchii înaintea Lui. Dacă nu vei face aceasta, va veni un timp când *va trebui* să-ți pleci genunchii înaintea Lui. Dacă vei trăi momentul când Domnul Isus va reveni, atunci îți vei pleca genunchii aici pe pământ înaintea Lui. Atunci vrăjmașii Domnului vor părăsi castelele lor și vor cădea tremurând înaintea Lui (Mica 7.17). Vor veni străinii și lingușindu-se I se vor supune (Psalmul 18.44,45; 66.3; 81.15). Cu lingușeală, da, dar vor fi constrânși să îngenunche înaintea Lui, chiar și împărații (Psalmul 72.10,11).

În al treilea rând este vorba aici de cei ce sunt sub pământ; textual se spune aici: subpământenii, aceștia sunt locuitorii din împărăția morții. Sutele de oameni care intră acum nemântuiți în eternitate, vor fi în locul de plâns și scrâșnirea dinților. Va veni un timp când și ei își vor pleca genunchii, când vor deschide ochii la învierea celor nedrepti. Atunci vor sta înaintea marelui tron alb. Și pe cine vor vedea ei șezând acolo? Pe Isus din Nazaret! Căci toată judeca I-a fost dată de Tatăl (Ioan 5.22,27; Faptele apostolilor 17.31). Vor vedea șezând acolo pe Isus din Nazaret Cel disprețuit, și în Numele Acestui Isus vor trebui să-și plece genunchii. Vrei să aparții acestor oameni, tu, suflete nemântuit, care în această seară ești aici? Nu vrei ca acum să-ți pleci genunchii înaintea lui Dumnezeu și să-ți mărturisești păcatele și să spui că și tu ai nevoie de acest Isus, de acest Isus cel disprețuit, ca să devii mântuit? Atunci îți vei pleca de bună voie genunchii înaintea Lui și vei mulțumi Aceluia care este cel mai de preț pentru noi, și Căruia noi am fost cel mai de preț.

Însă noi ne vom pleca genunchii înaintea Lui nu numai pentru că El este Dumnezeu, nu numai pentru că El este DOMNUL [Iehova], Mântuitorul și Judecătorul, ci aici este și acest al doilea gând (versetul 11): Dumnezeu vrea ca orice limbă să mărturisească odată că Isus Hristos este Domnul. Dumnezeu L-a

făcut Domn și Hristos, spune Petru poporului în Faptele apostolilor 2.36. Domn și Hristos. Aceasta nu este »Domn« cu sensul de Iehova, căci Isus nu a fost făcut Iehova. El este din eternitate Iehova. Dar El ca Om a fost făcut de Dumnezeu Domn peste toate lucrurile. Toate lucrurile, care sunt în cer și pe pământ, vor fi puse sub picioarele Lui. Aceasta este hotărârea lui Dumnezeu (Efeseni 1.9,10). Dumnezeu L-a făcut Domn și Hristos (Faptele apostolilor 2.36). Nu numai înaintea lui Dumnezeu Fiul, ci și înaintea Omului Isus Hristos se va pleca orice genunchi și orice limbă va trebui să mărturisească că El este Domnul. Dacă ești un credincios, atunci poți deja acum în fiecare zi să-L mărturisești ca Domn al tău și să mergi pe drumul tău împreună cu El. Dacă ești încă un necredincios, atunci va veni un timp când limba ta va trebui să mărturisească că El este Domnul, Domn peste toate lucrurile, și Domn peste tine. Atunci Dumnezeu, Tatăl, va ajunge la țelul Său și Își va primi onoarea de la tine, tu, cel care acum nu vrei să dai onoare lui Dumnezeu. Dumnezeu va fi întotdeauna proslăvit în om, dacă nu prin mântuire, atunci prin judecată (compară cu Romani 3.4 și următoarele versete).¹²²

La punctul 6: Faptul că mărturisirea lui Hristos ca „Domn”, conform cu 1 Corinteni 12.3¹²³, „nu poate fi făcută decât în Duhul Sfânt”, înseamnă pentru Schumacher în același timp că o astfel de persoană este un credincios care posedă Duhul Sfânt. Dar să observăm următoarele: dacă Duhul lui Dumnezeu impulsionează o persoană să vorbească, aceasta nu înseamnă neapărat că Duhul locuiește în acea persoană sau că aceasta este un credincios. Balaam, Saul și Caiafa sunt exemple grăitoare în acest sens.

La punctul 7: În cele din urmă, Schumacher leagă „rodul morții lui Isus pe cruce” din Filipeni 2.8¹²⁴ cu mântuirea întregii omeniri. Dar el trece complet cu vederea faptul că acest verset nu se referă la moartea lui Hristos ca la o moarte ispășitoare - nici măcar pentru credincioși - ci doar la smerirea Domnului Isus. El S-a smerit în așa măsură, încât a fost pregătit să meargă până la moarte, chiar până la cea mai rușinoasă moarte, moartea pe cruce. Prin urmare, înălțarea din Filipeni 2.9 se referă numai și exclusiv la onoarea Domnului Isus și în niciun caz la vreo binecuvântare pentru oameni, nici măcar pentru credincioși. Prin urmare, contextul arată exact opusul a ceea ce Schumacher vrea să găsească acolo: nu binecuvântarea pentru oameni - și anume mântuirea - ci înălțarea lui Hristos.

¹²² Ouweneel, *Christus, unser Leben. Die Briefe an die Philipper und Koloser*, pag. 49-52 (sublinierea în original). Vezi întreg comentariul la Filipeni 2.1-11: https://www.mesagerul-crestin.net/CB_NT/PDF/Filipeni_cap_1_1_12.pdf

¹²³ »Și nimeni nu poate spune: „Isus este Domn!“, decât prin Duhul Sfânt« (1 Corinteni 12.3).

¹²⁴ »S-a smerit pe Sine, făcându-Se ascultător până la moarte, și chiar moarte de cruce« (Filipeni 2.8).

Filipeni 3.19 și Amos 8.2: „al căror sfârșit este pieirea”

Filipeni 3.18,19: ... (pentru că mulți, despre care v-am spus deseori și spun și acum plângând, umblă ca vrăjmașii crucii lui Hristos, *al căror sfârșit este pieirea*, al căror Dumnezeu este pântecele, și gloria le este în rușinea lor, care gândesc cele pământești).

Amos 8.2: Și a zis: „Ce vezi, Amos?” Și eu am zis: „Un coș cu fructe de vară“. Și Domnul mi-a zis: „A venit sfârșitul asupra poporului Meu Israel: nu voi mai trece pe lângă ei.

Pentru Schumacher, Amos este dovada că „sfârșitul” din Filipeni 3 nu trebuie să fie neapărat sfârșitul:

Dacă Filipeni 3.19 vorbește despre cei al căror „sfârșit este pieirea”, o comparație a pasajului din Amos 8.2 („A venit sfârșitul peste poporul meu Israel”) cu Amos 9.14.15¹²⁵ arată că restaurarea este posibilă chiar și după un „sfârșit” fără speranță¹²⁶.

Această interpretare compară mere cu pere. Dumnezeu vorbește aici despre sfârșitul poporului Său, iar contextul arată că acesta este sfârșitul unui proces de maturizare, la fel cum se așteaptă ca fructele să se coacă înainte de a le culege. Dumnezeu a așteptat până când Israel s-a stricat complet, înainte de a aduce judecata asupra lui. Dar după aceea va avea loc restaurarea.

Coloseni 1.19,20: „să împace toate lucrurile cu Sine”

Coloseni 1.19,20: ... pentru că întregii plinătăți a Dumnezeirii i-a plăcut ... prin El, *să împace toate lucrurile cu Sine*, fie cele de pe pământ, fie cele din ceruri, făcând pace prin sângele crucii Lui – prin El.

Ce se înțelege aici prin termenul „toate lucrurile” (*ta panta*¹²⁷)? Sunt acestea toate ființele create? Cuvântul „lucruri” din versetul 20 nu se află în textul grecesc de bază^[52] (acolo găsim doar „toate”), totuși traducătorii traducerii Elberfelder (Edition CSV Hückeswagen) nu greșesc traducând acest pasaj prin „toate lucrurile”. Căci abia în versetul 23 este vorba despre împăcarea *oamenilor* care „rămân în credință, întemeiați și tari și fără să se lase abătuți de la speranța Evangheliei”.

Schumacher neagă, că în acest pasaj este vorba despre „lucruri”. El consideră că *ta panta* ar trebui tradus prin „univers”; în afară de aceasta, contextul dintre versetul 20

¹²⁵ »Și voi întoarce captivitatea poporului Meu Israel; și ei vor reconstrui cetățile pustiite și le vor locui; și vor planta vii și vor bea vinul lor; și vor face grădini și le vor mânca rodul. Și-i voi sădi în țara lor și nu vor mai fi smulși din țara lor pe care le-am dat-o, zice DOMNUL Dumnezeuul tău!« (Amos 9.14,15).

¹²⁶ Schumacher, *Gott wird sein alles in allen*, pag. 30.

¹²⁷ *Ta* este articolul neutru plural; *panta* este neutrul plural de la *pas* și înseamnă »toate«.

(„să împăce toate lucrurile cu Sine”) și versetul 16 („toate lucrurile au fost create prin El și pentru El”) arată că toate ființele (inclusiv toți îngerii și diavolii) care au fost create prin Hristos ar fi, de asemenea, împăcate.¹²⁸

De fapt, *ta panta* poate fi tradus prin „tot”. Literal, s-ar traduce prin „toate”. *Panta* fără articol ar denota lucrurile în detaliu. Cu articolul *ta*, sensul este: totul este inclus. *Ta panta* cuprinde întregul în sine: este vorba despre creație, despre univers în totalitatea sa și nu neapărat despre fiecare ființă în parte. Împăcarea universului ca întreg va avea loc în viitor, în timp ce împăcarea credincioșilor este deja o realitate (Coloseni 1.22). Îngerii nu vor fi împăcați, la fel cum nu vor fi împăcați nici oamenii necredincioși.

În creația inițială existau două domenii: cerurile și pământul (Geneza 1.1). Împăcarea universului se referă deci la aceleași două domenii: cel ceresc și cel pământesc (Coloseni 1.16a și 20b). În pasajul paralel din Efeseni 1.9,10, sunt menționate doar aceste două domenii: cerurile și pământul. Subpământul, care este menționat în Filipeni 2.10, de exemplu, este lăsat deoparte aici, deoarece tema din Epistolele către Coloseni și Efeseni nu este recunoașterea domniei lui Hristos (ca în pasajul din Epistola către Filipeni), ci împăcarea, iar domeniul subpământean este exclus din aceasta. Acest domeniu include lumea aflată în „sub întuneric” (Iuda 6), „Adâncul” (Apocalipsa 20.3) și „iazul de foc” (Apocalipsa 20.14,15).

Când creația a fost chemată la existență, aceasta a avut loc prin Hristos și pentru Hristos (Coloseni 1.16b¹²⁹). Dar creația a fost stricată. Nu numai că satan s-a ridicat și a devenit vrăjmașul lui Dumnezeu, dar prin căderea în păcat întreaga creație a ajuns sub blestemul și consecințele păcatului. Ceva care lezează „plinătatea Dumnezeirii” (Coloseni 1.19) - Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt sunt incluși în această plinătate a Dumnezeirii - a intrat în creație. Tatăl și Fiul *lucrează* până acum (Ioan 5.17), pentru că odihna lui Dumnezeu a fost tulburată. Totul nu mai este în armonia în care Dumnezeu ar dori să fie. Păcatul s-a propagat prin Adam. Blestemul, care s-a abătut asupra creației în Geneza 3, a avut un efect enorm asupra creației (Romani 8.19-22); dar nu numai blestemul a afectat creația, ci și efectele răutății omului (de exemplu, deteriorările mediului).

Dar, pe lângă afectarea materială a creației, există și o componentă morală: mirosul păcatului emană din toate. Să vizualizăm aceasta cu un exemplu: O crimă a avut loc undeva într-o casă. După un timp, cadavrul, criminalul și armele crimei au dispărut. Dar stropii de sânge de pe perete sunt o amintire de durată a teribilului eveniment și, chiar dacă și aceștia sunt îndepărtați, istoria legată de această casă îi va împiedica pe unii oameni să o închirieze sau să o cumpere.

¹²⁸ Compară cu Schumacher, *Gott wird sein alles in allen*, pag. 66-67.

¹²⁹ »Toate lucrurile au fost create prin El și pentru El« (Coloseni 1.16b).

Același lucru s-a întâmplat și în creație: când păcatul a intrat în creație, totul a căzut din armonie și a intrat în anarhie și dezordine. Totul a fost pângărit de păcat în ochii lui Dumnezeu. Dar Hristos Și-a dat sângele pe crucea de pe Golgota, așa că pacea este făcută, iar acum Dumnezeu este așa de mult glorificat, încât poate binecuvânta complet nestingherit și va fi într-o zi mulțumit cu privire la toată murdăria păcatului. Pacea lui Dumnezeu se va întoarce atunci și armonia completă va fi restabilită.

În Coloseni 1.16, care precedă versetele noastre, este descrisă crearea tuturor lucrurilor: „toate [lucrurile] au fost create prin El, cele care sunt în ceruri și cele care sunt pe pământ, cele văzute și cele nevăzute, fie *tronuri*, fie *domnii*, fie *stăpâniri*, fie *autorități*”.

Aici expresia „toate lucrurile” se referă în special la structurile de autoritate - „stăpâniri” și „autorități” - din ceruri și poate și de pe pământ. Pe pământ există împărați, conducători și alți deținători ai puterii, în cer există căpetenii îngerești, atât bune, cât și rele.¹³⁰ Dacă comparăm acest pasaj cu alte pasaje, în care apar acești termeni - în special în Efeseni (capitolul 6) - atunci avem voie să presupunem cu siguranță că îngerii în mod deosebit conduc aceste principate. Chiar și satan este o astfel de căpetenie îngerească.

Cu toate acestea, Duhul Sfânt se exprimă altfel: El vorbește despre sarcina, autoritatea și funcția acestor îngeri, cu care ei au fost echipați. Chiar și în acest domeniu, lumea îngerilor, multe au căzut în dezordine. Vedem un exemplu în acest sens în legătură cu un înger care ocupă o poziție deosebit de înaltă, și anume cea de arhanghel: Mihail. Acest înger are de-a face cu multă împotrivire: el a trebuit să lupte împotriva căpeteniei îngerilor din Persia (Daniel 10.20); a întâmpinat împotrivire din partea lui satan, când a fost vorba de trupul lui Moise (Iuda 9); și, de asemenea, trebuie să lupte din nou împotriva lui satan și a îngerilor săi în viitor (Apocalipsa 12.7).

Dar îngerii răi nu vor fi împăcați, deoarece Hristos „nu Se îngrijește de îngeri” (Evrei 2.16), iar îngerii aleși (buni) nu au nevoie de împăcare. Cu toate acestea, și domeniul în care lucrează îngerii trebuie să fie pus în ordine și curățat de orice pată de împotrivire față de Dumnezeu, astfel încât Dumnezeu să Se poată bucura din nou de creația Sa. Dar, o astfel de curățire este posibilă numai după ce îngerii răi au fost îndepărtați din domeniul creației. Unii dintre îngeri sunt deja închiși „sub întuneric” (Iuda 6¹³¹). Satan și îngerii săi vor fi mai întâi alungați din cer, apoi închiși în Adânc înainte de începutul Împărăției milenare (Apocalipsa 20.2,3) și aruncați în iazul de foc după Împărăția milenară (Apocalipsa 20.10). În acest fel, din ce în ce mai mult se face ordine și în domeniul în care lucrează îngerii, iar în aceste principate autoritatea în aceste „funcții” va fi din nou exercitată într-o manieră centrată pe Dumnezeu. De

¹³⁰ Vezi Efeseni 6.12, unde citim despre »puterile spirituale ale răutății în cele cerești«.

¹³¹ »Și pe îngerii care nu și-au păstrat starea inițială, ci și-au părăsit locuința, îi ține în lanțuri eterne, sub întuneric, pentru judecata zilei celei mari« (Iuda 6).

exemplu, satan nu va mai putea exercita puterea asupra pământului în timpul Împărăției milenare. Această autoritate va fi exercitată de Fiul Omului, Domnul Isus. Autoritatea asupra cetăților nu va mai fi în mâinile îngerilor răi, așa cum este astăzi, ci credincioșii cerești și din timpul creștinătății vor exercita acolo o autoritate bună, plăcută lui Dumnezeu (Luca 19.17).

Și pe pământ, judecata va fi condiția prealabilă pentru împăcare. Înainte și la începutul Împărăției milenare, toți oamenii care se revoltă public vor fi judecați. În timpul Împărăției, blestemul va fi îndepărtat din creație. Pe pământ va domni atunci o stare pe cât posibilă de în ordine, astfel încât Dumnezeu va avea din nou plăcere de creație. Este adevărat că unii oameni se vor supune prin lingușire (Psalmul 66.3); totuși, este posibil ca aceștia să se fi născut doar în timpul Împărăției și, în orice caz, să nu se fi născut din nou. Și aceștia vor fi apoi judecați în ultima mare răzvrățire după cei 1000 de ani; ei își vor găsi judecata finală la marele tron alb împreună cu toți ceilalți necredincioși morți după ultima înviere; după aceea vor fi aruncați cu toții în iazul de foc. Și moartea va fi aruncată în acest iaz. Atunci când Fiul va preda apoi Împărăția Tatălui în noua creație, totul va fi pus în ordine. Totul va fi pentru plăcerea desăvârșită a lui Dumnezeu.

De ce împăcarea are loc numai după ce universul a fost curățat de rău prin judecată (prin închiderea celor răi în afara universului și aruncarea lor în iazul de foc)? Judecata a fost necesară și pentru împăcarea credincioșilor și pentru ca omul vechi vrăjmaș să fie *pus deoparte*. Dacă Hristos a murit, atunci a fost necesar ca „noi să *fi murim* împreună cu El” (Romani 6.8). Noi am fost „făcuți una cu El în asemănarea *morții Lui*” (Romani 6.5) și „omul nostru cel vechi a fost *răstignit împreună cu El*” (Romani 6.6). Și, de asemenea, la împăcarea credincioșilor dintre iudei cu cei dintre neamuri (a se vedea Efeseni 2), ceva a trebuit să dispară - iudeii cu numeroasele lor privilegii, precum și națiunile, care erau atât de îndepărtate de Dumnezeu - pentru ca un om complet nou să poată fi creat (Efeseni 2.15).

Nu există împăcare fără judecarea prealabilă a răului. David a încercat aceasta o dată și a trebuit să experimenteze consecințele teribile ale unei astfel de „împăcări”.¹³²

Coloseni 1.21-23: „v-a împăcat acum”

Coloseni 1.21-23: Și pe voi, care odinioară erați străini și vrăjmași în gândire, prin lucrări rele, *acum dar v-a împăcat* în trupul cărnii Lui, prin moarte, ca să vă prezinte sfinți și fără pată și de neînvinuit înaintea Lui, dacă, în adevăr, rămâneți în credință, întemeiați și tari și fără să vă lăsați abătuți de la speranța Evangheliei pe care ați auzit-o, care a fost predicată oricărei fapturi de sub cer, al cărei slujitor am devenit eu, Pavel.

¹³² Vezi în privința aceasta »Împăcarea lui Absalom«, în această carte.

În aceste versete citim: „*acum dar v-a împăcat*”. „Voi” – credincioșii din Colose (și, prin urmare, toți ceilalți creștini credincioși) sunteți *deja acum* împăcați („*acum dar*”); creația, dimpotrivă, încă *așteaptă* împăcarea (compară cu Romani 8.20-22¹³³). Înstrăinarea a fost anulată, deoarece Dumnezeu ne-a împăcat, pentru a ne prezenta „sfinți și fără pată și de neînvinuit înaintea Lui”. Însă, versetul următor adaugă: „dacă, în adevăr, rămâneți în credință, întemeiați și tari și fără să vă lăsați abătuți de la speranța Evangheliei”. Prin urmare, este evident că sunt excluși de la împăcare acei oameni care nu sunt „întemeiați”, nu rămân „tari” în credință și nu se lasă „abătuți”. Versetele din Coloseni 1.20-22 trebuie scoase din context dacă se vor fi folosite pentru a justifica împăcarea generală.

Unii dintre copiii dragi ai lui Dumnezeu au teamă de cuvântul „dacă” din versetul 23 și întrebă: Este posibil ca împăcarea noastră să nu fie până la urmă complet sigură? La urma urmei, o avem deja. O putem pierde din nou? Înseamnă oare limitarea „dacă”, că Dumnezeu Își va retrage împăcarea de îndată ce noi nu „rămânem tari” în credința noastră, ci ne clătinăm? Că El ne va respinge înapoi și vom fi din nou „înstrăinați”? Sau că noi înșine ne îndepărtăm de El înapoi în vrăjmășie și înstrăinare și cădem astfel din împăcare?

Am văzut în prima secțiune a cărții despre împăcare: când venim la Dumnezeu, adică ne convertim, nu suntem readuși la starea (de nevinovăție) în care se aflau Adam și Eva înainte de căderea în păcat, ci devenim sfinți. Iar această natură sfântă nu mai poate păcătui și nu se mai poate îndepărta de Dumnezeu. Pavel scrie aici, în versetul 23, condiția „dacă”, deoarece probabil printre credincioșii din Colose erau simpli mărturisitori care, deși se adunau în mod regulat cu adevărații credincioși, nu aveau o legătură reală de viață cu Hristos. La un moment dat, ei își vor dezvălui adevărata lor stare, prin aceea că „se vor lăsa abătuți de la speranța Evangheliei” de către învățătorii răi. Aceasta ar arăta că ei nu fuseseră niciodată împăcați, ci doar păreau să fie aproape de Dumnezeu; în realitate, inimile lor fuseseră întotdeauna complet înstrăinate.

Să revenim încă o dată la Coloseni 1.20: nu numai în acest verset este vorba despre „toate/toți” (*ta panta*), dar și în Evrei 2.9: „El a gustat ... moartea pentru *tot*”. În contrast cu aceasta, citim în versetul 10 că El „a adus *mulți* fii la glorie”. Și aici, nu se spune: „toți oamenii”!¹³⁴ Lucrarea (de împăcare) nu este încă finalizată, deși baza pentru

¹³³ »Deoarece creația a fost supusă deșertăciunii ..., în speranța că și creația însăși va fi eliberată de robia stricăciunii, pentru a se bucura de libertatea gloriei copiilor lui Dumnezeu. Pentru că știm că toată creația *suspînă* împreună și *este* împreună în dureri de naștere până acum« (Romani 8.20-22).

¹³⁴ Traducerea Elberfelder (Edition Hückeswagen) face o adnotare la Evrei 2.9, indicând o alternativă traducere: în loc de »pentru *tot*« se poate traduce și »pentru *fiecare*« (vezi și versiunea GBV 2001. În română). Dar chiar și cu această traducere nu poate fi justificată împăcarea *tuturor* oamenilor,

aceasta a fost deja pusă prin moartea Domnului Isus pe cruce. Dumnezeu ar putea deja acum să ducă toate lucrurile de pe pământ și din cer la odihnă și armonie, dar El încă așteaptă, „nevrând ca vreunii să piară, ci ca toți să vină la pocăință” (2 Petru 3.9). Schumacher afirmă contrariul, *toate* ființele ar fi și vor fi împăcate:

La fel de multe ființe câte au fost create prin Hristos, la fel de multe ființe au fost împăcate (pe Golgota) și vor fi împăcate (ca urmare a încheierii păcii acolo)!¹³⁵

A trecut el cu vederea faptul că împăcarea este limitată în Coloseni 1.22? „Dar acum *v-a* împăcat [pe voi!]”. Dacă *toți* ar fi fost împăcați la Golgota, de ce limitează Pavel împăcarea aici, în versetul 22, adresându-se credincioșilor¹³⁶ cu termenul „voi”? Schumacher trebuie inevitabil să ne dea o explicație.

1 Timotei 2.1,2: „mulțumiri pentru toți oamenii”

1 Timotei 2.1,2: Îndemn deci, întâi de toate, să se facă cereri, rugăciuni, mijlociri, mulțumiri *pentru toți oamenii* – pentru împărați și pentru toți cei care sunt în poziții înalte, ca să ducem o viață pașnică și liniștită, în toată evlavie și demnitate.

Schumacher vrea să vadă și în aceste versete o dovadă pentru mântuirea tuturor oamenilor:

Este remarcabil faptul că credincioșii sunt chemați aici de Pavel nu numai să se roage, ci și să *mulțumească* deja *pentru toți oamenii*. Aceasta are sens doar cu condiția preliminară, că rugăciunea noastră pentru toți oamenii - adică, conform contextului, pentru *mântuirea* tuturor oamenilor - va fi și ea ascultată într-o zi.¹³⁷

Schumacher face aici două greșeli. Primul motiv pe care Pavel îl dă aici pentru care ar trebui să ne rugăm nu este mântuirea acestor oameni, așa cum crede Schumacher - chiar dacă citim două versete mai târziu că Dumnezeu vrea ca „toți oamenii să fie mântuiți” (1 Timotei 2.4). Nu, primul scop al rugăciunilor noastre ar trebui să fie ca „să ducem o viață pașnică și liniștită”. Dacă „rugăciunea noastră pentru toți oamenii”, adică „pentru *mântuirea* tuturor oamenilor”, „va fi în orice caz ascultată într-o zi”, după cum spune Schumacher, atunci se pune întrebarea de ce unii credincioși - în ciuda rugăciunilor lor - nu pot duce o „viață pașnică și liniștită”.

deoarece în textul original în greacă este prepoziția *hyper* («cu privire la»). *Hyper* exprimă faptul că Domnul Isus a făcut lucrarea Sa cu privire la *toți* oamenii (compară cu 1 Timotei 2.6: »S-a dat pe Sine Însuși preț de răscumpărare pentru toți«). *Oferta* este pentru toți. Vezi în privința aceasta și explicația la capitolul din această carte »1 Timotei 2.6: >Preț de răscumpărare pentru toți<.

¹³⁵ Schumacher, *Gott wird sein alles in allen*, pag. 66.

¹³⁶ »Pavel, ... către sfinții și frații credincioși în Hristos care sunt în Colose: Har vouă« (Coloseni 1.2).

¹³⁷ Schumacher, *Gott wird sein alles in allen*, pag. 42 (sublinierea în original).

A doua greșală este că nu ni se cere să ne rugăm, să implorăm și să mulțumim pentru fiecare în parte din cele 7,7 miliarde de oameni care trăiesc pe pământ. Mai degrabă, nu ar trebui să excludem pe nimeni în rugăciunile noastre. Nici măcar oamenii din guvern nu ar trebui excluși, chiar dacă sunt la fel de răi ca în vremea împăratului Nero. Pavel enumeră diferite tipuri de rugăciune. În funcție de situația în care ne aflăm, ne vom ruga, vom implora, vom face cereri pentru alți oameni sau vom mulțumi pentru anumite lucruri. Desigur, întotdeauna avem motive să mulțumim pentru faptul că Dumnezeu încă Se apleacă în har spre toți oamenii din ziua de azi, pentru a-i salva.

1 Timotei 2.3,4: „ca toți oamenii să fie mântuiți”

1 Timotei 2.3,4: Pentru că lucrul acesta este bun și primit înaintea lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, care dorește *ca toți oamenii să fie mântuiți* și să vină la cunoștința adevărului.

Acest pasaj biblic este adesea citat de către adepții împăcării generale împreună cu 2 Petru 3.9: „Domnul nu întârzie în ce privește promisiunea, cum socotesc unii că este o întârziere, ci este îndelung-răbdător față de voi, nevrând ca vreunii să piară, *ci toți să vină la pocăință.*” Schumacher se entuziasmează foarte tare și îl pune pe fratele Heil [mântuire], adeptul împăcării generale, să spună:

H.: Mi se pare revoltător modul în care oamenii, care se numesc credincioși, tratează aici Cuvântul lui Dumnezeu! În ceea ce privește intenția de dragoste a lui Dumnezeu „ca toți oamenii să fie mântuiți”, ei declară cu nerușinare și aroganță: „dar aceasta nu se întâmplă, pentru că nu toți oamenii vor”. Chiar considerați, frate Richter [judecător], că acesta este un mod de interpretare demn de Scriptură și care Îl onorează pe Domnul nostru?¹³⁸

Nu este deloc „nerușinare” să distingem între voința suverană a lui Dumnezeu și voința doritoare a Lui. Voința *doritoare* a lui Dumnezeu, pe care o întâlnim în aceste versete, ne spune: Dumnezeu dorește ca toți oamenii să fie mântuiți și a luat măsuri în acest sens, astfel încât *toți oamenii* să poată fi într-adevăr mântuiți.

Se spune uneori că a vorbi despre o voință doritoare a lui Dumnezeu este un fel de pretext, deoarece voința lui Dumnezeu cu privire la mântuirea tuturor oamenilor nu se împlinește. Nu, Scriptura face o distincție foarte clară între voința (doritoare) a lui Dumnezeu, care ia în serios voința sau lipsa de voință a omului și, prin urmare, nu-și atinge întotdeauna scopul, și voința suverană a lui Dumnezeu, pe care El o

¹³⁸ Ibidem, pag. 53.

îndeplinește cu siguranță. Găsim exemple ale voinței suverane a lui Dumnezeu în Galateni 1.4¹³⁹, în Efeseni 1.5,9,11¹⁴⁰ și, de asemenea, în Romani 9.16,18¹⁴¹.

Găsim voința doritoare a lui Dumnezeu, de exemplu, în Matei 23.37: „Ierusalime, Ierusalime, cetate care omoară pe profeți și ucide cu pietre pe cei trimiși la ea! De câte ori am vrut să adun pe copiii tăi cum își adună o găină puii sub aripi, și *n-ați vrut!*” Așa cum Hristos a vrut să adune Ierusalimul, tot așa Dumnezeu vrea ca toți oamenii să fie mântuiți, dar lipsa de voință a omului se opune voinței „doritoare” a lui Dumnezeu.¹⁴² Să ne amintim, de asemenea, că Domnul Isus spune în Ioan 7.17: „Dacă vrea cineva să facă voia Lui [a Tatălui] ...”, sau să ne gândim la Apocalipsa 22.17: „Cine însetează să vină; și cine vrea să ia apa vieții fără plată”. Schumacher susține că voința lui Dumnezeu se împlinește totuși:

H.: Ați citat Matei 23.37, unde Isus spune la sfârșit: „Și nu ați vrut”. Dar discursul Său nu se încheie aici! Să citim și versetele 38 și 39, unde Domnul continuă: „Iată, vi se lasă casa pustie. Pentru că vă spun: Nicidecum nu Mă veți mai vedea de acum, până când veți zice: «Binecuvântat fie Cel care vine în Numele Domnului!»”¹⁴³

Dar care este voința lui Hristos aici în Matei 23.37? Că copiii vor fi adunați în viitorul îndepărtat? Sau a vrut El să-i adune când El era pe pământ? A fost împlinită sau nu această voință? Schumacher argumentează mai departe:

Astfel, în versetul 39 [Matei 23.39¹⁴⁴] Domnul promite lucrul copleșitor de mare și minunat, că aceiași israeliți, care L-au respins atunci, Îl vor întâmpina într-o zi cu cuvinte din Psalmul 118 ca pe Mesia trimis de Dumnezeu. - Pasajele din Matei

¹³⁹ »Domnul nostru Isus Hristos, care S-a dat pe Sine Însuși pentru păcatele noastre, ca să ne scoată din veacul rău de acum, după voia lui Dumnezeu și a Tatălui nostru« (Galateni 1.4).

¹⁴⁰ »El [Dumnezeu] ne-a rânduit dinainte pentru înfiere, pentru Sine, prin Isus Hristos, după buna plăcere a voii Sale ... făcându-ne cunoscut taina voii Sale, după buna Sa plăcere pe care Și-a propus-o în Sine Însuși, ... în care am și primit o moștenire, fiind rânduiți dinainte, după planul Celui care lucrează toate după sfatul voii Sale« (Efeseni 1.5,9,11).

¹⁴¹ »Așadar, nu este de la cine vrea, nici de la cine aleargă, ci de la Dumnezeu, care Se îndură. ... Astfel deci, El Se îndură de cine vrea și împietrește pe cine vrea« (Romani 9.16,18).

¹⁴² S-ar putea vorbi chiar despre o voință care permite a lui Dumnezeu. Să ne gândim de exemplu la 1 Samuel 8, când Israel și-a dorit un împărat și Dumnezeu le-a dat într-adevăr un împărat. Dar un împărat pentru Israel nu era voia suverană sau dorită a lui Dumnezeu: »Ți-am dat un împărat în mânia Mea și l-am luat în furia Mea« (Osea 13.11).

¹⁴³ Schumacher, Gott wird sein alles in allen, pag. 44.

¹⁴⁴ »Nicidecum nu Mă veți mai vedea de acum, până când veți zice: «Binecuvântat fie Cel care vine în Numele Domnului!» (Matei 23.39).

24.30 și Apocalipsa 1.7 mărturisesc, de asemenea, același lucru, atunci când vorbesc despre marea plângere a tuturor semințiilor lui Israel la întoarcerea lui Isus („toate semințiile țării se vor plânge”) - este marea pocăință a lui Israel, despre care profetul Zaharia vorbise deja (Zaharia 12.10-14). În Zaharia 12.10 chiar se adaugă cu privire la această pocăință: „Și vor privi spre Mine, Acela pe care L-au străpuns”; Apocalipsa 1.7 spune același lucru cu cuvintele: „Orice ochi Îl va vedea, chiar și cei care L-au străpuns”. Așadar, și generațiile trecute ale poporului vor lua parte la această mare pocăință națională a Israelului, inclusiv - dar desigur nu numai - generația care L-a pus pe Isus pe cruce. Ei vor fi înviați, așa cum s-a promis în Ezechiel 37. (Acest capitol nu are doar o semnificație simbolică în ceea ce privește fondarea statului Israel și renașterea așteptată în vremea noastră, ci poate, ba chiar trebuie, să fie înțeles și literal, ca o promisiune puternică a învierii morților din Israel). Ca înviați, ei vor primi apoi Duhul lui Dumnezeu și îl vor accepta cu pocăință pe Isus, Mesia.¹⁴⁵

Prin urmare, Schumacher gândește că „generația care L-a pus pe Isus pe cruce” va lua parte, de asemenea, la „această mare pocăință națională a Israelului” atunci când aceasta va învia, așa cum ar fi descris în Ezechiel 37. Dar dacă el ar fi fost atent la Zaharia 12.12-14¹⁴⁶, și-ar fi dat seama că „marea pocăință națională a lui Israel” nu se referă nicidecum la generația iudaică care a trăit acum 2 000 de ani, când Mesia a fost crucificat, ci și la casa lui Simeon, printre altele. Această seminție nu era prezentă la răstignire¹⁴⁷, dar acum se unește cu Iuda și împreună jelesc și plâng pentru ceea ce au făcut împotriva lui Mesia. Mesia nu a fost străpuns de o suliță în adevăratul sens al cuvântului de către iudei, ci de un singur roman.

Prin urmare, este foarte clar că aici este vorba despre poporul Israel ca atare și nu despre indivizi, despre „generațiile trecute [moarte] ale poporului”, așa cum scrie Schumacher.

În ceea ce privește oasele din Ezechiel 37; dacă Schumacher ar fi fost atent la versetul 11, și-ar fi dat seama că nu poate fi vorba despre partea moartă a Israelului, deoarece se spune explicit: „Fiul omului, oasele acestea sunt *toată* casa lui Israel”. Oare cei care se află acum în locul de chin (Luca 16.19-31) ar spune: „Ni s-au uscat oasele și s-a dus speranța noastră, suntem nimiciți!” (Ezechiel 37.11)? Din exemplul bogatului din

¹⁴⁵ Schumacher, *Gott wird sein alles in allen*, pag. 44-45.

¹⁴⁶ »Și țara va boci, fiecare familie în parte; familia casei lui David deoparte și soțiile lor deoparte; familia casei lui Natan deoparte, și soțiile lor deoparte; familia casei lui Levi deoparte, și soțiile lor deoparte; familia șimeților deoparte, și soțiile lor deoparte; și toate celelalte familii, fiecare familie deoparte și soțiile lor deoparte« (Zaharia 12.12-14).

¹⁴⁷ După captivitatea babilonioană numai Iuda s-a întors în țară. În Zaharia 12 nu este vorba de fiecare persoană din semințiile care ar fi putut fi prezente în Ierusalim în timpul răstignirii, ci de seminția sau de „casă” ca întreg.

Hades (Luca 16.19-31), vedem că ei au alte probleme, decât să se gândească la oasele uscate și la speranța pierdută a lui Israel. Când profeții vorbesc despre înviere, ei nu se referă la o înviere individuală, ci la învierea națională.

Să ne întoarcem încă o dată la dorința lui Dumnezeu, ca *toți oamenii să fie mântuiți* (1 Timotei 2.4). Doar două versete mai departe citim: „Hristos Isus S-a dat pe Sine Însuși *preț de răscumpărare pentru toți*”. Dumnezeu dorește să salveze pe *toți oamenii* și a luat măsuri pentru ca *toți oamenii* să poată fi salvați efectiv (Hristos este ispășirea „pentru întreaga lume”; 1 Ioan 2.2; compară cu capitolul „Ispășirea în Noul Testament”, din cartea aceasta). Însă nu toți se folosesc de acest preț de răscumpărare. Ne vom ocupa de acest aspect în punctul următor.

1 Timotei 2.6: „preț de răscumpărare pentru toți”

1 Timotei 2.6: Hristos Isus, care S-a dat pe Sine Însuși *preț de răscumpărare pentru toți*, mărturia fiind dată la timpul ei, ...

Marcu 10.45 și Matei 20.28 conțin un verset similar: „Pentru că și Fiul Omului n-a venit ca să I se slujească, ci ca El să slujească și să-Și dea viața ca răscumpărare pentru mulți.”¹⁴⁸ Care este diferența dintre cele două versete? Pe de o parte, prețul de răscumpărare este „pentru *toți*» (1 Timotei 2.6), pe de altă parte, prețul de răscumpărare este »pentru *mulți*” (Marcu 10.45; Matei 20.28).

Această contradicție doar aparentă - deoarece Scriptura nu se contrazice - este rezolvată dacă observăm că textul grecesc de bază folosește cuvinte diferite pentru prepoziția „pentru” în aceste pasaje. În Marcu 10.45 și Matei 20.28 („pentru *mulți*”), în greacă este folosit cuvântul *anti*. Înseamnă ceva de genul „în loc de” și se referă astfel la o substituție: Hristos S-a dat pe Sine ca răscumpărare *în locul* altora ca preț de răscumpărare. În 1 Timotei 2.6, pe de altă parte, în greacă este cuvântul *hyper*¹⁴⁹. Înseamnă ceva de genul „întinzându-se spre” sau „cu privire la” și se referă la eficacitatea sau domeniul de aplicare al acestui preț de răscumpărare: Dumnezeu a purtat de grijă pentru *toți* oamenii și, prin urmare, oferta este valabilă pentru *toți* oameni - *fiecare* poate veni. De aceea în locul acesta cuvântul „pentru (*hyper*)” este urmat de cuvântul »*toți*”. Schumacher argumentează împotriva acestui fapt după cum urmează:

H.: Prejudecata pare să fie în joc aici. Cuvântul grecesc „*anti*”, care atestă aici substituția, se găsește în *ambele* pasaje. Dacă Marcu 10.45 spune că Isus ar fi „*lytron anti polloon*”, „prețul de răscumpărare în locul multora”, 1 Timotei 2.6

¹⁴⁸ În »Partea a 3-a: Alte moduri de a privi împăcarea« sunt citate unele pasaje biblice, care spun că Domnul Isus a purtat păcatele *multora* sau că prețul de răscumpărare a fost plătit pentru *mulți*.

¹⁴⁹ Vezi capitolul «Ispășire limitată», din această carte.

spune că El S-a dat pe Sine ca „antilytron hyper pantoon” ca în loc de preț de răscumpărare pentru toți!¹⁵⁰

Schumacher vrea astfel să dovedească faptul că substituția are loc „pentru toți”. Dar el trece cu vederea faptul că cuvântul *anti* are o funcție complet diferită în aceste două versete:

1. În Marcu 10.45, *anti* este folosit ca prepoziție; el caracterizează oamenii pentru care Hristos Și-a dat viața ca preț de răscumpărare, și anume „pentru [*anti* = «în locul»] mulți”, adică suplinind numai pentru „mulți”, și anume pentru cei care cred în El, nu pentru toți.
2. În Timotei 2.6, dimpotrivă, se folosește *anti* ca prefix pentru „preț de răscumpărare” (*lutron*): *Antilutron* este o formă accentuată a cuvântului *lutron*. În germană, ar putea fi tradus ca „preț de răscumpărare prin procură”. Se accentuează încă o dată că acești bani erau destinați tocmai plății pentru cineva aflat în captivitate, astfel încât acesta să poată fi eliberat. Însă, acest preț de răscumpărare (*antilutron*) este „pentru [*hiper* = cu privire la] toți”, nu doar pentru mulți. Nu se spune nimic mai mult în acest verset. Oricine poate accepta oferta, dar asta nu înseamnă că toți o vor face.

Oricine argumentează ca Schumacher, nu face decât să dovedească lipsa sa de cunoaștere a sintaxei grecești (teoria propozițiilor) și a semanticii (teoria semnificației semnelor lingvistice), dar, probabil, mai degrabă propria sa prejudecată.

1 Timotei 4.10: „Păstrător al tuturor oamenilor”

1 Timotei 4.10: pentru aceasta ne ostenim și suntem defăimați, pentru că ne-am pus speranța într-un Dumnezeu viu, care este *Mântuitor* [sau: *Păstrător*, *Susținător*] al tuturor oamenilor, mai ales al credincioșilor.

Schumacher scrie în privința aceasta:

Aș putea, de asemenea, să subliniez că Isus, Domnul nostru, poartă Numele de „*Mântuitorul lumii*” în Ioan 4.42 și 1 Ioan 4.14, la fel cum Dumnezeu este numit „*Mântuitor al tuturor oamenilor*” în 1 Timotei 4.10, fără niciun dacă sau dar. Aceste denumiri ar fi pur și simplu exagerate dacă, în cele din urmă, numărul celor nemântuiți (al celor chinuiți fără sfârșit sau nimiciți) ar fi mult mai mare decât numărul celor mântuiți.¹⁵¹

De fapt, cuvântul grecesc *soter* din versetul 10 ar putea fi tradus și prin „salvator” în loc de „păstrător”, așa cum face Schumacher. Cu toate acestea, el interpretează greșit

¹⁵⁰ Schumacher, *Gott wird sein allen in allen*, pag. 40 (sublinierea în original).

¹⁵¹ Ibidem, pag. 51 (sublinierea în original).

termenul *salvator* aici, la fel ca mulți alți creștini, care de fapt nu cred în împăcarea generală: ei înțeleg în mod necesar că *mântuirea* înseamnă mântuirea sufletului. Dar în majoritatea cazurilor din Noul Testament, mântuirea lui Dumnezeu nu este legată de mântuirea sufletului. Acesta este cazul și aici: este vorba despre necazurile și suferințele credincioșilor în prezent. Pentru aceste greutăți ei nu au nevoie de mântuirea (eternă) a sufletelor lor, ci în aceste necazuri ei speră în mâna păstrătoare și susținătoare a lui Dumnezeu. Cu toate acestea, Dumnezeu face să răsară soarele Său și peste cei răi și trimite ploaie și peste cei nedrepti (Matei 5.45); în această privință, El este un susținător/păstrător al tuturor oamenilor.

1 Timotei 6.16: „care singur are nemurirea”

1 Timotei 6.13-16: Îți poruncesc înaintea lui Dumnezeu, Cel care le păstrează pe toate în viață, și a lui Hristos Isus, care a mărturisit înaintea lui Ponțiu Pilat buna mărturisire, să păzești porunca fără pată, fără vină, până la arătarea Domnului nostru Isus Hristos; pe care, la timpul ei, o va arăta fericitul și singurul Stăpânitor, Împăratul împăraților și Domnul domnilor, *El care singur are nemurirea*, locuind într-o lumină de care nu te poți apropia, pe care nici un om nu L-a văzut, nici nu-L poate vedea; Lui fie onoare și putere eternă! Amin.

Pentru susținătorii doctrinei nimicirii totale, acest pasaj biblic (în special versetul 16) este un argument în favoarea părerii lor că sufletul omului nu este nemuritor. Cu toate acestea, contextul nu se referă la sufletul sau spiritul omului, ci la diferența dintre Dumnezeu și om ca persoană întreagă: omul este muritor, Dumnezeu este nemuritor. Numai Dumnezeu are nemurire în acest sens absolut.

De asemenea, versetul 16 nu spune nimic despre faptul că toți oamenii vor suferi moartea naturală: la Răpire, credincioșii care sunt atunci în viață vor fi îmbrăcați cu nemurirea în trupurile lor muritoare (compară cu 1 Corinteni 15.51-53¹⁵²). Domnul Isus nu ar fi trebuit să moară niciodată, pentru că El nu avea carnea păcătoasă. Biblia este și în privința aceasta foarte consecventă: omul a fost creat desăvârșit și, dacă și-ar fi păstrat această desăvârșire, fiind ascultător de Dumnezeu și nepăcătând, ar fi putut trăi etern pe pământ.

Subiectul versetului 16 nu este ființele create, ci Dumnezeul necreat. S-ar mai putea argumenta că nici îngerii nu sunt muritori. Îngerii, ca ființe create, nu sunt muritori ca noi, oamenii, și totuși ei nu există independent de Dumnezeu. În orice caz, ei înșiși nu sunt capabili să-și păstreze viața. Mortalitatea și nemurirea nu au nimic de-a face cu viața eternă; credinciosul de astăzi are viața eternă, dar nu este nemuritor. Distrugerea trupului lasă sufletul neatins.

¹⁵² »Iată, vă spun o taină: nu toți vom adormi, dar toți vom fi schimbați, ... și morții vor învia nesupuși putrezirii și noi vom fi schimbați. Pentru că putrezirea aceasta trebuie să se îmbrace în neputrezire și ceea ce este muritor să se îmbrace în nemurire« (1 Corinteni 15.51-53).

1 Petru 3.18-21: „prin care ... a predicat duhurilor”

1 Petru 3.18-21: ... pentru că și Hristos a suferit o singură dată pentru păcate, Cel drept pentru cei nedreți, ca să ne aducă la Dumnezeu, fiind omorât în carne, dar făcut viu în duh, *prin care*, de asemenea, mergând, *a predicat duhurilor* care sunt în închisoare, odinioară neascultătoare, când îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu aștepta în zilele lui Noe, pe când se pregătea corabia, în care putini, adică opt suflete, au fost salvați prin apă; această imagine, botezul, vă salvează și acum, nu o lepădare a necurăției cărnii, ci cererea către Dumnezeu a unei conștiințe bune, prin învierea lui Isus Hristos.

Acest pasaj este înțeles de mulți adepți ai împăcării generale în felul următor: Hristos, după moartea Sa, a predicat Evanghelia și oamenilor din Hades, „din închisoare”; de aceea, ei ar putea ieși purificați din Hades, respectiv din iad. În acest fel, toți oamenii ar putea fi salvați în cele din urmă.

Oare acest pasaj chiar spune asta? Timpul dinaintea potopului, care este menționat aici, este descris ca un timp „în care îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu aștepta”. Era timpul în care Noe, „propovăduitorul dreptății” (2 Petru 2.5), a avertizat oamenii cu privire la o mare catastrofă și i-a chemat la convertire. Dar acest timp al îndelungii-răbdării a lui Dumnezeu avea să se încheie, pentru că Dumnezeu spusese: „Duhul Meu nu Se va lupta întotdeauna cu omul, pentru că, în adevăr, el este carne” (Geneza 6.3). Prin faptul că Noe predica - și ce predică puternică a fost construirea corabiei! -, el „a condamnat lumea” (Evrei 11.7). Noe a fost condus de Duhul lui Dumnezeu și, predicând oamenilor timp de 120 de ani în timpul construirii corabiei, era ca și cum Hristos Însuși le-ar fi transmis mesajul. Poate că această idee ni se pare ciudată. Dar Petru spune ceva similar în prima sa epistolă. Acolo citim că Duhul lui Hristos era în profeții Vechiului Testament și „mărturisea dinainte”: „Profeții ... cercetând spre care sau ce fel de timp arăta Duhul lui Hristos, care era în ei, mărturisind dinainte patimile care erau pentru Hristos și gloriile de după acestea” (1 Petru 1.11). În același mod, Duhul lui Hristos a mărturisit și prin Noe.

Pavel le scrie credincioșilor din Efes ceva asemănător: „Hristos a venit și a vestit pace vouă, celor de departe și pace celor de aproape” (Efeseni 2.17). Domnul Isus nu a venit personal la efeseni și la celelalte neamuri („cei care sunt departe”) pentru a vesti pacea, așa cum nu a venit la iudei („cei care sunt aproape”). Contextul (de asemenea, pasajul paralel din Coloseni 1.20¹⁵³) arată că era vorba despre pacea pe care Domnul Isus a realizat-o prin lucrarea Sa pe cruce (Efeseni 2.14-17). Această veste a păcii a avut loc *după* înălțarea la cer a Domnului: Hristos a venit la ei, ca să spunem așa, prin predicarea făcută de apostoli. Și în acest fel El vine și astăzi la toți cei care ascultă Evanghelia. Faptul că Hristos vine la oameni (nu în carne, ci în Duh) și predică într-un moment în care El nu este prezent pe pământ, nu era o idee nouă în prima Epistolă a lui Petru!

¹⁵³ »El a făcut pace prin sângele crucii Lui« (Coloseni 1.20).

Cui a dus Noe mesajul? Celor care sunt acum „în închisoare [în Hades] ca duhuri”. Așadar, Hristos nu a coborât personal în Hades, în închisoare, după moartea Sa, pentru a le predica acestor oameni de acolo, ci El le-a predicat deja în timpul vieții lor, și anume prin Noe, „predicatorul dreptății”. Duhul lui Hristos a fost cel care l-a folosit pe Noe pentru a face aceasta. Hristos a fost făcut viu „în duh” (1 Petru 3.18), adică „prin Duhul”, și prin acest Duh Hristos le-a predicat oamenilor care sunt „în închisoare” astăzi. Ei au trebuit deja să îndure judecata temporală, pământească a potopului, dar acum sunt ținuți „în închisoare” pentru judecata finală. Noe era un mesager al lui Dumnezeu și în Numele lui Hristos i-a îndemnat pe oameni să se pocăiască, la fel cum și noi astăzi ar trebui să fim „ambasadori pentru Hristos” și să-i îndemnăm pe oameni: „Împăcați-vă cu Dumnezeu!” (2 Corinteni 5.20). Faptul că Hristos a vizitat „în închisoare” pe oamenii („duhurile”) care au trăit înainte de potop și le-a predicat nu are niciun sens; mai degrabă, este o interpretare arbitrară. Căci de ce să le predice El acolo doar oamenilor care au pierit în timpul potopului și nu și oamenilor care au trăit după potop și care erau la fel de păcătoși ca aceia?

De ce menționează apostolul Petru în epistola sa tocmai exemplul lui Noe și al potopului? Și aici este important să ținem cont de contextul textului. Petru le-a scris deja credincioșilor despre Hristos în primul capitol: „pe care, fără să-L fi văzut, Îl iubiți; și, crezând în El, deși acum nu-L vedeți, vă bucurați mult, cu bucurie de nespus și glorioasă” (1 Petru 1.8). Credincioșii iudei doreau să creadă într-un Mesia vizibil. Dar ei au trebuit să învețe să nu-L mai cunoască pe Hristos „potrivit cărnii” (2 Corinteni 5.16). Este posibil ca unii dintre iudeii care au citit scrisoarea lui Petru să-L fi cunoscut încă pe Domnul Isus „potrivit cărnii”, adică personal. Și acum apostolul Petru le scria credincioșilor, că nu trebuie să fie neliniștiți, dacă nu au ajuns să-L cunoască personal pe Hristos, deoarece a existat deja o vreme când oamenii de asemenea nu L-au cunoscut pe Hristos personal - și anume pe vremea lui Noe.

Poate că credincioșii iudei gândeau că nu-L puteau vesti pe Hristos, pentru că nu-L puteau vedea (vezi 1 Petru 1.8). Nici Noe nu-L văzuse pe Hristos și pe Dumnezeu și, totuși, a mărturisit și a vestit, devenind astfel un „propovăduitor al dreptății”. Dumnezeu era prezent prin Duhul Sfânt, ba chiar prin Însuși Fiul lui Dumnezeu. Petru le spune acum iudeilor, că situația lor este exact la fel ca situația lui Noe din acea vreme. Prin urmare, situația lor nu este atât de nouă.

Astfel, vedem că acest verset nu poate însemna că Hristos ar fi mers în Hades și ar fi predicat Evanghelia acolo. Nu există niciun sprijin în Scriptură pentru această idee. Domnul i-a spus tâlharului de pe cruce: „Astăzi vei fi cu Mine în paradis” (Luca 23.43). Deci, după moartea Sa, Hristos nu a mers „în închisoare”, în Hades, ci în paradis, unde sufletele celor care au murit în credință rămân până la înviere.

1 Petru 4.6: „S-a vestit Evanghelia și celor morți”

1 Petru 4.6: Fiindcă pentru aceasta s-a vestit *Evanghelia și celor morți*, ca să fie judecați potrivit oamenilor, după carne, dar să trăiască potrivit lui Dumnezeu, după duh.

Adeptii împăcării generale concluzionează și din 1 Petru 4.6 că Evanghelia ar putea fi încă auzită și în împărăția morților. Așa spune Schumacher:

H.: Dar pentru că ați cerut o afirmație concretă, din care să reiasă că Dumnezeu este încă capabil să salveze chiar și dincolo de moarte, vă voi menționa astăzi 1 Petru 4.6, unde este scris: „Căci în acest scop vestea cea bună (literal în textul grecesc: *evanghelia*) a fost vestită și morților, pentru ca ei să fie judecați după om, conform cărnii, dar să trăiască după Dumnezeu, conform Duhului”. Conform cu 1 Petru 3.18-20, această „predicare a Evangheliei în împărăția morților” a avut loc atunci când Isus a fost înviat din morți și a devenit viu, adică în cele 40 de zile dintre înviere și înălțare. Prin urmare, chiar și atunci, marea prăpastie de netrecut din Luca 16.26 nu a mai existat - sau cel puțin nu a mai existat *pentru Isus*, pentru Cel în mâinile căruia „cheile morții și ale Hadesului” au fost ținute începând de la învierea Sa.¹⁵⁴

Dar aceasta este o interpretare înșelătoare a acestui pasaj. Să luăm în considerare contextul:

1 Petru 4.3-6: Pentru că ne este de ajuns că am împlinit, în timpul trecut, voia națiunilor, umblând în destrăbălări, în poftă, în beții, în ospete, în chefuri și în idolatrii neîngăduite, în care se miră că nu alergați împreună cu ei la aceeași revărsare de desfrâu, defăimându-vă; ei vor da socoteală Celui care este gata să-i judece pe cei vii și pe cei morți. Fiindcă pentru aceasta s-a vestit *Evanghelia și celor morți*, ca să fie judecați potrivit oamenilor, după carne, dar să trăiască potrivit lui Dumnezeu, după duh.

Judecata celor vii era bine cunoscută de destinatarii iudei ai lui Petru, deoarece profeții vorbiseră adesea despre ea; *judecata celor morți*, pe de altă parte, le era mult mai puțin familiară. Petru scrisese cu puțin înainte în scrisoarea sa că morții din zilele lui Noe („duhurile care sunt în închisoare”; 1 Petru 3.19) sufereau deja judecata lui Dumnezeu „în închisoare”.

De altfel, 1 Petru 3 nu se referă, așa cum consideră Schumacher, la o predică de evanghelizare, la vestirea unei vești *bune*, ci la predicarea *judecății*, deoarece Noe a fost „predicatorul *dreptății*” (2 Petru 2.5). Cu toate acestea, în capitolul 4, Petru subliniază că predicarea Evangheliei și a judecății nu îi privesc doar pe cei care trăiau în acel moment, ci că ambele au existat și mai devreme. Căci chiar și în timpurile anterioare, „vestea cea bună [evanghelia] fusese predicată [*euangelizo*] oamenilor”, astfel încât

¹⁵⁴ Schumacher, *Gott wird sein alles in allen*, pag. 50 (sublinierea în original).

niciun om să nu aibă vreo scuză (compară cu Romani 1.19,20¹⁵⁵). Această evanghelie nu avea întotdeauna aceeași amploare, dar era „vestea bună” a mântuirii în adevăratul sens al cuvântului. O veste bună fusese deja vestită lui Adam și Evei (Geneza 3.15¹⁵⁶), precum și israeliților din Vechiul Testament (Evrei 4.2¹⁵⁷).

Consecințele acestei vestiri nu erau, în principiu, diferite de cele din momentul în care Petru și-a scris scrisoarea: cei care se lăsau judecați, adică „apreciați – în sensul de a fi corect sau greșit”¹⁵⁸, în timpul vieții lor, nu urmau să fie supuși judecății morților. Această judecată era „potrivit omului după carne” și în două privințe: cei care se lăsau „judecați” recunoșteau astfel judecata lui Dumnezeu asupra vieții lor păcătoase, pe de o parte, și judecata semenilor lor, pe de altă parte, că renunțaseră acum la viața lor păcătoasă și că erau ascultători de Dumnezeu. Ne putem imagina foarte bine batjocura pe care Noe a trebuit s-o îndure, atunci când a construit o corabie pe uscat. La fel ca Noe, destinatarii scrisorii lui Petru își condamnaseră și ei viața păcătoasă anterioară în lumina lui Dumnezeu și, prin urmare, erau condamnați și batjocoriți de semenii lor. Așadar, la fel ca strămoșii lor, ei au experimentat ocară și batjocura, dar și o latură complet diferită: o viață „după Duhul lui Dumnezeu”, adică o viață care Îi plăcea lui Dumnezeu, pentru că era trăită în puterea Duhului Său.

Atunci când se spune că ei (adică cei care au fost odată vii, dar acum sunt morți) vor fi judecați „potrivit omului în carne” (1 Petru 4.6), atunci aceasta nu poate fi aplicată celor morți, deoarece ei nu mai au carne.

Iuda 7 în legătură cu Ezechiel 16.53: „Sodoma și Gomora”

Iuda 7: după cum Sodoma și Gomora și cetățile din jurul lor, dedându-se curviei, la fel ca ei, și umblând după altă carne, sunt puse înainte ca un exemplu, suferind chinul unui foc etern.

Ezechiel 16.53: Și voi întoarce din nou captivitatea lor, captivitatea Sodomei și a fiicelor ei, și captivitatea Samariei și a fiicelor ei, și captivitatea captivilor tăi, în mijlocul lor.

Pentru Schumacher, aceste versete cu greu ar putea fi mai clare:

Dacă etern înseamnă pur și simplu fără sfârșit, atunci nimeni nu va ieși din acest foc. Dar Sodoma și Gomora suferă chinul focului etern și totuși ies din nou! Și chiar

¹⁵⁵ »Fiindcă ce se poate cunoaște despre Dumnezeu este arătat în ei, pentru că Dumnezeu le-a arătat ... încât ei să fie fără scuză« (Romani 1.19,20).

¹⁵⁶ »Și vrăjmășie voi pune între tine și femeie și între sămânța ta și sămânța ei; ea îți va zdrobi capul și tu îi vei zdrobi călcâiul« (Geneza 3.15).

¹⁵⁷ »Pentru că, în adevăr, nouă ni s-a adus vestea bună ca și lor« (Evrei 4.2).

¹⁵⁸ Traducerea Elberfelder (Edition Hückeswagen) traduce cuvântul grecesc *krino* (= a judeca, a-și forma o părere) în 1 Petru 4.6 cu »a fi judecat«, în 1 Corinteni 4.5 și 11.13 cu »a judeca« și în 1 Corinteni 10.15 cu »a judeca = în sensul de a-și forma o părere«.

se spune că ele sunt un exemplu! Acest exemplu arată foarte clar dacă Scriptura, dacă Dumnezeu nostru înțelege sau nu prin „foc etern” o judecată fără sfârșit!¹⁵⁹

Și aici, Schumacher ar fi făcut mai bine să ia în considerare contextul. Ezechiel 16 vorbește despre trei surori: Ierusalim, Samaria și Sodoma. Prin urmare, Sodoma este văzută în paralel cu Ierusalimul. Vedem cetatea Ierusalim de la începuturile sale în mileniul III î.Hr. cu rădăcini hetite și canaanite (Ezechiel 16.1-7) până la dezvoltarea sa în capitala Israelului (Ezechiel 16.8-14), declinul său (Ezechiel 16.15-34), judecata sa prin curtezanii săi (Ezechiel 16.35-43) și restaurarea sa (Ezechiel 16.60-63). Două lucruri importante se observă aici:

1. Nu este vorba despre indivizii din această cetate, ci despre entitatea comunitară pe parcursul a 5000 de ani de istorie.
2. Judecata nu este judecata lui Dumnezeu asupra indivizilor și cu siguranță nu este o judecată după moarte, ci o judecată prin intermediul națiunilor în care Ierusalimul, ca cetate, își pusese încrederea (a se vedea, de exemplu, Isaia 20.5).

În consecință, și la sora Sodoma nu este vorba nici despre indivizi, nici despre soarta lor după moarte, ci despre Sodoma ca cetate. Și acolo aflăm că Sodoma va exista din nou ca cetate la Marea Moartă în Împărăția milenară. Nu știm dacă locuitorii vor fi atunci eventual descendenți ai cetății Țoar, care a fost cruțată de judecată în acel moment (Geneza 19.21,22), dar aceasta nu este decisiv. Este vorba numai de faptul că va exista o nouă Sodoma acolo unde a avut loc odată judecata.

Apocalipsa 22.1,2: „vindecarea națiunilor”

Apocalipsa 22.1,2: Și mi-a arătat un râu de apă a vieții, strălucitor ca cristalul, ieșind din tronul lui Dumnezeu și al Mielului. În mijlocul străzii ei și a râului, de o parte și de alta, era pomul vieții, făcând douăsprezece roade, dându-și rodul în fiecare lună; și frunzele pomului sunt pentru vindecarea națiunilor.

Geyer scrie:

Apoi Dumnezeu începe să facă toate lucrurile noi. El începe cu locul de locuit pentru *omenirea reînnoită și pentru omenirea care urmează să fie reînnoită*. Căci și pe pământul nou vor trăi două grupuri de oameni. Sunt cei care au fost deja reînnoiți în viața lor actuală pe pământ după chipul Celui care i-a creat. Locuința lor este Noul Ierusalim. Acolo ei locuiesc în prezența lui Dumnezeu și a Mielului. Nimic necurat sau întinat nu are voie să intre în cetate. Acolo curge râul apei vieții, iar pomul vieții stă pe ambele maluri ale râului și în centrul străzii sale, dându-și rodul în fiecare lună. El este partea celor care au primit acest drept de a mânca din lemnul vieții. Sunt învingătorii, cei care moștenesc toate acestea.

¹⁵⁹ Schumacher, *Gott wird sein alles in allen*, pag. 27.

În afara cetății sunt vrăjitorii și câinii și curvarii și ucigașii și idolatrii și toți cei care iubesc și practică minciuna. Ei au trecut prin judecata iazului de foc, care a mistuit toată natura creată din ei. Acum trebuie să-și revină din suferința lungă și grea, care se află în urma lor. Fructele pomului vieții le sunt încă interzise. Frunzele pomului vieții le servesc drept remediu. „Frunzele pomului sunt pentru vindecarea (literal: terapia) națiunilor” (Apocalipsa 22.1.2).¹⁶⁰

Geyer trece cu vederea faptul că Apocalipsa nu este complet cronologică, ci conține diverse inserții și priviri retrospective. Și Apocalipsa 21.9 până la 22.5 este o privire retrospectivă. După descrierea stării eterne în capitolul 21.1-8, la începutul capitolului 22 avem o privire retrospectivă referitoare la Biserică (Adunare) în timpul Împărăției milenare, în care există într-adevăr încă națiuni diferite.¹⁶¹ Nimic din toate acestea nu are de-a face cu „noul pământ”, așa cum gândește Geyer.

Comentariile sale privind Apocalipsa 22.15 sunt complet absurde: „Afară sunt câinii și vrăjitorii și curvarii și ucigașii și idolatrii și toți cei care iubesc și practică minciuna”. Ei ar fi îndurat deja judecata, dar sunt încă etichetați drept curvari, ucigași, idolatri și cei care iubesc minciuna? „Toată natura creată din ei” este mistuită, adică tot ceea ce a creat Dumnezeu este mistuit? Ne întrebăm ce rămâne atunci. Poți veni cu astfel de idei obscure dacă ai dezvoltat o doctrină și vrei să o găsești în Biblie. Atunci ajungi la rima engleză:

Wonderful things in the Bible I see,
Things that are put there by you and by me.¹⁶²

Damnarea eternă este o realitate

Damnarea eternă înseamnă a fi etern separat de Dumnezeu într-un loc în care Dumnezeu nu este. Biblia vorbește despre acest loc teribil cu toată severitatea și claritatea, de exemplu în Apocalipsa 14.11: „Și fumul chinului lor se înalță în vecii vecilor; și nu vor avea nicidecum odihnă, nici zi, nici noapte”. Nu știm prea multe despre acest loc, dar trebuie să fie groaznic.¹⁶³ Cum răspundem noi la această vorbire clară a lui Dumnezeu? Dacă ne numărăm printre cei care nu au ajuns încă pradă acestei

¹⁶⁰ Geyer, *Ewiges Gericht und Allversöhnung*, pag. 75-76 (sublinierea în original).

¹⁶¹ Ouweneel dă în privința aceasta nouă dovezi și combate patru contra-argumente. Vezi *Das Buch der Offenbarung*, pag. 501-503 – Vezi și https://www.mesagerul-crestin.net/CB_NT/PDF/Mireasa_Mielului_Ierusalimul_ceresc_WJO.pdf Comentariul la Apocalipsa 21.9-22.5.

¹⁶² »Eu văd lucruri minunate în Biblie, lucruri pe care tu și eu le-am pus în ea.«

¹⁶³ Nici despre cer nu știm prea multe, dar în orice caz știm atât de mult, că el este un loc minunat, unde vom avea părtășie netulburată cu Mielul lui Dumnezeu, Domnul nostru Isus Hristos.

erori fatale a împăcării generale, ar trebui să ne rugăm Domnului pentru lumină și har, pe de o parte pentru a nu fii înșelați și prinși în aceste teribile încurcături, iar pe de altă parte pentru a atenționa și avertiza cu seriozitate împotriva acestei învățături - o învățătură care subminează adevăratul creștinism și este capabilă să adoarmă conștiințele trezite.

Este preocuparea noastră cu un astfel de subiect precum *împăcarea generală* sau *nimicirea generală*, ca fiind ceva care ne privește personal sau ne preocupăm de acest subiect doar din interes teologic?

Comentatorul biblic englez Arthur Wellesley Pridham (1815-1879) se exprimă astfel:

Scriptura nu spune prea puțin despre acest subiect serios [și anume, grozăviile neîntrerupte ale mâniei divine]. Oricine se gândește la asta își va da seama: la afirmațiile clare ale Scripturii[, că necredincioșii vor fi condamnați,] se adaugă greutatea tuturor acelor pasaje din Scriptură care vorbesc pe larg despre binecuvântările celor salvați. Căci „copiii blestemului” [2 Petru 2.14] trebuie să îndure exact opusul a ceea ce experimentează cei mântuiți:

- Este încununarea speranței celor credincioși să fie ca Domnul; dar soarta celor condamnați este exact opusă. Ei sunt altfel decât El: și anume ca ființe umane în ceea ce privește în natura lor, în numele lor, în starea lor și în poziția lor.
- „Mântuirea” este cea mai importantă cântare a celor răscumparați [Apocalipsa 5.9]; dar cei care L-au negat pe Stăpânul „care i-a răscumplat” [2 Petru 2.1] trebuie să recunoască faptul că sunt „damnați”.
- Din binecuvântările vieții viitoare fac parte: lacrimile vor fi șterse, iar durerea și suferința vor înceta [Apocalipsa 7.17; 21.4]; dar locului, în care lumina lui Dumnezeu nu strălucește niciodată, îi aparțin chinul și suferința, care nu vor înceta niciodată, și lacrimile vor continua să curgă în zadar.

Oamenii care trăiesc acum libertini în nepăsare sau nechibzuință nu vor găsi atunci odihnă. Cei care ar fi putut aduce roade acceptabile de laudă pe pământ [compară cu Evrei 13.15], dar nu au vrut, vor trebui apoi să pronunțe „sub pământ” [Filipeni 2.10] *Numele* Celui al cărui titlu de Mântuitor l-au disprețuit; iar ca victimă a dreptății răzbunătoare vor trebui să mărturisească *puterea* dreaptă a Domnului.

Judecătorul Însuși a trasat imaginea a ceea ce va fi starea finală și irevocabilă a celor respinși. Această imagine reflectă forța teribilă a adevărului: acolo unde este „plâns”, este și „scrâșnire de dinți” [Matei 8.12; 13.42,50; 22.13; 24.51; 25.30; Luca 13.28]. Cineva a spus pe bună dreptate că „scrâșnitul dinților” este expresia împotrivirii neconținute, a rebeliunii și, prin urmare, solicită neîncetat o pedeapsă suplimentară, dacă ar fi posibil. Cu alte cuvinte, părerea că cei pierduți ar face o *despăgubire* sau o *plată* [pentru vina lor] nu poate fi legată în niciun fel de suferința involuntară a celor pierduți. Moartea lui Hristos este suficientă și a-tot-suficientă,

pentru că Hristos a împlinit și a glorificat voința Tatălui, supunându-Se în trupul, pe care Tatăl I l-a pregătit [Evrei 19.5], jertfei pentru care a fost predestinat [1 Petru 1.20]. Dar pedeapsa veșnică pentru cei nepocăiți este că ei trebuie să învețe prin experiență ceea ce au respins cândva, când au refuzat să creadă mărturia Duhului Sfânt. Ei trebuie să rămână așa cum au fost întotdeauna prin natură și în esență; dar atunci se vor afla într-o situație complet diferită. „Răsplata” [necredinței lor] nu le va mai fi vestită atunci doar ca un avertisment, ci o vor experimenta în realitate. Anularea păcatelor, ispășirea, curățirea sau *satisfacția* sunt complet excluse, deoarece ele aparțin unei sfere diferite. Pentru că soarta celor nepocăiți nu este de a suferi o pedeapsă temporală pentru o infracțiune finită, limitată în timp; ei sunt și rămân într-o stare păcătoasă. Lacrimile lor sunt lacrimi de plângere nepocăită, iar scrâșnitul dinților lor este alimentat de o furie neputincioasă, dar neîncetată. Ei au trăit pe pământ ca vrăjmași ai lui Dumnezeu și, în același caracter, ei trebuie să fie dovada puterii mâniei lui Dumnezeu. În ignoranța lor voluntară, ei au crezut că Dumnezeu ar fi unul dintre ei (Psalmul 10.11; 50.21); în acea zi îngrozitoare, ei vor învăța cât de reală și permanentă este diferența dintre sfințenia atotputernică și păcatul sfidător și rebel.¹⁶⁴

Și acum cu privire la noi!

Am început a doua parte a acestei cărți cu cuvintele din cantata lui Bach „O, eternitate, ce cuvânt zguduitor”, iar acum se pune întrebarea: Ce facem noi cu mesajul Bibliei, că există pierzare eternă - când ne amintim că mulți oameni se confruntă cu acest viitor în eternitate? Vrem să ne ridicăm și să le spunem oamenilor Evanghelia; vrem să-i avertizăm; vrem să-i oprim, astfel încât să nu alerge spre pierzarea eternă? Vrem să acționăm ca Pavel? El le-a scris corintenilor: „Cunoscând deci frica de Domnul, îi înduplecăm pe oameni ... Suntem deci ambasadori pentru Hristos; ca și cum Dumnezeu ar îndemna prin noi, vă rugăm, pentru Hristos: Împăcați-vă cu Dumnezeu!” (2 Corinteni 5.11,20).

Faptele sunt clare! Dacă respingem oferta nemeritată de mântuire a lui Dumnezeu, aceasta duce inevitabil la pedeapsa eternă. El nu acționează arbitrar, ci în conformitate cu reguli clare, pe care le-a stabilit și le-a comunicat oamenilor. Oricine, indiferent de educație, origine sau sex, le poate urma. „Crede în Domnul Isus și vei fi mântuit” (Faptele apostolilor 16.31) este mesajul de mântuire.¹⁶⁵

Acțiunea lui Dumnezeu cu cei care-L disprețuiesc duce cu siguranță la judecata eternă. Ei sunt condamnați la o existență eternă fără Dumnezeu, fără bucurie, fără lumină și

¹⁶⁴ Tradus din: Pridham, *The Doom of the Unjust*, pag. 17-19 (sublinierea în original).

¹⁶⁵ Informații detaliate despre pocăință, convertire și naștere din nou găsești la Ebertshäuser în articolul »*Der Weg zur Errettung: Buße-Glaube-Bekehrung*«.

fără părtășie (a se vedea Iuda 13¹⁶⁶) sub pedeapsa lui Dumnezeu. Dumnezeu are autoritatea de a hotărî aceasta și are, de asemenea, puterea și înțelepciunea de a duce la îndeplinire (compară cu Daniel 2.20-22). În calitate de Creator, El este, de asemenea, autorizat să facă ce dorește cu un vas creat de El (Romani 9.21¹⁶⁷). Acest fapt ar trebui să ne conducă la un respect mare, să-L onorăm pe Cel Atotputernic și să-I respectăm poruncile, căci „temerea de DOMNUL este începutul cunoștinței” (Proverbele 1.7).

Cei care vor doar să se „bucure de viața lor” aici pe pământ, fără Hristos, nu se gândesc că plăcerile lor pământești sunt doar de scurtă durată - de obicei nu mai mult de 80 de ani - dar în schimb suportă chinuri în eternitate, care nu se vor sfârși niciodată! Cele mai mari bucurii pământești nu compensează niciodată chinurile eterne! Oricine își încredințează viața lui Hristos și vrea să trăiască pentru El, va avea rareori o viață „ușoară”; dimpotrivă, cei care sunt serioși în ceea ce privește fidelitatea și devotamentul lor vor întâmpina multe dificultăți. Dar apostolul Pavel știa, de asemenea, că dificultățile pe care trebuie să le suferim acum de dragul Numelui Domnului nostru Isus Hristos sunt disproporționate față de gloria veșnică care ne este promisă: „Socotesc că suferințele din timpul de acum nu sunt vrednice să fie comparate cu gloria viitoare, care va fi descoperită față de noi” (Romani 8.18).

Sunteți un copil al lui Dumnezeu? Dacă da, sunteți conștient de câte binecuvântări vă veți bucura în viitor, când veți fi la El? De ce nu sunteți unul dintre cei care sunt pierduți etern? Haideți să ne gândim sincer la asta: suntem noi cu mult mai buni decât oamenii care nu cred în Dumnezeu? Nu, este doar lucrarea lui Dumnezeu care ne-a căutat, ne-a chemat și a lucrat în noi astfel încât să ne recunoaștem pe noi înșine și păcătoșenia noastră. Dumnezeu ne-a dat ocazia să ne pocăim și să acceptăm împăcarea care vine de la El prin Fiul Său. De asemenea, El ne va conduce mai departe în binecuvântările eterne și ne va da mai mult decât ne așteptăm: „Vrednic de încredere este cuvântul: pentru că, dacă am murit împreună cu El, vom și trăi împreună; dacă răbdăm, vom și împărăți împreună” (2 Timotei 2.11,12a) și „vom locui în casa Domnului pentru totdeauna” (Psalmul 23.6b).

Suntem noi conștienți de aceasta? Când I-am mulțumit în detaliu pentru aceasta? Este harul Său. De aceea vrem să fim recunoscători pentru mântuirea eternă! Vrem să-L slujim cu bucurie, știind că ni s-a dat mult mai mult decât răscumpărarea.

Să mergem împreună cu gândul la următorul cel mai mare oraș. Vedem mulțimile? Unde se duc oamenii? Cei mai mulți dintre ei nu au viață eternă și sunt pe cale să coboare, ca să spunem așa, spre damnarea veșnică. Asta ne lasă inimile reci? Dacă nu,

¹⁶⁶ »Aceștia sunt ... stele rătăcitoare cărora le este păstrată negura întunericului pentru eternitate« (Iuda 13).

¹⁶⁷ »Sau nu are olarul autoritate asupra lutului, să facă din aceeași frământătură un vas spre onoare și altul spre dezonoare?« (Romani 9.21).

ce facem? Vorbim cu semenii noștri despre Evanghelie sau îi invidiem pentru plăcerile lor temporale? Plăcerile vor trece și eternitatea va veni. Așa că va trece și timpul în care încă mai avem ocazia să transmitem mesajul salvator oamenilor care se apropie de moartea eternă.

Cuvântul lui Dumnezeu vorbește aici un limbaj serios - atât pentru cei care sunt încă necredincioși, cât și pentru credincioșii care știu despre judecata viitoare:

Ezechiel 33.4-6: [DOMNUL a spus:] atunci oricine va auzi sunetul trâmbiței și nu se va lăsa înștiințat, dacă sabia va veni și-l va lua, sângele lui va fi asupra capului său. A auzit sunetul trâmbiței și nu s-a lăsat înștiințat: sângele lui va fi asupra lui. Dacă s-ar fi lăsat înștiințat, și-ar fi salvat sufletul. Dar dacă santinela vede sabia venind și nu sună din trâmbiță și poporul nu va fi înștiințat, dacă sabia va veni și va lua pe vreunul dintre ei, el este luat în nelegiuirea lui; dar sângele lui îl voi cere din mâna santinelei.

Versetele 4 și 5 arată foarte clar: oricine aude vestea bună a lui Dumnezeu și respinge oferta Sa de mântuire este responsabil pentru propria soartă veșnică.

Dar există și reversul medaliei - „santinela” poartă și ea responsabilitatea: „sângele lui îl voi cere din mâna santinelei”. Această ultimă propoziție ar trebui să ne pună pe gânduri: aducem vină asupra noastră atunci când nu-i avertizăm pe oamenii din jurul nostru și nu le împărtășim mesajul lui Dumnezeu.

Dacă nu aveți simțăminte pentru cei pierduți, atunci este foarte de temut *că dumneavoastră sunteți în mare pericol!* Dacă știți că colegii de muncă, vecinii și rudele dumneavoastră necredincioase sunt pe calea pieirii eterne și nu sunteți mișcat de acest fapt, atunci este foarte îndoielnic că posedați cu adevărat Duhul lui Hristos.

Desigur, noi înșine nu avem puterea de a salva pe nimeni, dar ar trebui să facem tot ce ne stă în putință pentru a atrage atenția semenilor noștri cu privire la judecata eternă și la mântuirea în Hristos. Desigur, nu fiecare are darul de evanghelist, dar fiecare poate îndrepta atenția oamenilor spre aceste două realități. Și dacă oportunitățile nu sunt atât de favorabile și curajul poate nu este atât de mare? Atunci vă puteți ruga pentru cei pierduți. Faceți asta în fiecare zi? Dacă ne-am gândi mai mult la judecata teribilă care îi așteaptă pe necredincioși, probabil că am face mai multe eforturi.

Nu ar trebui să vestim Evanghelia oamenilor în primul rând pentru a nu ne simți vinovați dacă nu o facem. Mai presus de toate, să ne amintim că cerul se bucură atunci când un păcătos se pocăiește și primește viața eternă și poate avea astfel părtășie cu Dumnezeu și, de asemenea, cu alți credincioși! Domnul Isus Însuși spune: „Vă spun că astfel va fi mai multă bucurie în cer pentru un singur păcătos care se pocăiește, decât pentru nouăzeci și nouă de oameni drepti care n-au nevoie de pocăință” (Luca 15.7). Este această bucurie și pentru noi un stimulent să vestim Evanghelia oamenilor?

Nu ne conduce aceasta la rugăciune? Dumnezeu este Autorul mântuirii și El va fi Judecătorul celor care resping oferta Sa de mântuire. El cunoaște inimile și poate dirija

circumstanțele. Pedepsa ar fi meritată și dreaptă - mântuirea minunată și nemeritată! Să-L laudăm pentru aceasta!

„Singurului Dumnezeu, Mântuitor al nostru prin Isus Hristos, Domnul nostru, fie glorie, măreție, putere și autoritate, mai înainte de orice veac, și acum și în toate veacurile! Amin.” (Iuda 25).

Sursa: „Versöhnung statt Allversöhnung!“ pag. 125-253, Edition Nehemia, ediția 2020.